

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

VRIJDAG 28 JULI 1995 - JAARGANG 112 NR 173

prèkè

Akkoord stappenplan: Boo-geste

Serviërs ontkennen elke betrokkenheid bij metro-bom

Parijs: Nog geen spoor bomaanslag

PARIJS - Bij de bomaanslag van dinsdag op het Parijse metrostation Saint Michel is een gasfles gebruikt, aldus de Franse politie donderdag. Het gaat om een gasfles van drie kilo van het soort dat op de camping wordt gebruikt. De Algerijnse GIA-extremisten hebben verschillende malen van een dergelijke gasfles gebruik gemaakt bij aanslagen. Over het explosief dat gebruikt is, heeft de politie nog geen aanwijzingen. Men heeft nog geen aanwijzingen over eventuele daders. Frankrijk staat als gevolg van deze aanslag weer onder strenge bewaking. Degenen die per voertuig het land willen binnengaan maken kans op grote vertragingen.

Van de 84 mensen die door de aanslag gewond zijn geraakt, liggen er nog 24 in het ziekenhuis. De aanslag eiste zeven levens. Een van de doden is nog niet geïdentificeerd, de overigen - onder wie vijf vrouwen - zijn allen Fransen.

Premier Juppé zei nog geen enkele aanwijzing te hebben over de daders, maar in de Franse pers wordt hierover driftig gespeculeerd. De meeste hypotheses gaan ervan uit dat de daders onder islamitische extremisten gezocht moeten worden.

SERVIERS

Een ooggetuige zei tegen de politie dat hij had gezien dat een 'Noordafrikaans uitziende man' een halte voor de ontploffing uit de metro stapte. Daarbij maakte de man een obsceen gebaar met zijn middenvinger naar de achterblijvers in de wagon. Als de getuigenis betrouwbaar blijkt te zijn, zal de politie die gebruiken om portretten van de man te maken en te laten verspreiden.

De Bosnisch-Servische autoriteiten hebben donderdag uitgesloten dat Serviërs verantwoordelijk waren voor de bomaanslag op de ondergrondse van Parijs afgelopen dinsdag. Het is uitgesloten dat er een verband bestaat tussen de Serviërs en deze of vergelijkbare gebeurtenissen, aldus de Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic in een officiële verklaring vanuit het hoofdkwartier in Pale. De Serviërs hebben geen traditie van terrorisme en beschuldigingen in die richting zijn zinloos, luidde het verder. De Franse minister van Justitie, Jacques Toubon, verklaarde donderdag dat geen enkele theorie over de identiteit van de daders wordt uitgesloten. De bewindsman herhaalde het standpunt van de autoriteiten, dat onder de mogelijke verdachten ook islamitische fundamentalisten of Bosnische Serviërs kunnen zijn.

Reizigers van en naar Frankrijk riskeren de komende weken opnieuw strenge controles aan de grenzen, op de vliegvelden, bij de veerboten en in treinen. Na de aanslag dinsdagavond op het metrostation Saint Michel in het hartje van Parijs zijn de controles verscherpt.

De akkoorden van Schengen die voorzien in vrij verkeer zonder grenscontroles in de aangesloten

vervolg op pag. 13

Vredesoverleg voor Chiapas

■ *SAN CRISTOBAL - Indiaanse meisjes staan buiten het regeringscentrum van San Andres Larrainzar te praten terwijl binnen de delegaties van de Mexicaanse regering en het Zapatistenverzet overleg pleegden. Er worden minimale vorderingen gemaakt bij de besprekingen die uiteindelijk moeten uitmonden in een vredesverdrag.* (AFP-satellietfoto)

Washington Post: Door Europese geheime diensten geconstateerd

VS-wapens via derden naar Bosnië

WASHINGTON - Bosnië krijgt in het geheim via derde landen Amerikaanse wapens. De spanning tussen de VS en de Europese bondgenoten is daardoor opgelopen. Dat schrijft het gezaghebbende Amerikaanse dagblad Washington Post vrijdag.

Volgens de krant zijn Europese regeringen op basis van berichten van hun eigen geheime diensten tot de conclusie gekomen dat de VS de leveringen van Amerikaanse wapens naar Bosnië door moslim-landen zelf coördineren. Met name Turkije, Saudi-Arabië en Pakistan - drie bondgenoten van de VS - worden genoemd.

Als bron haalt de Washington Post anonieme hoge functionarissen bij de Amerikaanse, Britse en Franse regering aan. De Amerikaanse autoriteiten ontkennen echter dat de VS de leveranties zelf organiseren. Ze zouden alleen niets doen om de islamitische landen ervan te weerhouden.

De zaak is de afgelopen weken herhaaldelijk aan de orde gesteld tijdens vergaderingen op hoog niveau. De vertrouwensrelatie tussen Washington en de Europese hoofdsteden zou daardoor zijn verstoord. De Europeanen zouden vrezen dat door de Amerikaanse handelwijze een eensgezind optreden van de Westerse landen in de crisis in ex-Joegoslavië wordt bemoeilijkt.

Alle wapenleveranties naar ex-Joegoslavië zijn een schending van het embargo dat de Veiligheidsraad in 1991 instelde. De Amerikaanse senaat heeft zich deze week ervoor uitgesproken het embargo tegen Bosnië onder bepaalde voorwaarden eenzijdig op te heffen.

Aktie belemmert verkeer in haven Hong Kong

■ *HONG KONG - Het scheepvaartverkeer tussen Hong Kong en het schiereiland Kowloon (op de achtergrond zichtbaar) is vrijdagmorgen ernstig belemmerd door een protestaktie. Vaartuigen vormden een 'barricade' om het normale verkeer met ferries en andere boten te bemoeilijken. Het protest wat gericht tegen het besluit van de autoriteiten om de havengelden te verhogen.*

Door Israël aangeduid als politiek-militaire leider

VS: Hamas-kopstuk aangehouden

WASHINGTON - In de Verenigde Staten is een van de leiders van de Palestijnse fundamentalistische beweging Hamas gearresteerd toen hij trachtte het land binnen te komen. Dat verklaarde minister van Justitie Janet Reno donderdag tijdens haar wekelijkse persconferentie.

Later werd bekend dat hij in staat van beschuldiging is gesteld wegens schending van de Amerikaanse immigratiewetten. De Immigratiedienst hield Musa Abu Marzuk dinsdagmiddag aan op het vliegveld Kennedy bij New York. Marzuk, die reisde via een van de landen in het Midden-Oosten, is hoofd van het Politieke Bureau van Hamas. Hij is volgens Reno een 'soort minister van Buitenlandse Zaken' en stond op de lijst met terroristen waarover de immigratiedienst beschikt.

UITLEVERING

Marzuk wordt door de Israëlische veiligheidsdiensten beschouwd als belangrijkste politieke en - in zekere mate - militaire leider van Hamas. Ook zou het operationele hoofdkwartier van Hamas in de VS zijn gevestigd. Volgens de Israëlische televisie is de joodse staat van plan de VS om uitlevering te vragen. Een Hamas-woordvoerder in Gaza eiste Marzuks onmiddellijke vrijlating.

De uit Rafah in de Gazastrook afkomstige Marzuk verblijft gewoonlijk in Damascus. Hij wordt beschouwd als het brein achter terreuracties tegen Israëlische doelen. De groep ageert tegen het vredesproces in het Midden-Oosten.

De Amerikaanse autoriteiten onderzoeken of Marzuks reis een politiek doel had of dat hij was betrokken bij het inzamelen van geld dat mogelijk was bedoeld voor het financieren van gewelddadige acties. Amerikaanse functionarissen zeiden dat wordt onderzocht of Marzuk in dat geval het land kan worden uitgezet.

Een complicatie is dat Marzuk een permanent inwoner van de VS is. Hij kreeg een werkvergunning in 1990. Hij heeft derhalve het recht naar dat land te reizen. Zijn vrouw, afkomstig uit het Midden-Oosten, is genaturaliseerd tot Amerikaans staatsburger. Het echtpaar heeft vier kinderen, van wie er drie werden geboren in Amerika.

Aardverschuivingen houden aan

Colombia: 69 doden

BOGOTA - Bij verschillende aardverschuivingen zijn binnen een week in Colombia zeker 69 mensen om het leven gekomen. Bij het jongste ongeluk, donderdag in Toledo, werden volgens het Rode Kruis zeven mensen levend onder het puin bedolven.

Bij een aardverschuiving woensdag naast een belangrijke weg vlakbij Riosucio in het Middencolombiaanse departement Caldas kwamen vijftien mensen om het leven.

Het dodental in Fredonia, in het noordwesten van het Latijnsamerikaanse land, is inmiddels door nieuwe aardverschuivingen tot 47 gestegen. Zaterdag al waren er 25 mensen gedood en meer dan veertig huizen in een arme wijk vernield. Er worden nog negen mensen vermist; de zoekactie is echter gestaakt uit vrees voor nieuwe aardverschuivingen.

Vandaag begint Fujimori tweede termijn

Nieuwe premier voor Peru

LIMA - De Peruaanse president Alberto Fujimori, die vrijdag beëdigd wordt voor een tweede ambtstermijn van vijf jaar, gaat bij die gelegenheid de samenstelling van de regering wijzigen.

Dat heeft een voorlichter van het presidentiële paleis donderdagavond in Lima bekend gemaakt. Premier Efrain Goldenberg Schreiber wordt vervangen door Dante Cordova Blanco, die tot nu toe minister van Onderwijs was.

Cordova, een 51-jarige bekende ondernemer en jurist die pas in 1993 de politiek inging, behoudt naast het premierschap zijn oude portefeuille. Goldenberg moet ook de portefeuille Buitenlandse Zaken afstaan. Zijn opvolger op die post wordt Francisco Tudela van Breugel Douglas.

Voor de beëdiging van Fujimori zijn strenge veiligheidsmaatregelen genomen. Meer dan honderdduizend soldaten en agenten zijn opgetrommeld. De autoriteiten zijn bevreesd voor aanslagen van de Maoïstische terreurbeweging Sendero Luminoso (Lichtend pad).

Meerderheid Tories verkleind bij tussentijdse stembus

Zetel voor Britse Sociaal democraten

LONDEN - De tussentijdse verkiezingen donderdag in het noord-Engelse kiesdistrict Littleborough and Saddleworth zijn gewonnen door de oppositionele Liberaal-Democraten. Daardoor heeft de conservatieve premier John Major in het Britse Lagerhuis nog maar een meerderheid van negen zetels.

De liberaal-democratische kandidaat Chris Davies kreeg 16.231 stemmen. Tweede werd de Labour-kandidaat Phil Woolas (14.238 stemmen), derde de conservatief John Hudson (9.934 stemmen). De overige stemmen gingen naar kleinere partijen en onafhankelijke kandidaten, onder wie een die zich als 'conservatief' afficheerde.

De tussentijdse verkiezingen waren nodig geworden door de dood in mei van het conservatieve Lagerhuislid Geoffrey Dickens dat Littleborough vertegenwoordigde. De conservatieven daalden van 44 procent in 1992 naar 24 procent van de stemmen bij deze tussentijdse verkiezingen. Het waren de eerste tussentijdse verkiezingen sinds de herverkiezing van Major als leider van de Tories (Conservatieven) door zijn fractie eerder deze maand.

Ministers die de uitslag op de BBC becommentarieerden, beschouwen het als lichtpuntje dat het verlies met twintig procent deze keer kleiner was dan dat bij eerdere tussentijdse verkiezingen.

Volgens een opiniepeiling die het gerenommeerde dagblad The Times donderdag publiceerde, hebben de Conservatieven nu landelijk een achterstand van 33 procentpunten ten opzichte van Labour.

Onderzoekrechters willen corruptieproces:

Gezondheidsdienst van Italië in verdachtenbank

ROME - Italiaanse onderzoeksrechters hebben donderdag een proces wegens corruptie voorgesteld tegen negentig vroegere overheidsambtenaren en functionarissen op het gebied van de geneesmiddelenvoorziening.

Een rechter moet nu aan de hand van het vergaarde bewijsmateriaal beslissen of het werkelijk tot een proces komt. De negentig zouden steekpenningen hebben aangenomen van geneesmiddelenfabrikanten die een snelle goedkeuring van nieuwe medicijnen en hogere prijzen nastreefden. De belangrijkste aangeklaagden zijn het vroegere hoofd van de overheidsdienst voor geneesmiddelen, Duilio Poggiolini, en diens vrouw. Poggiolini is bevriend met oud-minister Francesco de Lorenzo van Gezondheidszorg, een van de hoofdverdachten in het Italiaanse corruptieschandaal.

In de woning van het echtpaar Poggiolini in Napels zijn staven goud en zilver, bijzondere schilderijen en met staatsobligaties volgepropte meubels aangetroffen.

Ettienne Ys: "Weinig vertrouwen banken"

Eilandgebied leent 19.3 miljoen met een looptijd van één jaar

WILLEMSTAD — Het heeft de eilandelijke overheid nogal wat moeite gekost om de veertig miljoen die nodig was voor het acute tekort te lenen. De lening voor het totale bedrag van 40 miljoen werd bij banken en bij niet-bancaire instellingen geplaatst. De kredietwaardigheid van de overheid bij de banken is praktisch nihil, getuige de wel zeer ongunstige voorwaarden waartegen lening mogelijk was. Het eilandgebied heeft 19.3 miljoen geleend, welk bedrag in één jaar tijd terugbetaald moet zijn en wel tegen een rente van 7%.

Bij de niet-financiële instanties is het de overheid wel gelukt om een lening van 20.7 miljoen te plaatsen met een langere looptijd, namelijk zeven jaar tegen een jaarlijkse rente van 8.2%.

De gedeputeerde van Financiën Etienne Ys ziet de recordtijd waartegen de lening van 19.3 miljoen afbetaald moet zijn, als een teken aan de wand. Een duidelijk bewijs dat de banken geen vertrouwen hebben in de financiële gedragingen van, in dit specifieke geval, de eilandelijke overheid. "We zijn weer eens pijnlijk met de neus op de feiten gedrukt. Feit is dat het zo niet verder kan doorgaan." *Hoe ernstig is de financiële toestand nu wel?* Ys probeert het te omschrijven, al ontkomt ook hij niet aan alarmerende clichés als, 'het is al lang vijf vóór twaalf', we kunnen niet doorgaan met lap- en pleisterwerk. De woorden klinken er echter niet minder ernstig om. De bewindsman is evenwel van mening dat een panieksituatie niet nodig is. Hij heeft de stellige hoop dat de voorgenomen plannen worden uitgevoerd: In die zin geeft Ys schoorvoetend toe dat er inderdaad rare dingen (devaluatie) met de Antilliaanse gulden kunnen plaatsvinden bij het uitblijven van acute maatregelen.

Een totaalplan moet snel op tafel. De gedeputeerde stelt zich bij een totaalplan

■ *V.l.n.r. Gedeputeerden Ettienne Ys, Angel Salsbach en Magda Rafaëla tijdens de gistermiddag gehouden persconferentie van het BC.*

voor dat er maatregelen worden genomen op korte en op lange termijn. Die korte termijn is dan gebaseerd op drie maanden. De tijd is voorbij dat gekeken moet worden naar het bijstellen van het financieringstekort door doorvoering van bezuinigingen.

Ys breekt tegelijkertijd een lans voor zijn stelling dat Openbare Financiën geen doel op zichzelf is. Het leefklimaat is zodanig achteruit gegaan dat er een totaalplan nodig is om aan tal van deelgebieden te werken. Als voorbeeld noemt hij ondersteuning inzake de resocialisatie in de wijken, onderwijsverbetering en criminaliteitsbestrijding.

Ys is het volkomen eens met collega Henriquez op Landsniveau dat er drastisch bezuinigd moet worden, alhoewel hij wil benadrukken dat het tekort van de centrale overheid 34 miljoen is en dan nog wel in een zogeheten *worst case* scenario; in het genoemde bedrag zitten immers 30 miljoen die bestemd zijn voor deelname van de Nederlandse Antillen aan de onderzeese glasvezelkabel van de Americas I.

De verwachting is dat de betaling niet meer dit jaar plaatsvindt. De gedeputeerde beklemtoont nog eens dat de financiële situatie van de centrale overheid minder acuut is dan van het eilandgebied. Het land kan zonder al te veel restricties op de geldmarkt lenen.

Het door minister Harold Henriquez (Financiën) genoemde bedrag van 300 miljoen behelst uiteraard het gezamenlijke tekort van de eilandgebieden en de centrale overheid. De oud-minister van Financiën kan zich dan ook vinden in het voorstel van Henriquez voor een structureel aanpassingsprogramma, zo antwoordt hij op vragen van de media. Vóór zijn vertrek als minister heeft hij inderdaad overwogen om het maatregelen-project *Era 2000* te doen herzien, vanwege het feit dat dit scenario niet het gewenste resultaat had. Volgens Ys behoeft de hele kwestie van het profijtbeginsel betere aanpak.

Leito wil vaart zetten achter straatnamen

WILLEMSTAD — [...] wordt tijd dat het Bestu[...] college overgaat tot het g[...] van straatnamen. De g[...] puteerde van Onderwijs [...] Cultuur Magda Rafaël k[...] een brandbrief van stat[...] Edgar Leito met een ver[...] hiervoor.

In veel wijken op Cu[...] hebben de straten [...] namen. Het statenlid [...] dat hij geen enkel bez[...] heeft tegen naamswijzi[...] zoals dat de laatste tij[...] vaak gebeurt, maar dat [...] wel vindt dat straten z[...] namen prioriteit hebbe[...] de wijk Mahuma wo[...] straten aangeduid met [...] letter, bijvoorbeeld Kay[...] en Kaya B. Misschien [...] men met dat ene lett[...] een woord vormen waa[...] een straatnaam wordt [...] geduid? stelt Leito voor.

Rafael zit met vragen over studiefinanciering

WILLEMSTAD — Magda Rafaël, de gedeputeerde van Onderwijs en Cultuur moet het antwoord schuldig blijven op enkele nijpende vragen omtrent de studiefinanciering voor Curaçaose studenten die vandaag naar Nederland vertrekken. Ze zal de juiste informatie bij de Stichting Studiefinanciering Curaçao (SSC) opvragen. Of de studenten nu wel of niet een OV-jaarkaart krijgen en wat de voorwaarden zijn voor de afgestudeerde om in aanmerking te komen voor de 30 procent kortingsregeling op terugbetaling studiefinanciering; de gedeputeerde bleef tijdens de wekelijkse persconferentie van donderdag met de vragen zitten. De aanwezige verslaggevers hadden de hoop op Magda Rafaël gevestigd omdat het niemand gelukt was rechtstreeks informatie van de SSC te krijgen.

De gedeputeerde vertelde dat het geld om de bursalen te laten vertrekken op het laatste nippertje is los gekomen doordat de eilandsraad woensdag een verkorte procedure daartoe had ingesteld. Rafaël zei ook dat de Curaçaose scholen in augustus zoals gepland met het nieuwe schooljaar van start kunnen gaan, ook al zal niet al het materiaal op tijd aanwezig zijn. De vertraging, die onder meer ontwikkelingsmateriaal voor het kleuteronderwijs betreft, is veroorzaakt doordat de afdeling Kultureel Edukatieve Zaken (KEZ) van de dienst Onderwijs de bestellingen van de scholen pas in april had binnengekregen, in plaats van in februari zoals dat voorgaande jaren gebruikelijk is geweest. De gedeputeerde hoopt dat de scholen de volgende keer de bestellingen weer op tijd zullen plaatsen.

Het aantal dropouts noemde de gedeputeerde een ernstige zaak, die alle aandacht nodig had. Dropouts zijn jongeren die niet meer op school worden toegelaten omdat ze bij voorbeeld te vaak zijn blijven zitten. Rafaël kon het aantal van duizend dropouts, dat vorige week genoemd werd in een radioprogramma van de MAN, niet bevestigen. Bewuste leerlingen zouden terecht kunnen bij cursussen

■ *Magda Rafaël*

van Feffik waarbij aangetekend dat Feffik dan wel voldoende middelen moet hebben voor dit soort opleidingen.

In projectprogramma kostenbeheersing

Zorgcontracten nodig voor internate[...]

WILLEMSTAD — Bij de stichtingen die een zorgcontrct hebben, zullen ook internaten worden opgenomen. De financiering van de activiteiten van de stichtingen heeft tot niu toe een open-eind karakter, waarbij in principe de overheid het tekort dekt. In het nieuwe systeem zullen duidelijke afspraken gemaakt worden ten aanzien van de prijs (tarieven) en de te leveren prestaties.

Er zijn reeds zorgcontracten opgesteld voor een aantal stichtingen in de verzorgende sector. Onder meer zullen verder zorgcontracten opgesteld moeten worden voor de internaten, Huize St. Jozef, Rose Pelletier, Kinderoorden Brakkeput en Casa Manita. Dit staat in het projectprogramma gesubsidieerde en getarifeerde instellingen van juni 1995.

De behuizing van het vroegere internaat San Fernando is reeds deels opgeknapt en wordt nu gebruikt door het nieuw opgerichte Kas di Hubentut. Verwacht wordt dat aan het eind van 1995 dit internaat op volle sterkte (80 jongens) zal draaien. Kas di Hubentut valt onder de stichting Bon Futuro, dat eveneens de internaten Rose Pelletier, (35 meisjes) en Huize St. Jozef (90 jongens) beheert. De stichting is bezig met een reorganisatie van de management-structuur. Deze moet aangepast worden vanwege de grote groei in de afgelopen jaren.

De overheid subsidieert een groot aantal stichtingen die ingedeeld zijn in de A-, B- en C-categorie. Tot de A-categorie worden gerekend de stichtingen die taken verrichten die de overheid tot haar kerntaken rekent. Als deze taken niet door het particulier initiatief wordt uitgevoerd, zou de overheid deze activiteiten zelf ter hand moeten nemen. Deze categorie van stichtingen komt dan ook onverkort voor overheidssubsidies in aanmerking. Voorbeelden zijn de bejaardenzorg en onderwijs.

De stichtingen in categorie B verrichten taken die maatschappelijk van groot belang zijn, maar waarbij het profijtbeginsel van toepassing is. Na afweging van de mogelijkheden van toepassing kan besloten worden om subsidie te geven. De tot categorie C behorende stichtingen komen in principe niet in aanmerking voor overheidssubsidie.

Het eilandsbestuur behoort met de stichtingen van de A-categorie zorgcontracten te sluiten. Deze bestaan uit een mantelcontract waarin zaken van continu karakter worden geregeld en kortlopende, telkens te vernieuwen contracten waarin zaken van budgettaire aard worden vastgelegd.

Het marktmechanisme zal in sommige gevallen leiden tot een goed management. Een instelling die geen waar voor zijn geld levert, wordt immers door de afne[...] van de zorg afgestraft. In [...] relatief kleine gemeens[...] als die van Curaçao is ec[...] vaak sprake van een mo[...] polie-positie van de in[...] lingen of op z'n minst [...] een tekort aan de aan[...] zijde van de markt, wa[...] door het marktmechanis[...] niet werkt.

De overheid is van me[...] dat de maatschappelijke [...] vuldigheid vereist dat de [...] sidie elk jaar voor [...] komende twee jaar wo[...] toegezegd. Zonder [...] bepaalde zekerheid op re[...] lijk termijn kan immers [...] besturen niet worden [...] wacht dat ze doordacht [...] eid kunnen voeren. In [...] allen waarin bijsturing [...] de stichting niet mogelijk [...] zal de subsidie nog sle[...] voor het lopende jaar wor[...] gegeven.

De projecten in de bej[...] denzorg en de opstelling [...] een jeugdbeleidsplan is [...] hand genomen. Gewe[...] wordt aan het inrichten [...] een beheersstructuur [...] het onderhoud van het on[...] rend goed binnen de bej[...] denzorg. In eerste instan[...] is begonnen met de opri[...] ting van de onroerend g[...] stichting van Birgen [...] Rosario.

Er is verder een mas[...] plan opgesteld om acht[...] stallig onderhoud weg [...] werken. Daarnaast zijn [...] studies gaande over ev[...] tuele nieuwbouw om zo[...] ende de bedrijfsvoering [...] verbeteren en de efficiën[...] te verhogen.

OPINIE

Door Ronnie Rens sr

DE MEDISCHE ZORG IS voor onze overheden de grootste kopzorg. Naar schatting 350 miljoen gulden, tien procent van het Bruto Nationaal Produkt, moet jaarlijks worden neergeteld, het grootste deel aan medische voorzieningen, die aan de 27.000 eilandsambtenaren, 8.900 landsambtenaren, 6.000 overheidsgepensioneerden en 4.700 man van de schoolbesturen moeten worden verstrekt. Samen met de 40.000 SVB-verzekerden vormen ze allemaal het potentiële patiëntenbestand.

Dan zijn er nog de elf maatschappijen bij wie 17.350 personen particulier zijn verzekerd, gekoppeld aan de 500 individuele medische zorgaanbieders: huisartsen, specialisten, apothekers, tandartsen, fysiotherapeuten, diëtisten en vroedvrouwen.

Bovendien bestaat ook nog de intramurale zorg, die een bestand telt van 1.288 bedden, waarvan 43 procent voor rekening van het Sint Elisabeth Hospitaal komt. De zeven bejaardentehuizen tellen 495 bedden. Dan is er nog de thuiszorg en de kraamzorg.

Het is een uiterst gecompliceerd netwerk van mensen, die diensten ontvangen en aanbieden; het is een onoverzichtelijk geheel van declareren en betalen, waarbij vaak een oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de medische voorzieningen. Om slechts een voorbeeld te noemen: op pp-kaarten verstrekte medicijnen komen op de een of andere manier in Venezuela terecht.

Het is logisch dat als de overheid wil bezuinigen, met name de medische sector moet worden aangepakt. Een groep lokale deskundigen, die zich heeft gebundeld in Brain Waive Innovations Inc. heeft nu een systeem ontwikkeld, dat dit mogelijk maakt. Brain Wave biedt twee soorten diensten aan. Ten eerste wordt een *smart card,* die het formaat heeft van een kredietkaart, verstrekt aan elke patiënt. Hierop staan alle relevante gegevens van de patiënt genoteerd op een flinterdunne chip, die niet groter is dan een-zestiende deel van een vingernagel.

De informatie op de chip is beschermd en bevat naast identificatiegegevens ook informatie over de huisarts, het ziektebeeld, welke medicamenten worden gebruikt en wie in noodgevallen dient te worden geraadpleegd. De informatie op de chip is beschermd, zodat bij voorbeeld de apotheker geen toegang heeft tot de gegevens van de arts.

Brain Waive Innovations biedt daarnaast het zogeheten Mira-net aan, een telefonisch informatiesysteem dat de communicatie regelt tussen de verzekeraar, de patiënt en de overheid. Via het Mira-net komen overzichtelijk ter beschikking: machtigingen, garantiebrieven, ziekenhuisopnamen, ziekenhuisontslagen, patiëntmutatiegegevens, berichten van verzekeraars en declaraties. Hierdoor wordt het oneigenlijke gebruik van de medische voorzieningen geminimaliseerd.

Brain Waive Innovations heeft zich verzekerd van samenwerking met een Nederlands bureau dat gespecialiseerd is in de uitgifte en het gebruik van de *smart cards* en haar diensten aan de hele Benelux aanbiedt.

Met de overheden worden thans besprekingen gevoerd om de *smart card* en het Mira-net op Curaçao te introduceren. Natuurlijk is Brain Waive Innovations een commercieel opgezet bedrijf. Maar het lijkt ons noodzakeliik dat de overheden aandacht besteden aan de aangeboden diensten, teneinde de vrijwel onbetaalbaar geworden medische voorzieningen beter beheersbaar te maken.

Vier jaar cel voor overval op winkeliers

DORDRECHT - De officier van Jusititie bij de rechtbank in Dordrecht heeft donderdag vier jaar cel geëist tegen de broers A.M. (Martina, 24) en R.M. (28) uit Den Haag voor een gewapende overval op een buurtsupermarkt in Papendrecht.

Het tweetal zou op 28 april de 63-jarige eigenaresse in haar winkel hebben bedreigd met een pistool. Zij dwongen de vrouw de kassa te openen, waarna ze 500 gulden buitmaakten.

Het tweetal boeide de vrouw en dwong haar in het aangrenzend magazijn op de grond te gaan liggen. Een klant onderging hetzelfde lot. In de aan de supermarkt grenzende woning van de eigenaresse en haar man kwam het even later tot een schermutseling tussen de overvallers en de 67-jarige echtgenoot. De man kreeg een klap op zijn hoofd, waardoor hij een hoofdwond en een hersenschudding opliep en buiten bewustzijn raakte. De overvallers boeiden ook hem en lieten hem bloedend achter.

De broers konden even later in de buurt worden aangehouden, nadat de echtgenote zich uit haar benarde positie had bevrijd en de politie had gealarmeerd.

Het plan voor de overval zou pas in de winkel zijn ontstaan. De mannen zouden dronken zijn geweest. A. had zich laten meeslepen door R., die hem om hulp had gevraagd. A. gebruikte evenwel tijdens de overval wel het meeste geweld. Hij had ook het pistool aangeschaft en hij dreigde ermee.

R.'s raadsman wilde een deel van de zitting achter gesloten deuren laten behandelen. Zijn cliënt zou in direct levensgevaar komen als details over zijn contacten als informant van de politie publiekelijk belicht werden. De rechtbank achtte die informatie niet relevant en wees het verzoek af. De raadsman repte verder niet meer over deze volgens hem essentiële persoonlijke omstandigheden.

Officier van Justitie mr G. Bouter maakte geen onderscheid tussen beide verdachten. R. was volgens haar duidelijk de baas en A. was het meest gewelddadig geweest.

De rechtbank doet over veertien dagen uitspraak.

Gedeputeerde Rollocks tot premier:

'Hoger toezicht moet direct weg'

WILLEMSTAD — De Sintmaartense gedeputeerde Julian Rollocks (SAPP) wil op zo kort mogelijke termijn een vergadering met de regering over het opheffen van het Hoger Toezicht op Sint Maarten. De maatregel is onwerkbaar, onderdrukkend en inhumaan. "Als het toezicht niet onmiddellijk wordt opgeheven zal de herstructurering in gevaar komen", laat Rollocks weten.

Door het bestaan van het Hoger Toezicht kan het Bestuurscollege zijn werk niet doen en wordt het moreel en de motivatie van de ambtenaren ondermijnd, stelt Rollocks. "Verder is de macht van de technische bijstanders te groot en worden zij ook niet gecontroleerd. In feite hebben zij alle bestuursmacht in handen." Ook is het bedrijfsleven ontevred[...] want de bureaucratie [...] voortvloeit uit het toezi[...] heeft een negatief effect [...] de economische ontwikkeli[...]

"Het Hoger Toezicht on[...] mijnt systematisch de au[...] nomie van Sint Maarten [...] diens op 7 april geko[...] bestuurders. Ze hebben ni[...] te maken met hulp aan h[...] eiland, maar met de pog[...] het bestuur over te nem[...] wellicht zelfs niet alleen [...] Sint Maarten, maar ook [...] de rest van de Antillen [...] vermoedt de SAPP-gede[...] teerde.

Rollocks wil op zeer kor[...] termijn met premier Pour[...] een gesprek hebben over h[...] opheffen van het toezicht. "In beginsel applaudiser[...] we de herstructurering, ma[...] we vragen ons af hoe het B[...] hieraan moet meewerken te[...] wijl datzelfde BC onder [...] Hoger Toezicht-maatreg[...] moet werken. Als dat ni[...] terstond wordt opgeheven [...] dan zouden de plannen o[...] de Antillen bij elkaar [...] houden wel eens onzeke[...] kunnen worden."

Cijfers CBS:

Prijzen voeding stijgen 6 procent in tweede kwartaal

WILLEMSTAD — Het prijsindexcijfer op Curaçao is in de maand juni met 0,2 procent gestegen. Vergeleken met oktober 1990 is het leven in nog geen vijf jaar tijd met 10 procent duurder geworden, waarvan 2 procent in de laatste twaalf maanden.

Vergeleken tussen het eerste en het tweede kwartaal van dit jaar steeg het consumentenprijsindexcijfer op jaarbasis met 2,1 procent. Dat is lager dan vorig jaar, toen een vergelijking van de eerste twee kwartalen uitkwam op een stijging met 3,1 procent. Het Centraal Bureau voor de Statistiek concludeert daar uit, dat het inflatietempo sinds kort aan het dalen is.

Althans voor de meeste sectoren. In de sectoren voeding en dranken en rookwaren is juist sprake van een versnelling in de prijsontwikkeling. Op jaarbasis zijn die sectoren namelijk met 6,3 en 5 procent gestegen. Daar staat een daling op jaarbasis van kleding en schoeisel tegenover van 5,8 procent.

Vergeleken met mei werden in juni kleding en schoeisel 0,2 procent goedkoper en bleef vervoer en communicatie ongewijzigd. Maar in alle andere sectoren gingen de prijzen wel omhoog. Voeding werd 0,5 procent duurder, vooral groenten en fruit (1,2 procent) en overige met 1 procent. Alleen kant en klare maaltijden werden goedkoper. Dranken en rookwaren stegen 0,4 procent, gezondheidszorg en recreatie 0,1 procent, woninginrichting, huisraad en overige met 0,2 procent.

Op joint venture basis CURDUC

Akkoord stappenplan voor bouw BOO-centrale

WILLEMSTAD — De bouw van een BOO (Build Own and Operate) op het terrein van de Isla begint vastere vorm te krijgen. Tussen het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao en het Nederlandse Consortium van vier utiliteitsbedrijven, Dutch Utility Companies (afgekort DUC), werd een eerste akkoord bereikt inzake een stappenplan. Op grond van dit plan vormen Curaçao en DUC, de 'CURDUC' een joint venture op fifty-fifty basis.

De totale kosten voor de bouw van de centrale bedragen 500 miljoen, waarvan 100 miljoen door CURDUC gedragen moet worden. Het resterende bedrag van 400 miljoen wordt geleend. Maar voordat het zo ver is wil PdVSA een garantiestelling van de Koninkrijksregering.

De gedachte achter de garantstelling is ter waarborging van investeerders. Mocht PdVSA zich terugtrekken dan moet het Nederlands consortium financieel verzekerd zijn, aldus een verklaring van de gedeputeerde belast met Refenería Isla, Etienne Ys.

Met de bouw van deze electriciteitscentrale wordt voldaan aan een voorwaarde in het Isla/PdVSA 20-jarig contract. Het doel van de plant is - zoals bekend- om water en electriciteit tegen een gereduceerde prijs aan de Venezolaanse oliebedrijven te verkopen. Op de middellange termijn zou dat ook voordelen voor de lokale tarieven kunnen opleveren is zo de gedachte.

De president-commissaris verklaarde dat het akkoord bereikt werd na intensief overleg en nadat het BC met een tegenvoorstel kwam op het eerste voorstel van de Nederlandse groep. Bij het eerste plan zou het management in handen zijn genomen door DUC. Dat was voor de lokale overheid niet acceptabel. Overeengekomen werd dat de samenwerking met KAE en Kodela op een technische basis 'gestoeld' zal zijn. Ys verduidelijkte op de persconferntie van donderdag de positie van het eilandgebied. "We hebben geen privatiseringsplannen met KAE en Kodela."

Ondanks deze vrij concreet lijkende afspraken is men er nog niet. De onderhandelingen worden de komende dagen voortgezet. Er zit wel enige spoed bij. De hele planning moet vóór 31 december gereed zijn. Ook de algemeen directeur van de Refenería Isla Javier Hernandez heeft tot spoed met de bouw van een BOO gemaand.

De onderhandelingscommissie BOO bestaat uit de heren Mario Evertsz van het EMG (Effective Management Team) en de directeuren van de KAE en Kodela, Ben Statia en Gilbert Gouverneur. Toegevoegd werden het hoofd van de Dienst Economische Zaken R. Cheong en de heer Kang Hai.

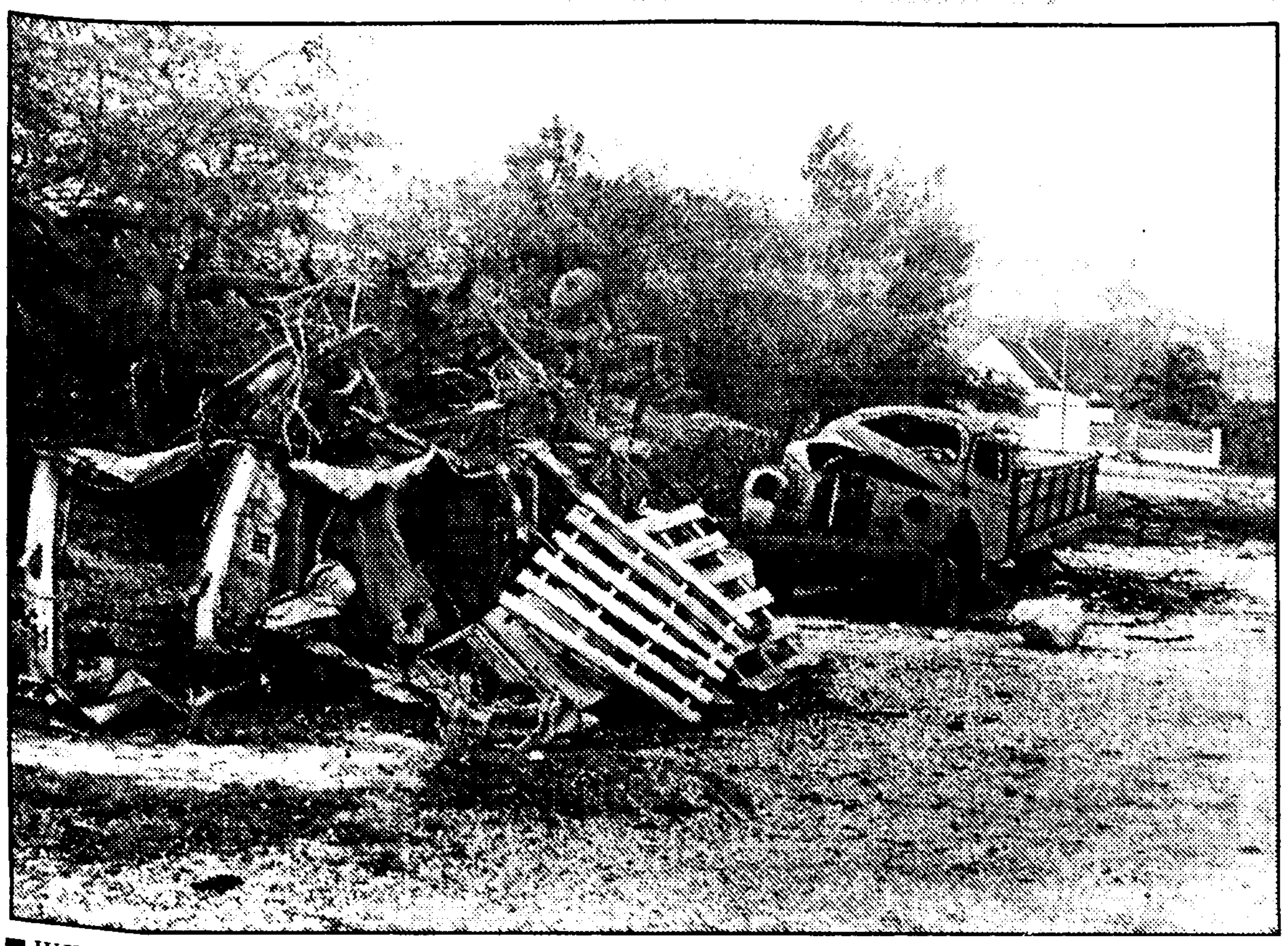

Slavenmonument niet tijdig af

WILLEMSTAD — Het monument en het park dat er dit jaar hadden moeten komen ter gelegenheid van de tweehonderdjarige herdenking van de slavenopstand van 1795 zijn niet op tijd af. De eerste steen is, beter gezegd, nog niet gelegd. Ook de huidige regering is van mening dat de opstand van de slaven herdacht moet worden. Volgens Magda Rafaël, gedeputeerde van Cultuur en Onderwijs zal de aanleg van een park getemporiseerd moeten worden. Omdat er voor het park geen geld op de begroting is opgevoerd. Onderzocht wordt nu hoeveel geld er de komende jaren kan worden vrijgemaakt om uiteindelijk toch een herdenkingspark te kunnen realiseren.

De beeldengroep waarvoor het ontwerp door Nel Simon is aangeleverd kan er misschien wel eerder gereed zijn dan het park. De gedeputeerde heeft de kunstenaar gevraagd om de onkosten opnieuw te bekijken. Het bronsgieten is in een land in de regio misschien goedkoper dan in Nederland. Op de vraag of dit betekent dat de kunstenaar zelf zijn ontwerp mogelijkerwijs kan uitvoeren, antwoordde de gedeputeerde niet ontkennend.

Broedplaats voor muggen en zo

■ *WILLEMSTAD — De GGD en Selikor en meer instellingen en diensten vragen de bevolking mee te werken aan de bestrijding van onder andere de dengue-mug Aedis Aegypti, door troep waar water in blijft staan op te ruimen. Niet iedereen begrijpt even goed wat er onder opruimen wordt verstaan, getuige deze foto genomen vlak bij de toegang naar het terrein van de Mijnmaatschappij.*

Gedeputeerde onderwijs belooft:

"KabNa kan beleidsplan Feffik tegemoet zien"

WILLEMSTAD — Minstens drie eilandsdiensten, KEZ, DEZ en de afdeling financiën gaan samen met het opleidingsinstituut Feffik ervoor zorgen dat het KabNa over het beleidsplan kan beschikken. Op korte termijn. Volgende week maandag wordt een begeleidende commissie bestaande uit vertegenwoordigers van deze eilandsdiensten geïnstalleerd.

Feffik krijgt deze week een kwart miljoen op haar rekening gestort voor financiering van een paar acute opleidingsprojecten. Volgens gedeputeerde Magda Rafaël van Onderwijs zal dat bedrag genoeg moeten zijn om zich in de komende twee maanden te redden.

Vast staat wel dat Feffik een veel hogere som nodig heeft om haar liquiditeitstekorten te dekken. Vóór eind van het jaar heeft ze 3 miljoen nodig, anders kan een groot aantal cursussen niet gerealiseerd worden. In de periode augustus tot en met december wordt geprobeerd om de dringende projecten zoals het crash-trainingsprogramma van de Isla door te laten gaan.

De gedeputeerde bevestigt dat het uitblijven van financiering van KabNA te maken heeft met het ontbreken van een beleidsplan van het Bestuurscollege. Rafaël: "Maar we moeten geen beschuldigende vinger in een bepaalde richting wijzen, we moeten nu aan het beleidsplan gaan werken."

Regering wel klaar

Onduidelijk of de ALM op tijd aan FAA-eis voldoet

WILLEMSTAD — De regering heeft haar huiswerk voor de FAA gedaan, nu de luchtvaartmaatschappijen ALM en Winair nog. Premier Pourier liet woensdag doorschemeren, dat als de luchtvaartmaatschappijen er straks de oorzaak van zijn dat er niet meer op de Verenigde Staten mag worden gevlogen, de directies wel hun biezen kunnen pakken.

Zoals bekend moeten de Antillen voor 1 augustus (aanstaande dinsdag) aan een aantal eisen van de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten voldoen. Zo is de luchtvaartwetgeving verouderd en moeten de luchtvaartmaatschappijen handboeken ter controle op veiligheidseisen produceren en kunnen aantonen dat deze worden nageleefd.

De aanpassing aan de luchtvaartwetgeving is ondervangen met twee ministeriële besluiten die deze week door minister Chance zijn getekend. Of de luchtvaartmaatschappijen de gewraakte datum halen, is echter nog maar de vraag, hoewel ALM-directeur Kitland Chong op 13 juli ervan overtuigd was, dat de ALM op tijd klaar zou zijn.

Chong benadrukte bij die gelegenheid dat het slechts ging om 'papierwerk' en dat de vliegveiligheid niet in het geding was. Ook had de ALM een schema opgesteld dat er in voorzag dat de genoemde datum zou worden gehaald. Uit de woorden van premier Pourier bleek echter, dat het 'papierwerk' er juist is voor de controle op de vliegveiligheid. In zijn optiek is dus de veiligheid wel in het geding, want de controle daarop wordt nu niet volgens de FAA-eisen uitgevoerd. Anders waren de Antillen immers niet door de FAA gedwongen de regels aan te passen.

Voor zover bij Pourier woensdag bekend, was de ALM, drie werkdagen voor de gewraakte datum, helemaal nog niet klaar. Mede om die reden is het bij de regering bijzonder slecht gevallen, dat de directeuren Chong en Martis juist op dit cruciale ogenblik met vakantie waren gegaan.

Offertes gevraagd

GEBE wil nieuwe fabriek voor waterproductie

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De directie van het Sintmaartense energiebedrijf GEBE heeft zes offertes gevraagd bij bedrijven die waterfabrieken bouwen. Na de sluitingsdatum, 14 augustus, zal de directie de eilandelijke overheid en minister Chance aanbevelingen doen.

Het energiebedrijf wil een fabriek die op basis van osmose uit zeewater 7000 tot 12 duizend ton drinkwater per dag produceert. Deze techniek kan een besparing van 50 procent op de produktiekosten opleveren.

In de jaren '93/'94 verloor het bedrijf vele miljoenen guldens op de waterproduktie, welke tekorten gedeeltelijk werden gecompenseerd door de winsten op de electriciteitstarieven. Juist omdat vele jaren lang het water tegen een verhoudingsgewijs te lage prijs aan de consument is geleverd, zullen de lagere produktiekosten van het water waarschijnlijk niet aan de consument worden doorberekend als de nieuwe fabriek er eenmaal staat, zo liet GEBE-directeur Julius Lambert al weten.

Volgens de plannen gaat het bedrijf dat de opdracht krijgt de fabriek bouwen en moet deze de bouw ook zelf financieren, maar de GEBE krijgt wel een optie op koop. Om te beginnen zal GEBE-personeel de dagelijkse operaties gaan verrichten en wanneer het personeel goed is opgeleid en er voldoende fondsen zijn, kan de fabriek worden aangekocht.

Terrein voor bouw vrije zone Hato

■ *WILLEMSTAD - Ten overstaan van notaris mr G.J. Roos werd donderdag de akte verleden voor een terrein bij de luchthaven voor Curinde. Curinta, de eigenaar van het terrein, heeft het afgestaan voor de vestiging van een Luchthaven Vrije Zone. De weg is nu vrij voor de aanleg van de infrastructuur en de bouw van de hallen. Naar het zich laat aanzien zal over een maand hiermee kunnen worden begonnen. Het perceel grond is ruim 123 duizend vierkante meter groot en wordt bestemd voor wat bekend staat als Fase I Vrije Zone Hato, onderdeel van het Hato Groeipoel-concept.*

Op de foto zittend v.l.n.r.: E. Smeulders directeur Curinde, notaris Roos, directeur Curinta J. Biemond. Staande: A. Chatlein, L. Rigaud beiden van Curinde en M. Nahar en R. Sprock van Curinta.

Schulden aan APNA omgezet in langlopende leningen

WILLEMSTAD — Het eilandgebied Curaçao stort al jaren de maandelijkse premies bij het APNA (Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen) niet.

Er werd juist overmatig geleend uit het pensioenfonds. Door de liquiditeitsproblemen valt niet te zeggen wanneer de overmaking van de premie-gelden weer kan worden hervat.

Gedeputeerde Ys ontkende gisteren echter dat ook de centrale overheid voor miljoenen schuld aan onder meer niet-gestorte premies aan het Pensioenfonds heeft. Volgens hem heeft de Landsregering tot eind juni aan haar premieverplichting voldaan en een bedrag van minimaal 28 miljoen aan premiegelden aan de APNA hebben overgedragen. Verhalen over stortingen van 'slechts' 5 miljoen over 1995 noemde de gedeputeerde niet juist.

Feit is wel dat ook de schuld van de centrale overheid evenals het eilandgebied Curaçao aan het fonds in de miljoenen loopt. Maar de schulden over de jaren 1993 en 1994 (40 miljoen) werden inmiddels in langlopende leningen omgezet.

Gedeputeerde bemiddelt in Ana Bay View

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Perry Gumbs zal binnenkort vergaderen met de projektontwikkelaar van het Ana Bay View complex. Zolang het resultaat van dat gesprek nog niet bekend is, zullen de tegen over elkaar staande partijen geen uitlatingen over de zaak doen. Een en ander is besloten in een vergadering die de gedeputeerde, met onder meer Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting in zijn portefeuille, woensdag had met vertegenwoordigers van Plataforma Otrobanda, Team Cactus, Fundashon Pro Monumento en bezorgde buurtbewoners. Tijdens de vergadering hebben beide partijen de mogelijkheid gekregen elkaars gezichtspunt te verduidelijken aangaande de problematiek die zich voordoet rondom de bouw van het bewuste appartementencomplex en is getracht om tot een oplossing te komen.

Stroomonderbreking

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder u te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

- **Donderdag 3 augustus 1995 vanaf 09.00 tot 15.00 uur;**
- **Gedeelte Weg naar Westpunt vanaf Rotonde Zegu tot Seru Grandi, gedeelte Zegu, gedeelte Grote Berg, gedeelte Souax ten westen en ten oosten van Weg naar Hato, Gato, Papaya, gedeelte Malpais omgeving Weg naar Westpunt, Zendstations.**

- **Donderdag 3 augustus 1995 vanaf 09.00 tot 15.00 uur;**
- **Gedeelte Penstraat omgeving Nuyenweg richting Arbeidszorg, gedeelte Oranjestraat vanaf Nuyenweg tot Cher Asilsteeg en omgeving, gedeelte Nieuw Nederland, gedeelte Grebbelinieweg vanaf Dr. M.L. King Blvd. tot Leidenstraat, Den Haagstraat vanaf Grebbelinieweg Bonitostraat, Steenrijkplein, Elststraat, Winterswijkstraat, Rooigemaal Marie Pampoen; gedeelte Dr. M.L. King Blvd. vanaf huis # 42 tot Goetoeweg; Hoek van Hollandstraat, Pernisstraat, gedeelte Rotterdamweg vanaf Dr. M.L. King Blvd. tot Periclestraat, gedeelte Tielstraat vanaf Elstraat; gedeelte Masbangostraat vanaf Dr. M.L. King Blvd., Goetoeweg, gedeelte Nijmegenstraat vanaf huis # 73 tot Goetoeweg, gedeelte Picustraat vanaf Goetoeweg, gedeelte Piskechistraat.**

- **Zondag 6 augustus 1995 vanaf 09.00 tot 15.00 uur;**
- **Gedeelte Schouwburgweg tussen Rooi Catootjeweg en Gaitoweg, gedeelte D.H.R. Fergusonstraat vanaf Schouwburgweg tot Gaitoweg, Verkeerslichten Kruising Dokweg - Emancipatie Blvd.**

- **Dinsdag 8 augustus 1995 vanaf 09.00 uur tot 15.00 uur;**
- **Tera Cora richting Banda Abou compleet.**

- **Donderdag 10 augustus 1995 vanaf 09.00 uur tot 15.0 uur;**
- **Landhuis Brievengat, Zee en Landzicht, Noordkant.**

KODELA

EILANDGEBIED CURAÇAO

Bekendmaking

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend, dat in verband met het ter aardebestelling van wijlen de heer Reginaldo (Tolinchi) Pietersz ex wnd. Gezaghebber, Gedeputeerde en Eilandsraadslid van Curaçao op vrijdag 28 juli 1995, de onthulling van de wegbenaming Kaya Richard (Hensey) J. Beaujon, welke op dezelfde tijdstip moet plaatsvinden tot nader order is uitgesteld.

Afd. P.R.

De wnd. Gezaghebber,
Ing. A.R. Salsbach.

Cultureel programma 6 augustus:

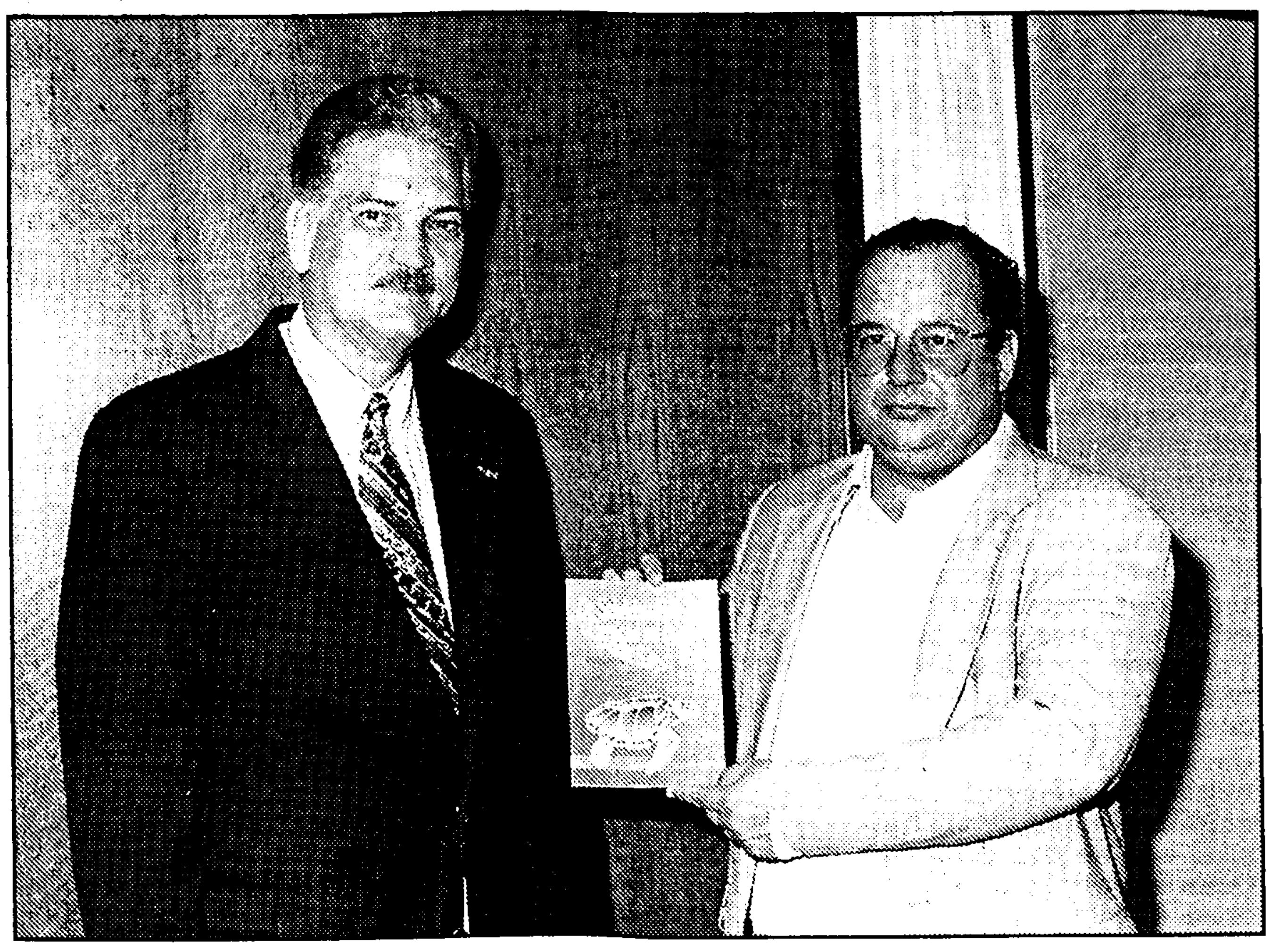
'Kunuku ouder dan 200 jaar'

WILLEMSTAD — Het cultureel programma dat een onderdeel is van de Kununku Ekspo-Feria die op 6 augustus in Hòfi Groot Santa Marta te Soto gehouden wordt, heeft als titel meegekregen: *Mas ku 200 aña kunuku.* Hiermee wordt aangegeven dat de kunuku-bouw een erfenis is van de tijd van de Curaçaose indianen, die met de komst van de Afrikanen is aangepast. Van oudsher viert men bepaalde feesten in de kunuku, zoals de zaai- en oogstfeesten, vroeger beoefende men het stokkenspel en men danste er op de tambú- en de zumbimuziek.

Tijdens het cultureel programma zal percussionist Yuchi Kirindongo zumbicomposities van wijlen Tom Plantijn ten gehore brengen. Een van de weinige nog actieve seú-zangers, Victor Bartolomeus, zal enkele oogstliederen zingen en onder andere zal ook Ike Jesserun optreden. Het 'wega di palu' zal worden gedemonstreerd door degenen die dit spel meer dan veertig jaar geleden voor het laatst als sport hebben gespeeld.

De Kunuku Ekspo-Feria wordt georganiseerd door NOMEKU, een vereniging van kunukero's en veehouders die dit jaar vijf jaar bestaat. Met deze expo wil de NOMEKU de aandacht vestigen op het feit dat op Curaçao wel degelijk een groot deel geproduceerd zou kunnen worden van het voedsel dat men hier verteert, mits de voorwaarden voor de agriculturele sector verbeterd worden.

Boek over schildpadden

■ *WILLEMSTAD — Het Nederlandstalige boekje 'De schildpadden van Curaçao en Bonaire' is geschreven door bioloog Gerard van Buurt. De auteur (rechts) overhandigt hier het eerste exemplaar aan directeur E. de Kort van de Banco di Caribe, die de publikatie mede mogelijk heeft gemaakt. Het informatieve boekje over zee- en landschildpadden is binnenkort in de winkels te koop.*

Hartstichting herhaalt t.v.-serie

WILLEMSTAD — De informatieve televisie-serie van de Curaçaose Hartstichting zal via TeleCuraçao worden herhaald. De serie bestaat uit zeven uitzendingen van elk vijf minuten.

De eerste uitzending is op dinsdag 1 augustus van 19.55 tot 20.00 uur. Het vervolg is daarna elke dinsdag zelfde tijd tot en met 12 september. De serie geeft informatie over hart- en vaatziekten. De onderwerpen zijn: cholesterol, hoge bloeddruk, hyperventilatie, het hartinfarct, angina pectoris, astma cardiale, risicofactoren en elementaire reanimatie.

Vakbond wil toekomst kader zekerstellen

Vandaag overleg over Antilliaanse militie

= door onze correspondente =

DEN HAAG/WILLEMSTAD — De marinevakbond VBM/LKV heeft de toekomst van de Antilliaanse Militie (Antmil) ter discussie gesteld. Op 28 juli wordt tijdens het technisch vooroverleg op Curaçao gesproken over de vrijwillig nadienenden en de (on-)mogelijkheden om korporaal of sergeant te worden.

In de Antillen wordt in tegenstellin tot Nederland de dienstplicht niet afgeschaft. Maar er dreigt een tekort aan kader te ontstaan, dat de dienstplichtigen kan opleiden. Volgens de vakbond zijn de (Antilliaanse) korporaal en sergeanten daar heel geschikt voor gezien ook hun kennis van taal en cultuur. Maar de belangstelling voor het volgen van die kaderopleiding neemt af. Na zes jaar moet de sergeant namelijk de dienst verlaten en een baantje in de burgermaatschappij zoeken.

De dienstplichtige kent drie mogelijkheden na de twaalfmaandelijkse dienstplicht: de dienst definitief verlaten, vrijwillig nadienen of een kaderopleiding volgen. Wie na zijn diensttijd vrijwillig nadient, blijft soldaat. Hij mag tot zijn 45ste in de Antmil blijven, daarna komt hij tot zijn 55ste in een wachtgeldregeling.

Het alternatief is een kaderopleiding. Eerst tot korporaal, waarna een contract van vier jaar volgt. Wie dan nog sergeant wil worden, krijgt een contract van twee jaar. Maximaal mag men echter maar zes jaar blijven. Daarna is het afgelopen met de Antmil en moet men de maatschappij in. Niet handig, vindt de VBM, want zodra de sergeanten een beetje ervaring hebben opgebouwd, worden ze weggestuurd. De doelgroep zelf wil het liefst als beroepsmilitair in de Antmil blijven. Daar hoort uiteraard een andere rechtspositie bij dan zij nu hebben. Daarover wordt op 28 juli op Curaçao overlegd.

Het voordeel van beroepssergeanten en -korporaals is dat er dan een permanent kader beschikbaar is. Met een perspectief van slechts zes jaar bij de Antmil zou het wel eens kunnen gebeuren dat er straks geen kader meer is om de dienstplichtigen op te leiden. Een Nederlandse marinier is gezien zijn totaal verschillende (culturele) achtergrond duidelijk minder geschikt voor dit werk, meent de vakbond.

Een tweede punt van overleg deze week is de leeftijdsgrens van de vrijwillig nadienende soldaat. Het liefst willen zij tot hun vijftigste nadienen. Daardoor zou het beschikbare budget voor de nadieners met tien procent moeten stijgen.

Meertaligheid Antillen geldt als voorbeeld

WILLEMSTAD — De Nederlandse Antillen en Cuba kunnen als voorbeeld dienen bij het vaststellen van een regionaal instrument om de kennis te meten bij docenten van het Spaans en Engels als tweede taal in het Caribisch gebied. Om de nog op te richten evaluatieorganisatie zo goed mogelijk te laten functioneren zou het van de samenwerking met Unesco verzekerd moeten zijn.

Dit staat te lezen als aanbeveling nummer één, gedaan aan het eind van de vierde Caribische en Latijnsamerikaanse conferentie over tweede-taal-onderwijs van CARNEID. Deze afkorting staat voor Caribbean Network of Educational Innovation for Development, dat begin juli in Cuba zijn tweejaarlijkse vergadering hield. De Antillen worden tussen de 10 andere punten van aanbeveling nog een keer genoemd. "Specialisten in het aanleren van het Spaans zouden gemakkelijker de mogelijkheid moeten krijgen om te bestuderen hoe het Spaans wordt aangeleerd in landen in de regio waar het vreemde-taal-onderwijs met veel succes wordt bedreven, zoals in Cuba en de Nederlandse Antillen." Aldus aanbeveling nummer acht.

Joceline Clemencia van het Instituto Nashonal di Idioma nam namens de Nederlandse Antillen deel aan de conferentie. "Het ging vooral om de vraag hoe het onderwijs in de Spaanse taal in niet-Spaans sprekende landen verbeterd kan worden. In de regio is er een aantal Engelstalige (ei)landen waar men moeite heeft met de beheersing van het Spaans." Spaans is de tweede taal in de regio en, op zijn zachtst gezegd, handig om te beheersen in de handelswereld.

In de regio heb je ook een aantal landen waar het Spaans de eerste taal is, 'of waar het goed beheerst wordt', aldus Clemencia, die opteert dat het heel wel mogelijk zou zijn aan haar instituut op Curaçao Spaans te onderwijzen aan niet-Spaanstaligen uit de regio. En Engels aan niet-Engelstaligen. Ze noemt Cuba als voorbeeld voor de Antillen. "Zoals iedereen weet kampt Cuba met sociaal-economische problemen, weliswaar veel ernstiger dan hier. De Cubanen wenden hun expertise aan om te overleven. Een belangrijk exportprodukt van hen is hun wetenschap. Zo zouden wij in de Antillen ons linguïstisch voordeel om kunnen zetten in een economisch rendabel project."

Ze doelt daarmee op de meertaligheid, waarmee de Antillen zich onderscheiden van eilanden als bij voorbeeld Barbados, waar slechts één taal (het Engels) wordt gesproken. Haar plan is nog jong en nergens ingediend om al enige vaste vorm te hebben gekregen. Dat de Antillen in de aanbevelingen van de CARNEID-conferentie worden genoemd is misschien een eerste stap in de goede richting.

SER vindt KPMG-vergoeding SVB-reorganisatie zeer hoog

WILLEMSTAD — De Sociaal Economische Raad (SER) heeft vraagtekens gezet bij de procedure die gevolgd werd om het accountantskantoor KPMG opdracht te geven tot reorganisatie bij de Sociale Verzekerings Bank. Zo blijkt uit het eindverslag van de Staten over de wijziging van de Landsverordening Ongevallenverzekering.

Volgens het Statenverslag vindt de SER de vergoeding aan KPMG 'zeer hoog'.

De PAR-fractie wil dan ook weten hoe het met de reorganisatie staat "En wat er geworden is van het bedrag van 1 miljoen gulden dat KPMG maandelijks krijgt uitbetaald?". Ook de PNP-fractie is nog steeds in afwachting van antwoorden van minister Corion (Arbeid/Sociale Zaken) over het onder de vorige regering gesloten contract.

De DP wijst er op dat de in oktober gehouden centrale commissievergadering over dit onderwerp halverwege de vergadering werd geschorst en dat sindsdien de Staten nog niet het standpunt van de regering hebben vernomen inzake de reorganisatie bij de SVB. Ook is de DP nog in afwachting van een lijst van alle accountantsbureaus die in de afgelopen vijf jaar werkzaamheden voor de overheid hebben uitgevoerd en welke bedragen hiervoor werden betaald.

De PAR wil verder dat er met de wetswijziging spoed wordt gemaakt. "Het is wel een schande. Pas veertig jaar nadat het internationale verdrag inzake schadeloosstelling voor arbeidsongevallen medegeldig voor de Antillen werd verklaard, wordt de nationale wetgeving hiermee in overeenstemming gebracht." Het argument dat dit niet nodig was omdat de SVB vrijwillig uitkeerde, is volgens de PAR 'zeer zwak te noemen'. Het is volgens de PAR zonder meer duidelijk dat in het verleden een aantal werknemers de dupe zijn geworden van het ontbreken van de verplichting tot uitbetaling.

Zoals bekend is in de afgelopen jaren met het overschot van het Ongevallenfonds het tekort van het Ziektefonds gecompenseerd geworden via het Schommelfonds ZV/OV. De PAR wil weten of dit nog steeds gebeurt en wat hiervan de gevolgen voor het Ongevallenfonds zullen zijn. De PNP wil weten of de SVB de (in de wetswijziging genoemde) toeslag wel kan betalen en of dit niet zal leiden tot een premieverhoging.

De PNP wil verder dat werkgevers een nieuwe regeling met elkaar afspreken over het uitkeren van beduidend hogere uitkeringen dan nu. "De meeste werknemers die onder de SVB vallen hebben ook geen pensioen- of lijfrenteverzekering. In de praktijk is het geld nu in korte tijd op aan allerlei kosten die de nabestaanden moeten maken."

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA
DR. HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL

P.O. BOX 569 ORANJESTAD ARUBA
FAX. NR. (297-8)73348
TELEF: 74300

In Memoriam Zuster Viola Bryson

Het heengaan van onze diepgewaardeerde collega/medewerker zuster Viola Bryson heeft ons droevig gestemd en heeft bij ons een leegte achtergelaten.
Na een langdurig ziekbed is zij rustig ingeslapen.
Wij verliezen in haar een markante persoonlijkheid.

Na een jaar als verpleeghulp gewerkt te hebben, heeft zij op 2 november 1963 haar A-diploma verpleegkunde in het Laurentius Ziekenhuis te Roermond-Nederland behaald.
Aansluitend hierop heeft zij op 21 mei 1964 de aantekening kraamverpleging behaald. Op 7 juli 1964 trad zij in dienst als verpleegkundige op de Heren afdeling van het hospitaal San Pedro di Verona, waarna zij vanaf 1 oktober 1969 tot 1 april 1994 de funktie bekleed heeft als hoofd van de afdeling Heren Interne.
Ontegenzeggelijk heeft zij een positieve geestelijke erfenis achtergelaten.

In de uitvoering van haar taken hebben wij Zr. Bryson mogen leren kennen als een sociaal zeer bewogen persoonlijkheid met een fenomenaal geheugen voor belangrijke gebeurtenissen van derden.
Bij voorkeur hield zij zich steeds op de achtergrond en was zwijgzaam over haar persoonlijke problemen.
Zij stond altijd klaar voor de artsen, de patiënten en hun familieleden, medewerkers en bezoekers.
Zij heeft steeds naar perfectie gestreefd. De patiëntenbelangen stonden bij haar hoog in het vaandel. Zij bleef steeds trouw aan haar verpleegkundige idealen.

Enerzijds had zij moeite met sommige beleidsontwikkelingen, doch anderzijds was zij een grote voorstander van het moderniseringsproces binnen de verpleging.

Op eigen verzoek werd zij benoemd tot coördinatrice geestelijke verzorging, welfare en vrijwilligerswerk.
Haar uitdrukkelijke wens was haar carrière te mogen afsluiten in de dichte nabijheid van de haar zo geliefde patiënten.
In haar laatste funktie heeft zij op de haar bekende wijze gestalte gegeven aan de pastorale zorg voor ernstige zieken en hun familieleden. Bovendien heeft zij bijgedragen aan het vrijwilligerswerk t.b.v. ontspanningsactiviteiten voor de opgenomen patiënten.

Na zo'n lange samenwerkingsperiode zullen wij haar node missen.
Moge zuster Bryson in vrede rusten.

Aruba, 27 Juli 1995
Verplegingsdienst en medewerkers Horacio E. Oduber Hospitaal.

De 'gameball rules' van Greg Peterson:
'Met garantie lage belasting valt of staat de vrije zone'

ORANJESTAD — "Het wel of niet voor lange tijd garanderen van de lage 2 procent winstbelasting die vrije zone-ondernemingen betalen, is het verschil tussen vallen en opstaan." Dat zegt Greg Peterson, nog niet zo lang geleden belast met onder meer de privatisering van de Arubaanse vrije zone. Peterson en zijn kleine team specialisten streven ernaar de privatisering in december afgerond te hebben. Onderwijl wordt er gewerkt aan de verhuizing van de *free zone* van Oranjestad naar Barcadera.

■ ... *GREG PETERSON*

Peterson voelt zich als een vis in het water. De nieuwe baan die hij aangeboden kreeg van minister Robertico Croes ziet hij als 'een uitdaging'. "Eerst moest ik mij de materie eigen maken; uitkristaliseren wat de minister precies wil. Het was de eerste weken als jezelf een weg banen door de *mondi*, zonder dat je precies weet waar je naar toe moet."

Maar Peterson is intussen een heel eind gekomen. Hij weet nu welke richting het opmoet. Hij heeft een team samengesteld bestaande uit drie personen, waarvan er één halve dagen voor hem werkt: Xiomara Williams (econome, die ook parttime bij Project Bureau Reorganisatie blijft werken), Corrie Caster (beleidswetenschapper) en Robert Anjie (bestuurskundige).

Terwijl Peterson met de coördinatie is belast, richt Williams zich op al het economische en financiële, Caster op de marketingactiviteiten en Anjie op de juridische vraagstukken die zij onderweg tegenkomen. Met z'n vieren hebben ze al aardig wat in gang gezet. Het is de bedoeling dat voor het eind van 1995 de privatisering is geregeld.

Privatisering van de *free zone* is nodig om het meer marktgericht te laten functioneren; efficiënter, effectiever en minder bureaucratisch. Het is overigens wel de bedoeling dat het Land in de nieuwe nv de meerderheid van de aandelen behoudt. Dat wil zeggen 51 procent of meer. Maar daarmee wordt sowieso de overheidsbemoeienis minder direct. De rest van de aandelen zullen te koop worden aangeboden.

Verder is men bezig met de grote verhuizing van Bushiri en Eagle naar Barcadera. "Een verhuisdatum is nog niet bekend. Dat zal zeker twee of drie jaar in beslag nemen," zegt Peterson. In totaal gaat het over 48 *free zone*-ondernemingen. "Verhuizen gaat natuurlijk niet zomaar. Ondernemers gaan hun huidige stek, waarin misschien flink is geïnvesteerd, niet zomaar opgeven."

Om dat verhuisproces te begeleiden zou het handig zijn wanneer de *free zone*-zaken zich verenigen, want om als overheid te praten en te onderhandelen met 48 eigenaren is niet makkelijk. Het is de bedoeling dat daartoe Aruba Free Zone Association (AFZA) wordt opgericht. Peterson en zijn team willen wel bijstaan, maar het oprichting van een dergelijk vereniging moeten de zaken toch zelf doen.

"Verder werken wij aan een integraal ontwikkelingsplan, dat gefaseerd ingevoerd moet worden. In dat plan komen ook de *ballgame rules* te staan. De criteria en wie moet wat doen etc." Inmiddels is duidelijk geworden dat het de bedoeling is dat de vrije zone te Barcadera twee stukken terrein aangewezen krijgt: één van 13 hectare (waar nu nog allerlei ruines en troep staan) en aan de overkant één stuk terrein van 75 hectare grond.

Amigoe heeft vernomen dat de haalbaarheidsstudie om van Barcadera een vrachthaven te maken, en qua ministeriële verantwoordelijkheid onder minister Glenbert Croes van Vervoer en Communicatie valt, in september afgerond zal worden.

Peterson: "De vrije zone op Aruba heeft toekomst, zeker een geprivatiseerde," zegt Peterson. "In de korte tijd dat ik hier werk, kreeg ik al vele reacties van binnen- en buitenland; personen die belangstelling hebben in een zaak in de vrije zone."

Op de vraag hoe belangrijk de toezegging van minister Robertico Croes is, namelijk dat de lage 2 procent winstbelasting tot het jaar 2015 gegarandeerd blijft, antwoordt Peterson: "Dat die garantie van overheidswege er is, betekent het verschil tussen vallen en opstaan voor deze sector." Hij verwijst onder meer naar Panamá, waar de overheid begon te sleutelen aan het percentage belastingen en waar als gevolg daarvan zeer veel ondernemers in paniek raakten en Panamá in allerijl verlieten.

"Aruba is ijzersterk in de *transshipment* van accijnsgoederen, als dranken en rookwaren. Maar wij kunnen van Curaçao nog heel wat leren op het gebied van *dry goods* en *retailing*. Met name dat laatste, waarbij relatief kleine kooplieden uit de Caribische regio vijf tv's en 8 radio's meenemen, is lucratief. Alle kleintjes bij elkaar maken één grote," zegt een nuchtere Peterson.

Gouverneur bezoekt WEB

BALASHI — Woensdag 26 juli heeft de directie van Water en Energiebedrijf Aruba (WEB) nv de eer gehad Gouverneur Koolman en zijn echtgenote te ontvangen voor een werkbezoek aan het bedrijf.

Gedurende dit bijn twee uur durende bezoek is de Gouverneur ingelicht over de ontwikkeling van WEB vanaf de verzelfstandiging onder moedermaatschappij Utilities Aruba nv. Daarna hebben de Gouverneur en echtgenote een rondleiding door het bedrijf gekregen om de verschillende veranderings en moderniseringsprojecten te bezichtigen.

Door dit bezoek zijn de Gouverneur en zijn echtgenote op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen van de water- en electriciteitsproduktie en de distributie van water. Algemeen Directeur ing. J.M. Laclé wil bij deze, namens de directie, de Gouverneur bedanken voor zijn werkbezoek.

Gratis meubels voor regering

ORANJESTAD — De meubels, die oorspronkelijk bestemd waren voor het Ramada Renaissance Hotel (Eagle Beach), zijn kado gegeven aan de regering.

Volgens ochtendblad *Bon Dia* was de complete inventaris van Ramada opgeslagen in het voormalige Huis van Bewaring in Dakota. Doordat de regering een akkoord bereikte met Divi Hotels - de koper van het Ramada/Eagle Beach project inclusief de meubels - veranderde de inventaris van eigenaar.

Deze *ñapa* heeft de regering uiteraard niets gekost. Het is juist een besparing op de begroting van 200 duizend florin. Het meubilair is inmiddels onder tien overheidsdiensten verdeeld. Een groot aantal meubels ging naar het nieuwe PR-kantoor van de Aruba Tourism Authority (ATA) alsmede naar de Dienst Openbare Werken (DOW), Tele-Aruba en de kamers van de ministers.

Vergadering politiebond

ORANJESTAD — Politievakbond SPA heeft een ledenvergadering uitgeschreven voor dinsdag 1 augustus. De aanvang is 19.30 in het POVA-clubgebouw.

Voor de leden is het een belangrijke vergadering. De twee belangrijkste punten zijn: indexering en de toekomst van de SPA. De bond had begin deze maand een algemene ledenvergadering bijeengeroepen om onder meer een nieuw bestuur te kiezen. Vreemd genoeg werd niemand kandidaat gesteld voor een bestuursfunctie. Aanstaande dinsdag zal hierover worden gesproken, evenals het feit of het wel zin heeft door te gaan met de SPA.

Aanhouding ex-bode DVZ

ORANJESTAD — De man E.G., ex-bode van Directie Vreemdelingen Zaken (DVZ), is door de landsrecherche aangehouden in verband met het opmaken van een valse visumverklaring voor een Haïtiaan. De vervalsing werd in Haïti ontdekt. Tijdens verhoor bekende E.G. en werd het opmaken van procesverbaal op vrije voeten gesteld.

Begin van dit jaar vernam E.G. dat een Haïtiaan voor een visumaanvraag een verklaring nodig had. Deze werden niet afgegeven door DVZ, maar G. zag zijn kans stelde een verklaring op en nam daarvoor een vergoeding van 175 florin in ontvangst.

De Haïtiaan maakte te goedertrouw gebruik van deze verklaring. Maar in zijn geboorteland werd al snel ontdekt dat het een vervalsing was. Hierdoor kwam de zaak aan het rollen en werd de ex-bode van DVZ, die na de fusie niet werd overgeplaatst naar Directie Openbare Orde en Veiligheid (DOOV), aangehouden.

Opening toeristen kantoor in Houston

ORANJESTAD — Van 1 tot 3 augustus wordt de *grand opening* gevierd van het Arubaanse toeristenkantoor in de Amerikaanse stad Houston. Dit kantoor is vooral gericht op het toeristenmarkt in het zuid-westen van de VS. Todd Payne is de manager van dit nieuwe kantoor.

De opening zal worden bijgewoond door minister Robertico Croes van Toerisme en Economische Zaken, de waarnemend-directeur van Aruba Tourism Authority Tim Werleman en de liaison van het ministerie van Toerisme Sanju Daryanani. Deze laatste twee verblijven al in de VS voor een seminar marketing van het Arubaans toerisme.

Nieuwe postzegels op de markt met thema Arubaanse groenten

ORANJESTAD — Op 28 juli aanstaande worden vier nieuwe speciale postzegels op verschillende plaatsen uitgegeven, die als thema de 'Arubaanse Groenten 1995' hebben. Deze zegels zullen verkrijgbaar zijn op de postkantoren in Oranjestad, San Nicolas en Noord. Een velletje met vier zegels kost 2,90 florin.

Het betreft zegels met een waarde van respectievelijk 25, 50, 70 en 85 cent. De geldigheid van de zegels is onbepaald. Ze zijn te krijgen tot 27 juli 1997, zo lang de voorraad strekt. Bestellingen kunnen worden gedaan bij de Filatelie service in het postkantoor van Oranjestad.

Angel Osorio heeft de vier zegels ontworpen en heeft zich hierbij laten inspireren door traditionele Arubaanse groenten. De postzegel van 25 cent heeft een *Boonchi Cunucu* als tekening; die van 50 cent de *Concomber Chikito*; die van 70 cent de *Yambo*; en de postzegel van 85 cent heeft een *Pampuna*.

BOONCHI CUNUCU

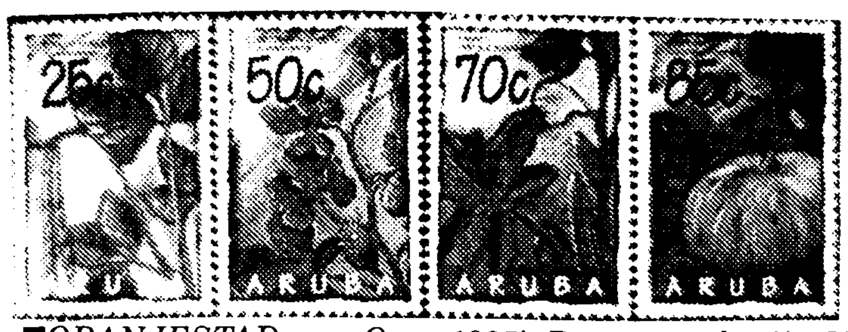
De 25 cent postzegel heeft de afbeelding van de *boonchi cunucu (Vigna sinensis)*. Dit is een middel grote groene boon van een variëteit uit de pre-columbiaanse tijd in de 'Nieuwe Wereld' lang voordat de Spaanse overheersers kwamen. Deze vonden de boon erg verschillend van die in Spanje. Men denkt dat de Spaanse overheesers de *boonchi cunucu* naar het eiland hebben gebracht toen ze in de zestiende eeuw de Cariben doorkruisden.

De *boonchi cunucu* wordt samen met de *bonofis* en *kinchoncho* bonen in het korte regenseizoen geteeld. Deze voedzame groente wordt gekookt en bij de hoofdmaaltijd gegeten of als snack.

CONCOMBER CHIKITO

Op de 50 cent postzegel staat een afbeelding van de *concomber chikito (Cucumis anguria)*. Deze is klein en rond en heeft een stekelige schil. Hij wordt geserveerd als groente, maar is botanisch gezien eigenlijk een vrucht.

De *concomber chikito* is van de meer uitheemse variëteiten van de bekende lange komkommer met een gladde schil. Oorspronkleijk kwam deze uit het noord-westen van India en is door handelaren naar Afrika gebracht.

■*ORANJESTAD — Op deze foto staan de vier nieuwe postzegels die vanaf vrijdag 28 juli op verschillende plaatsen verkrijgbaar zijn. De afbeeldingen hebben als thema 'Arubaanse Groenten 1995'. De postzegels zijn 25, 50, 70 en 85 cent waard en hebben respectievelijk de afbeelding van boonchi cunucu, concomber chikito, yambo en pampuna.*

Door de slavenhandel werd deze komkommer ook in de Cariben verspreid vanaf 1600.

In het regenseizoen worden de zaden direct in de geprepareerde bodem gestopt. Soms wordt er naar *concomber chikito* verwezen als appel of citroen komkommer. Deze komkommer wordt ongeschild verwerkt in *stoba* met rund-, geite-, schape- of varkensvlees, bij voorkeur in het zuur of gemarineerd. In de traditionele *stoba di concomber* wordt ook corned beef, lamsvlees, paprika, chilies, tomaten, aardappelen en een aantal kruiden verwerkt.

YAMBO

De postzegel van 70 cent heeft een afbeelding van *yambo (Hibiscus esculentus) (okra)*. Deze is familie van de hibiscus en komt alleen in de tropen voor. Waarschijnlijk komt *yambo* oorspronkleijkk uit de regio die nu bekend staat als Ethiopië. Yambo is ook bekend onder de naam *kingombo*; het werd *yambo* hier in de Cariben en *gumbo* in de Verenigde Staten. Ook deze groente is waarschijnlijk door de slaven naar de Antillen gebracht.

Yambo heeft zich goed aangepast aan het eiland en groeit het hele jaar door in het *hoffi* (moestuin). De planten van vroeger waren dikker dan de huidige variëteit. Ook bevatten ze meer slijm waardoor de groente zijn *slippery* textuur krijgt. Dit is het gevolg van de reactie op warmte van het eiwit in de groente.

De dikkere variëteit is erg geschikt voor *stoba* en soep of in mix van groenten. Ook kan de *yambo* gewoon gebakken worden in een beetje boter met limoen sap, zout en peper, net zo lang zodat het nog een beetje knapperig is. De *yambo* kan ook worden gestoomd of in het zuur worden gelegd. *Yambo* laat zich ook goed mengen met *funchi* en rijst. In de traditionele Arubaanse hoofdmaaltijd met *yambo* wordt deze gekookt met gezouten rundvlees, ham, *red snapper* en gesorteerde groente en kruiden.

PAMPUNA

De beeldtenis van de *pampuna (Cucurbita moschata)* staat op de postzegel van 85 cent. Het is een kleien ronde pompoen die oorspronkelijk uit Centraal Amerika en het noorden van Zuid-Amerika komt. Het is een basisvoedsel (net zoals aardappelen, rijst, tarwe) dat door migrerende Indianen naar Aruba is gebracht.

De *pampuna* past zich goed aan aan hoge temperaturen en werd oorspronkelijk geteeld in de *hoffi's*. Vanwege de veelzijdige toepassingen komt *pampuna* voor in de meeste lokale menu's in brood, pannekoeken, beignets, cake, soep, *stoba* en als bijgerecht. *Pampuna* wordt gekookt of even gebakken en geserveerd met vlees en vis.

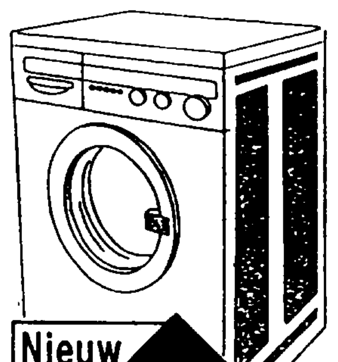
De keuze van groente als afbeelding voor een postzegel lijkt wellicht vreemd als je bedenkt dat groenten hier op Aruba nauwelijks verbouwd en gegeten worden. Het blijkt dat 30 procent van de Arubaanse bevolking niet elke dag een portie groenten tot zich neemt. Het is eigenlijk zo dat de verse groente vrij prijzig zijn, maar de prijs van blikgroente ligt een stuk lager. Dan nog wordt naar de mening van de voedingskundigen op Aruba te weinig groente gegeten.

PEULVRUCHTEN

Opvallend is de drastische vermindering in het gebruik van peulvruchten (*boonchi cunucu*): tot een tiende in vergelijking met de jaren vijftig. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er weinig peulvruchten worden verbouwd. En dat terwijl Aruba aan het begin van deze eeuw de meest produktieve en grootste variatie bonenteelt had van de Benedenwindse eilanden. Toen werden onder andere verbouwd: *janchikok, Jabes Prinses, karansjoe, bonofees, marins, jenje, wowo-pretoe, boonchi cora, wandoe en boonchi shinishi.*

Aruba stond in de jaren vijftig nog steeds bekend om haar peulvruchten- teelt. Behalve de eigen teelt werden ook ander variëteiten geïmporteerd. Peulvruchten speelden een belangrijke rol in het voedingspatroon: gemiddeld at men drie maal per week verse of gedroogde peulvruchten. Nu wordt gemiddeld een maal per maand een gerecht met peulvruchten gegeten. En dan zijn het voornamelijk de ouderen die de peulvruchten eten verwerkt in *aros moro*, barbeque beans of bonensoep.

Maar niet alleen peulvruchten worden niet meer verbouwd, ook andere lokale groenten en fruit worden niet meer geteeld. Vrijwel alles wordt geïmporteerd, vers dan wel ingeblikt of diepvries. Velen zullen moeite hebben deze traditionele groenten voor ogen te halen, zeker met het aanbod van tegenwoordig. Daarom is het des te leuker en ook leerzamer dat deze traditionele groenten nu op postzegel worden uitgebracht.

AIB als 'leading bank' bij aanleg vliegveld

ORANJESTAD — De Aruba Investment Bank (AIB) wil gaan investeren in het Caribisch gebied. Het wachten is op de goedkeuring van de regering van Anguilla. Op dat eiland wordt een vliegveld aangelegd waarvan de AIB mede-investeerder kan worden.

Premier Henny Eman verklaarde dat de regering een financieel centrum van Aruba wil maken. Het eiland kan dan voor zijn eigen kapitaal zorgen. De aanleg van een weg van Oranjestad naar San Nicolas of de bouw van een ziekenhuis kunnen dan uit eigen kapitaal gefinancieerd worden. "We hoeven niet meer bij Nederland aan te kloppen voor ontwikkelingshulp."

Ook de Nederlandse Investerings Bank (NIB) is naar buiten toe getreden omdat er geen ruimte meer was op de binnenlandse markt. De premier zei dat op Aruba geen expansie-ruimte meer is voor de AIB. Daarom gaat de AIB nu in de regio op zoek naar investeringsmogelijkheden.

Minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme gaf in dit verband te kennen dat reeds is onderhandeld over een 'memorandum of understanding'. Dit houdt in dat de AIB als *leading bank* zal optreden in het zoeken naar investeerders voor de aanleg van het vliegveld op Anguilla. Bij dit project worden ook Arubaanse architecten betrokken, zodat ook zij in de regio kunnen concurreren. Anguilla is het begin; de AIB zal zich hierna verder gaan profileren in andere landen in de regio.

Minister Croes zei dat zodra de regering van Anguilla haar toestemming heeft gegeven, de media op Aruba alle benodigde informatie over dit project zullen krijgen.

Er is al een nieuwe kandidaat gevonden als opvolger voor de huidige AIB-directeur Jos Schoolmeesters. Deze treedt per 1 september aanstaande aan. Minister Croes wilde geen naam noemen, alleen dat de kandidaat iemand van Casa del Mar is.

Regering belooft uitsluitsel per 1 september

Marriott herhaalt regelmatig interesse in Beta te hebben

ORANJESTAD — Na de *soft-opening* op 24 juni, volgt op 30 augustus de *grand-opening* van het prestigieuze Aruba Marriott Resort & Stellaris Casino. Marriott is als tweede vijf-sterren hotel (na Hyatt) met 413 luxe kamers een absolute aanwinst voor het Arubaanse toerisme. Het nieuwe hotel biedt werk aan ongeveer 500 werknemers, waarvan er ruim 300 Arubaan zijn. Maar general-manager Scott Ringer laat duidelijk weten dat Marriott méér wil: "Wij herinneren de regering er regelmatig aan veel belangstelling te hebben voor het hiernaast gelegen, nooit afgebouwde, Beta Hotel."

Een overenthousiaste Ringer neemt ruim de tijd om de lokale journalisten en fotografen te vertellen over 'zijn' hotel. De general-manager is terecht trots, want de nieuwste aanwinst van Aruba op het gebied van hotels ziet er prima uit. Lopend door het spik splinter nieuwe Marriott Hotel, zou men haast de ellende van het nooit-voltooide Plantation Bay Hotel vergeten.

De lokale media waren gisteren uitgenodigd om van nabij te zien en horen hoe het eigenlijk met Marriott gaat. In de *Rotterdam Room* legt Ringer, gezeten tussen zijn *two most favorite ministers* Eddy en Robertico Croes, een *statement* af over Marriott en de lokale arbeidsmarkt. In het verleden werd het hotelketen ervan beschuldigd onvoldoende Arubanen in dienst te nemen. "Na diverse publicaties over Marriott en het aantrekken van lokale krachten, wil ik graag het volgende zeggen: er werken thans zo'n 500 *associates* (zo worden werknemers bij Marriott genoemd, red.), waarvan er meer dan 300 Arubaan zijn; en van onze staf is 82 procent lokaal."

GRONDIG

Het hotelmanagement heeft de zaak grondig aangepakt. In totaal zijn er twee *job fairs* geweest en zijn er 5.000 sollicitatiegesprekken gevoerd. Een hele klus, maar het resultaat daarvan is wel: "*We have the best of the best!*"

Elke nieuwe aanmelding van sollicitanten gaat voortaan via het Job Center van Directie Arbeid. En er zullen in het hoogseizoen meer mensen nodig zijn dan de huidige 500. Men overweegt onder meer een *job fair* in Nederland te organiseren.

"*Christmas is sold out*," zegt de in Boston geboren Amerikaan. Momenteel ligt de bezettingsgraad nog erg laag, namelijk op iets meer dan 30 procent. Van de 413 kamers en suites wordt dan ook slechts de helft gebruikt. Dat komt mede omdat circa 40 kamers nog niet geheel gebruiksklaar zijn. De verwachting is dat de bezetting langzaam oploopt. Van 60/70 procent in augustus en september, naar 80 procent in oktober en november, en hoger in de hoogseizoenmaanden daarna.

Ringer, bijna 23 jaar geleden als *bellboy* in het Marriott hotel te Miami Airport begonnen, zegt dat elke werknemer kans heeft om te groeien. Er wordt daarom ook gemiddeld 15 minuten per dag besteed aan training. Omdat Marriott onderwijs belangrijk vindt, overhandigde de GM gisteren 25.000 dollar aan Clyde Harms in verband met de *Scholarship Foundation*, die de dag ervoor 5 beurzen had uitgegeven.

BETA HOTEL

Op het balkon van een executive suite op de achtste verdieping (nu 450 dollar per nacht en in het hoogseizoen 900 dollar) vertelt Ringer over de ruïne ernaast: wat het Beta Hotel had moeten worden, en wat des te meer opvalt naast het prachtige Marriott. "De regering heeft beloofd op uiterlijk 1 september een beslissing te nemen. Wij zijn ERG benieuwd." Ringer steekt niet onder stoelen of banken dat Marriott Corporation zeer geïnteresseerd is in het Betapand. "Ik herinner de ministers er voortdurend aan dat wij belangstelling hebben."

Als Marriott het Betagebouw zou kunnen overnemen, wil de keten er timesharing van maken. "Wij willen er één geheel van maken. Met andere woorden: dít Marriott loopt over in het Marriott van hiernaast. Eén tuin. Het heeft veel voordelen, onder andere dat de Arubaanse arbeidsmarkt niet nog meer onder druk komt te staan. In plaats van 500 werknemers, zouden wij met ongeveer 120 extra personen de twee kunnen runnen. Er zijn geen extra restaurants nodig. Er is al een casino."

PROPJE

Ringer en zijn gevolg dalen weer af naar de begane grond. Terwijl de GM over zijn veroveringen in het zichzelf aanleren van Papiaments vertelt ("*Poco, poco*"), ziet hij een propje liggen en raapt het zonder aarzelen op om het in de vuilnisbak te gooien. Hij vertelt gewoon verder over zijn vrouw en kinderen, die het evenals hijzelf prima naar hun zin hebben op Aruba.

Gevraagd naar de marketing- en promotie-inspanningen om 'Aruba te verkopen' zegt Ringer dat Marriott, met de in totaal meer dan 970 vestigingen wereldwijd, zichzelf verkoopt. Kijkend naar zijn marketingmanager zegt hij verder: "Oh ja, en wij hebben zojuist een contract getekend voor een groot artsencongres volgend jaar." Het zit wel goed met Marriott.

■*ORANJESTAD — Scott Ringers favoriete plek: het balkon van de executive suite die van 23 december tot en met 7 april 900 dollar per nacht moet opleveren. Of het die 900 dollar waard is, zal elke hotelgast zelf moeten bepalen, maar de suite is prachtig en het uitzicht op strand en zee '**outstanding**', zoals Ringer het zelf noemt.*

Familiefilm Pocahontas speelt in de Drive Inn

BALASHI — Vanaf vrijdag 28 juli zal Pocahontas, de nieuwste Disney tekenfilm, in het Drive Inn theater vertoond worden. Stemmen zijn van Irene Bedard, Mel Gibson, David Ogden Stiers en Linda Hunt. De film duurt 81 minuten.

Het verhaal is gebaseerd op het verhaal van Pocahontas, een meisje van de indianenstam Powhatan, dat in 1607 het leven redde van een Engelse zeekapitein John Smith.

Pocahontas is een typisch Disney verhaal: de studio valt terug op de formule van geliefden die tegenspoed moeten overwinnen, goed kunnen zingen hierover, hebben dierenvrienden die op mensen lijken die hen helpen de problemen te ontvluchten zodat ze uiteindelijk samen kunnen zijn.

Pocahontas wordt uitgebeeld als een inheems Amerikaans supermodel met overdreven hoge jukbeenderen, grillige lange nek, een hoofd met haren waarin haar hele stam zich zou kunnen verbergen, twee mysterieus trillende neusvleugels zonder opmerkbare neus, en lippen waarvan het lijkt of ze met een dubbele dosis collageen zijn ingespoten en daarna gestoken door een bij. De held is een brok spieren met lange blonde lokken, brede schouders en een wespentaille.

Disney heeft veel kritiek te verduren gehad over de onrealistische wijze waarop ze hun karakters weergeven, maar het kan ze niet kwalijk worden genomen dat ze hun hoofdpersonen zo aantrekkelijk mogelijk willen hebben. Eigenlijk gaat het erom dat je Pocahontas gezien en gehoord moet hebben.

Regenoverlast verpleegtehuis

SAN NICOLAS — De zware regenval van afgelopen week heeft voor een behoorlijke overlast gezorgd. Het Verpleegtehuis San Nicolas werd getroffen door een aanzienlijke water- en modderstroom.

Gelukkig kreeg het verpleegtehuis uit tal van hoeken hulp aangeboden om het tehuis weer schoon en bewoonbaar te maken. Families kwamen zelfs hun bejaarde familielid ophalen om de dagen bij hen thuis door te brengen. Verder hebben de Politie, het Rode Kruis en het Personeel van het schoonmaakbedrijf erg goed werk verzet. Daarvoor zeggen de bewoners en het personeel: *masha masha danki!*

Echter deze week bleek de regenval niet over te zijn. Gelukkig viel de schade nu mee. De tuin ziet er nog een beetje troosteloos uit met al die modder, maar binnen gaat alles zijn gangetje. Alle kamers zijn weer ingericht. Maar een volgende zware regenbui zal waarschijnlijk weer voor dezelfde overlast zorgen als vorige week, daar is niet aan gewerkt.

Reddingsorganisatie zoekt vrijwilligers

Citro Bonaire moet dit jaar operationeel zijn

= door Aïda Jaber =

KRALENDIJK — Het zal je maar gebeuren dat je op zee zit en in de problemen komt. Het enige waar je op dat moment op hoopt is dat er snel hulp komt. De Citro is zo'n organisatie die met vrijwilligers zorgt voor redding op zee van alles wat redding nodig heeft: mensen en schepen. Citro staat voor Citizens Rescue Organisation.

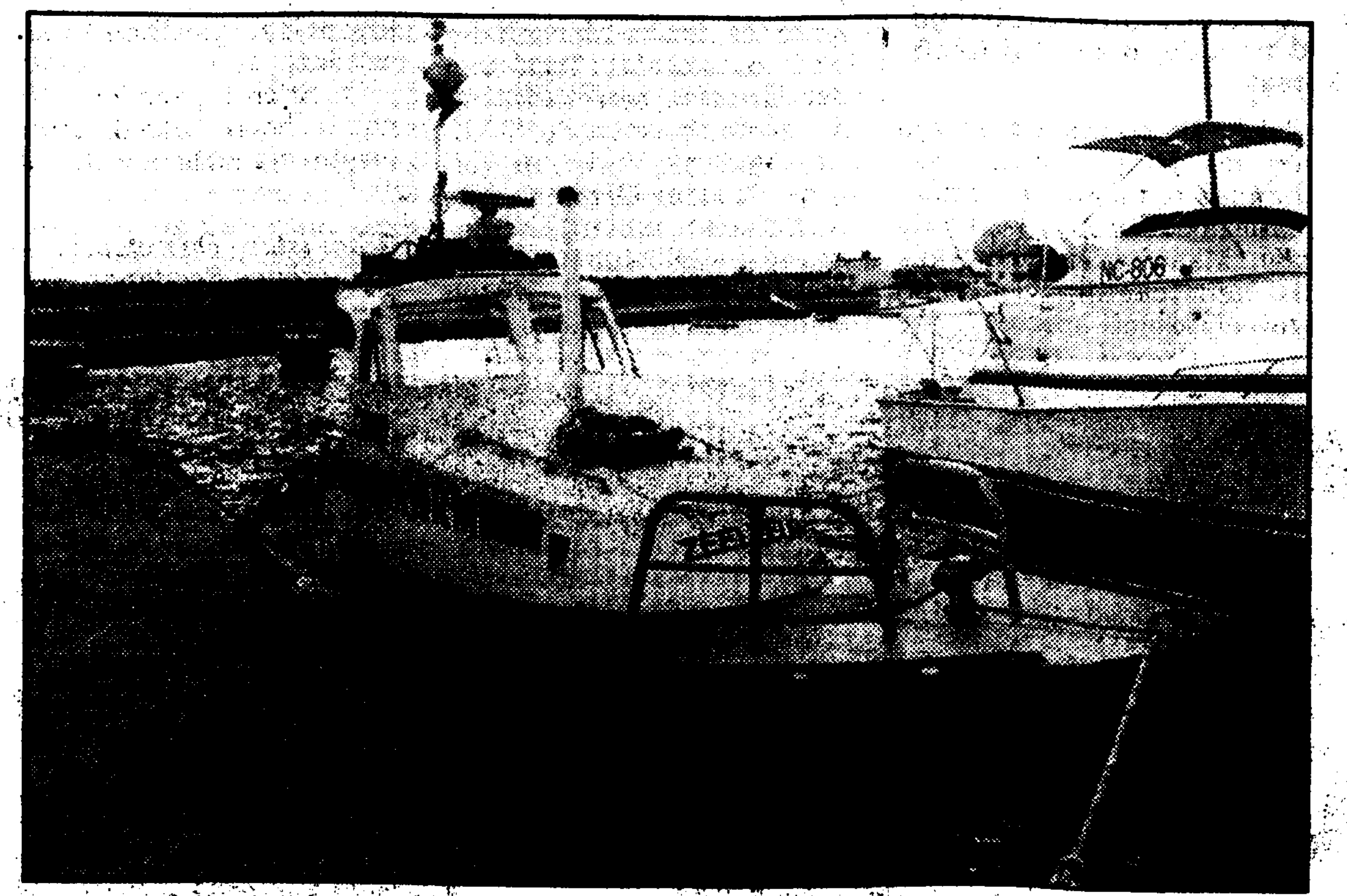
Behalve Curaçao en Sint Maarten heeft ook Bonaire een Citro. In de oprichtingsakte van Citro Bonaire van [illegible] november 1981 staat onder meer dat de stichting als doel heeft: "Het in leven roepen, in stand houden en uitbouwen van een vrijwilligers-reddingsorganisatie." Na een paar jaar te hebben bestaan werd het stil rond Citro Bonaire. Twee jaar geleden werd de stichting heropgericht door Hermanus van Bommel (een van de mensen van het eerste uur) en Geert Schreuder.

Op dit moment is Citro Bonaire nog niet operationeel. De organisatie heeft een bestuur bestaande uit enthousiaste mensen, die alles aan willen doen om nog dit jaar operationeel te worden. "Dan moeten we wel eerst voldoende vrijwilligers hebben die goed opgeleid zijn", zegt voorzitter Tico Grijt. "Maar het is moeilijk om ze te vinden. Er zijn er maar weinig enthousiast te krijgen."

Onlangs heeft het bestuur een informatie-avond gehouden voor de bevolking. Er hebben zich nadien weinig gegadigden gemeld die actief willen gaan werken voor de reddingsorganisatie. Citro Bonaire heeft [illegible] oktober vorig jaar een reddingsboot van het type [illegible] in bruikleen gekregen van de Koninklijke [illegible] Redding Maatschappij. Het vaartuig, met de naam *Zeeleeuw*, heeft [illegible] [illegible] opsporings- en reddings[illegible]. Die crew moet [illegible] uit een kapitein (die [illegible] meer alles van navigatie af moet weten), een [illegible] (die ook alles van [illegible] bediening van de *Zeeleeuw* moet weten) en een [illegible] (die een EHBO-diploma in zijn bezit heeft).

Het Citro-bestuur wil het [illegible] drie voltallige *crews* [illegible], omdat niet alle vrijwilligers te allen tijde inzetbaar zullen zijn.

Citro-secretaris Jan van der Werf haast zich te zeggen dat de *Zeeleeuw* een uitstekende boot is die in [illegible] staat verkeert, die heel [illegible] van dienst kan zijn bij reddingsacties in Bonaireaanse kustwateren en die een enorme range heeft. [illegible] we de vlet hebben, [illegible] regelmatig mee [illegible], want het is niet [illegible] om het vaartuig zo lang [illegible] te laten liggen. Daarvan [illegible] een logboek bijge[illegible]

■ *Het Citro-bestuur hoopt eind dit jaar voldoende vrijwilligers opgeleid te hebben, om met de vlet Zeeleeuw reddingsoperaties uit te kunnen voeren.*

houden door de kapiteins", vertelt Van der Werf, die zelf regelmatig met de *Zeeleeuw* vaart.

RACEN

Dat er op dit moment niet voldoende opgeleide bemanningsleden zijn om de reddingsboot te besturen wil niet zeggen dat wanneer er iets op zee nodig is de Citro niets doet. De zee-reddingsbrigade op Bonaire wordt in geval van een opsporings- of reddingsactie via een alarmeringsplan gewaarschuwd door de RCC (Rescue Coordination Centre) Curaçao.

De Citro Bonaire coördineert volgens voorzitter Grijt samen met de RCC de actie. En als er uitgevaren moet worden, dan gebeurt dat met privé-boten. "De eigenaren daarvan hebben zich vrijwillig bereid verklaard hier[illegible] [illegible] er bakt bij heeft dat Citro zo snel mogelijk operationeel wordt. "Want het wordt steeds drukker op het water", verklaren ze.

"Als het drukker wordt, gebeuren er ook meer ongelukken. Kijk, veel Bonaireanen weten hoe ze met een boot om moeten gaan. Bovendien verdienen veel Bonaireanen op de een of andere manier hun kost met de zee. Maar met de toename van watersportrecreatie komen er steeds meer mensen die het liefst met een buitenboordmotorboot zo hard mogelijk over het water willen racen. En snelheid brengt gevaar met zich mee. Bovendien hebben veel mensen geen benul van de verkeersregels op het water. Om mensen toch een beetje *safety-minded* te maken, hebben we niet zo lang geleden een informatie-bijeenkomst gehouden voor vissers en pleziervaarders. We hebben ze daar verteld dat het bij voorbeeld belangrijk is om genoeg droog voedsel, water en lichtpatronen aan boord te hebben. Als er dan iets gebeurt en er kan niet direct hulp komen, dan kunnen ze tenminste even vooruit. Je moet als zeeman of -vrouw wel actief meewerken om gered te kunnen worden", licht voorzitter Tico Grijt toe.

PANIEK

Om Citro Bonaire eind dit jaar van de grond te krijgen is het volgens voorzitter Grijt zaak dat er vrijwilligers over de brug komen: "Er is kennelijk toch een soort drempelvrees. Terwijl je toch kan stellen dat Bonaireanen een band met de zee moeten hebben. Bovendien hebben veel Bonaireanen familie die misschien dagelijks in een bootje de zee op gaan om bij voorbeeld vis te vangen. Er is te weinig begrip onder de mensen dat een reddingsorganisatie als Citro gewoon nodig is op Bonaire. Wij zijn er voor de gemeenschap."

Op de vraag wie zich kan aanmelden bij Citro is Grijt kort en bondig: "Iedereen vanaf 18 jaar die open staat om iets te leren. En die doorzettingsvermogen heeft."

Voor de opleiding van bemanningslid van de reddingsboot is geen tijdsduur. De Citro hanteert een lijst van minimum eisen waaronder navigatie, radiobediening en brandbestrijding. De verschillende cursussen bestaan uit theorie én praktijk. Maar Citro Bonaire heeft niet alleen mensen nodig die de zee op willen; ook aan wal zijn mensen nodig om alles te coördineren. Daarnaast is een team nodig dat de *Zeeleeuw* vaarklaar maakt en houdt.

Van der Werf en Grijt zijn optimistisch en gaan er van uit dat het lukt om Citro Bonaire binnen een half jaar operationeel te krijgen. "Terwijl Curaçao groter is dan Bonaire en veel meer inwoners heeft, heeft de Citro daar ook pas sinds kort een paar *crews* van opgeleide redders om operationeel te kunnen zijn. Dus we raken nog niet in paniek", zeggen de voorzitter en de secretaris.

Voor meer informatie over Citro Bonaire of voor opgave als vrijwilliger kan men contact opnemen met Rob St. Jago (tel. 8151).

Twintig jaar Glenn & Friends

KRALENDIJK — De bekende Glenn & Friends Combo (G&FC) viert het vierde lustrum. Dat gebeurt het gehele jaar en de band treedt regelmatig in de wijken op, als dank voor de steun van de bevolking.

Nu is Kralendijk aan de beurt en daar wordt op zaterdag 29 juli opgetreden van 16.00 tot 20.00 uur voor de raadszaal Passangrahan. Op 30 juli is Antriol aan de beurt waar op dezelfde tijd wordt opgetreden ten zuiden van het huis van Rosarita Cicilia.

Haagse ministers naar Turkije

DEN HAAG - Nederland probeert de moeizame diplomatieke betrekkingen met Turkije verder op te krikken. De ministers Van Mierlo (Buitenlandse Zaken) en Dijkstal (Binnenlandse Zaken) brengen komend najaar afzonderlijk een bezoek aan de Turkse hoofdstad Ankara om de banden aan te halen, zo is vrijdag uit bronnen in Den Haag vernomen. De Turks-Nederlandse relatie bereikte in april een dieptepunt toen de Koerdische verzetsbeweging PKK in Den Haag een parlement-in-ballingschap oprichtte.

Man twee weken dood in woning

SAPPEMEER - In een woning aan de Goudsbloemstraat in Sappemeer is woensdag het lichaam gevonden van een 54-jarige man, die ongeveer twee weken geleden is overleden. Buren troffen het stoffelijk overschot aan in de hal van de woning. De man is vermoedelijk overleden aan een acute hartstilstand. Dat de man bijna twee weken onopgemerkt in de woning lag, wijt de politie aan het feit dat hij erg op zichzelf leefde. Hij had weinig contact met buren en familie.

AGENDA

[illegible]

TV-11 (kanaal 11)

VRIJDAG: 18.00 Cadeado; 18.30 Reportahe; 19.00 Noticia; 19.30 Informador 11; 20.00 Columbo Asi; 21.00 [illegible]; 22.50 [illegible]

In Nederland in kinderschoenen

Voormalig Sovjet-atleet moet vijfkamp nieuw leven inblazen

DEN BOSCH — Moderne vijfkamp staat in Nederland al jaren in de kinderschoenen. Internationaal hebben Nederlandse vijfkampers nimmer potten kunnen breken. De komst van een in Tilburg neergestreken voormalige Sovjet-atleet, Stanislav Dobrotvoski, moet daar verandering in brengen. Afgelopen weekeinde nam hij deel aan de Nederlandse titelstrijd in Veghel. Dobrotvoski werd tweede, maar hij heeft grote plannen voor de toekomst.

Moderne vijfkamp in Nederland. De doorbraak blijft al jaren uit. De nationale titelstrijd, afgelopen weekeinde in Veghel gekoppeld aan het Europese kampioenschap voor veteranen, spreekt boekdelen. De toeschouwers zijn op de vingers van twee handen te tellen. De organisatie doet wat krakkemikkig aan. Maar het enthousiasme is aanstekelijk, zoals bij zoveel 'kleine sporten'. "We kennen onze plaats, maar de ambities zijn er niet minder om", constateert Toon van der Grinten, secretaris van de commissie van de Stichting Moderne Vijfkamp. Volgens Van der Grinten is de technische moeilijkheidsgraad van sporten als schermen en pistoolschieten er de oorzaak van dat 'zijn' sport in Nederland tot de kleintjes gerekend mag worden.

De Stichting Moderne Vijfkamp heeft alle krachten moeten bundelen om de organisatie in Veghel op poten te krijgen. Aan de Europese titelstrijd voor 36 plussers doet zelfs geen Nederlandse équipe mee, omdat potentiële deelnemers zijn betrokken bij de organisatie. Bestuursleden van de bond fungeren als juryleden en bondscoach: Cees Dekkers is wedstrijdleider. De bondscoach schaamt zich daar niet voor. De tijd dat moderne vijfkampers in Nederland konden rekenen op de onvoorwaardelijke steun van het ministerie van Defensie is immers voorbij. Dekkers: "Tot voor een paar jaar konden we daar moeiteloos terecht. Maar de tijd dat we altijd bij het leger konden aankloppen is helaas voorbij. We moeten nu roeien met de riemen die we hebben." *Is er toekomst voor moderne vijfkamp in Nederland?*

Dekkers: "Natuurlijk. Ron Timmermans, onze beste man kan zich mogelijk kwalificeren voor de Olympische Spelen. Martijn Rabbering is een groot talent. Bovendien werken we onder toezicht van NOC/NSF mee aan het Klebo-project. Een project voor kleinere sporten. En dan is er nog Stan Dobrotvoski. Onze Rus."

Stanislav Dobrotvoski is voor Letland uitgekomen op de Olympische Spelen van Barcelona. Hij werd vierde op het schermen en 26ste in het totaalklassement. In Veghel wordt Dobrotvoski 'slechts' tweede. Maar dat is slechts een momentopname, zegt hij in prima Nederlands. Stanislav 'zeg maar Stan' is in een asielprocedure verwikkeld en dat vergt momenteel alle aandacht.

Dobrotvoski is een maand na de Spelen van 1992 in Nederland aangekomen. Hij meldde zich als politiek vluchteling. In Letland en Rusland, waar hij asiel had aangevraagd was voor hem als jood geen plaats. Ook al was hij voor Letland nog op de Spelen van Barcelona uitgekomen. Hij komt oorspronkelijk uit Tadzjikistan, maar daar werd hem de grond te heet onder zijn voeten toen moslims de macht grepen.

Nederland nam hem en zijn vrouw Svetlana liefderijk op. Beiden voelen zich momenteel prima thuis in Tilburg. En dat de moderne vijfkamp in Nederland maar in de kinderschoenen staat, kan de pret niet drukken. Wij beschouwen Nederland al als ons vaderland. Hier is echte democratie. Voor ik kwam kende ik het woord alleen. Hier heb ik ontdekt wat het betekent.

Op sportgebied wil de 33-jarige voormalige Europese subtopper, die gediplomeerd sportleraar en masseur is, Nederland uit het dal slepen. Maar eerst volgt nog zijn eigen carrière. Hij voelt zich nog niet afgeschreven. Sterker nog, Dobrotvoski hoopt voor Nederland op de Spelen van Atlanta te kunnen schitteren.

tici in Rusland de mond snoeren. Daar zeiden ze dat het Westen niks was voor een topsporter. Ik wil het tegendeel bewijzen."

■*Stanislav Dobrotvoski en zijn vrouw Svetlana: "Hier hebben we ontdekt wat democratie betekent."*

Wild Cats maken Lagun Stars af

WILLEMSTAD — De toeschouwers bleven gisteravond niet lang in het ongewisse over de vraag welke van de twee ploegen met de overwinning zou gaan strijken. In een enkele slagbeurt verkocht Wild Cats het sukkelende negental van Lagun Stars zo'n geweldige dreun dat het niet meer de mentale kracht kon opbrengen om een nederlaag af te wenden. Cats greep dan ook geheel onbedreigd met de score van 14-3 zijn vijftiende overwinning van het seizoen en nam weer alleen bezit van de tweede plaats in de AA-klasse baseballcompetitie.

Met een marge van meer dan tien punten forceerde Cats een zege in zeven innings via het knock-out systeem. Het ontbrak het Lagun-negental aan strijdlust na de enorme klap die het reeds in de eerste inning te verwerken kreeg toen Cats niet minder dan zeven runs scoorde. Elf slagmannen van Cats kwamen in deze inning aan slag en de Lagun-manager zag zich reeds in dit prille begin genoodzaakt zijn pitcher te wisselen. Niet dat het veel hielp. De agressieve Cats verdubbelden tussen de tweede en de vierde inning het aantal punten en stonden gerieflijk voor met 14-1.

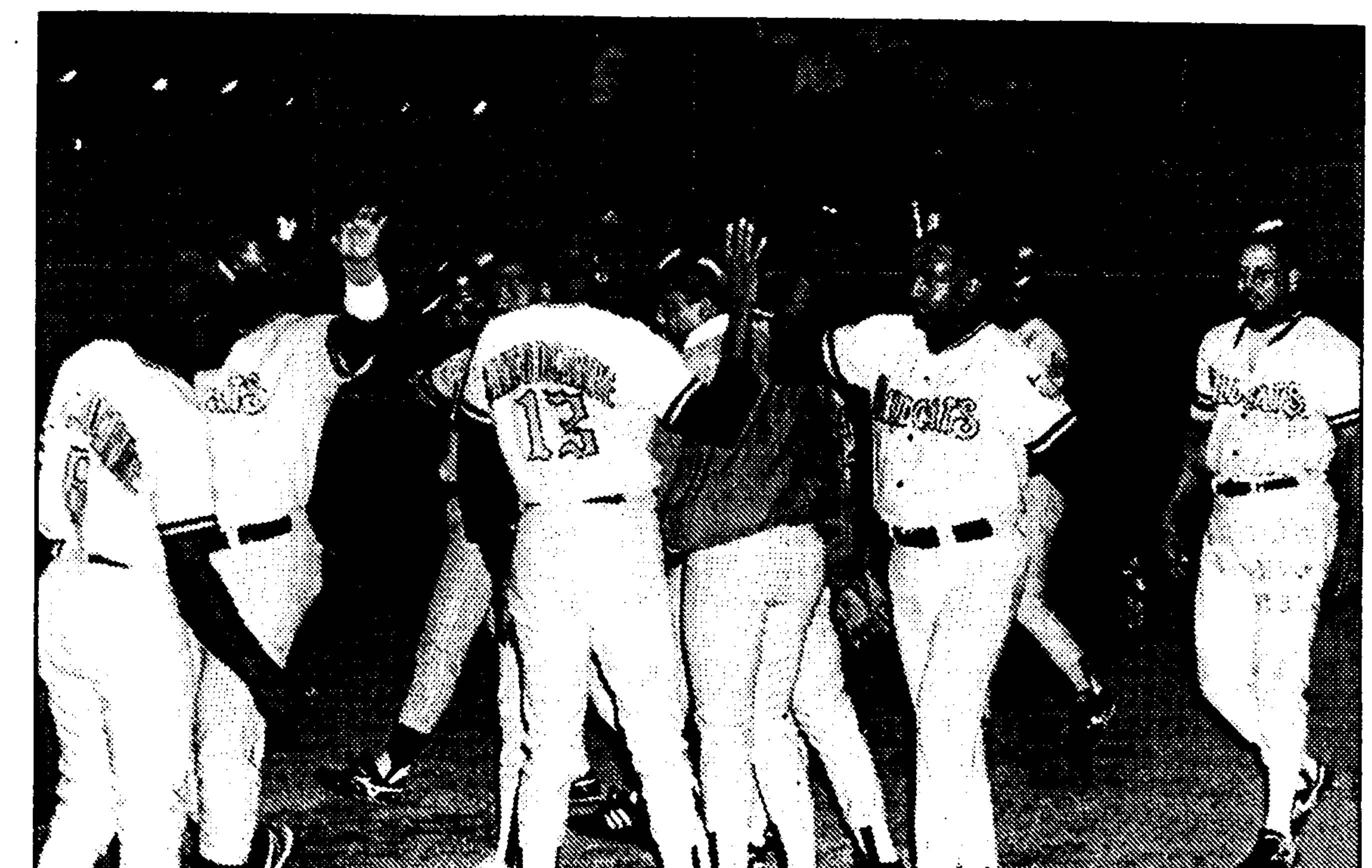
Lagun scoorde zijn eerste run in de eerste inning en scoorde in de zesde inning nog tweemaal. Vanwege het grote verschil in punten leverde dat echter geen enkel probleem op voor Cats. De vraag was alleen nog of het Cats zou lukken een beslissing in zeven innings te forceren. Zo ver lieten Bryan Kook (winnende werper) en wissel Adelberth Martha het echter niet komen. Kook's exit in de zesde inning werd niet veroorzaakt door offensieve acties van Lagun maar door een blessure die hij aan zijn arm had opgelopen.

De eindcijfers waren als volgt: 14-14-1 en 3-6-5. Het offensief van Cats werd geleid door Rigobert Cijntje met 5-4 en Eugene Martha met 5-3, waaronder zijn eerste homerun van het seizoen. Haizem Martina die voor Lagun als pitcher startte, was de verliezende werper.

Na de wedstrijd van gisteravond ziet de **standenlijst** er als volgt uit:

1 Royal Scorpions	17-4
2 Wild Cats	15-7
3 GK Stars	14-7
4 Pirates	13-9
5 Indians	12-10
6 Mahuma	8-14
7 Lagun Stars	4-18
8 Amstel Brewers	4-18

De competitie wordt zaterdag voortgezet met twee wedstrijden. Om drie uur komen Mahuma Tigers en Sta. Maria Pirates tegen elkaar uit in het Tio Daou Ballpark en om half acht ontmoeten Royal Scorpions en Groot Kwartier Stars elkaar in het Sentro Deportivo Korsou. Mahuma won twee van zijn drie wedstrijden tegen Sta. Maria Pirates (in de eerste ronde middels een protest); Scorpions staat tegen GK Stars eveneens voor met 2-1.

■ *Moment uit de wedstrijd Wild Cats-Lagun Stars, waarin de Wild Cats zojuist een homerun sloegen. Lagun Stars was nauwelijks partij voor de Cats: 14-3*

Arnold Scholten tekent bij Ajax

AMSTERDAM — Arnold Scholten heeft vandaag een tweejarig contract getekend bij Ajax. De 32-jarige middenvelder speelde van juli 1986 tot december 1989 eveneens bij de landskampioen. De laatste vijf en een half jaar stond hij onder contract bij Feyenoord. Voor Scholten naar Ajax ging, kwam hij uit voor FC Den Bosch.

Scholten maakte destijds in 88 officiële wedstrijden vijf doelpunten voor de Amsterdammers. Hij reist met het team mee naar Mönchengladbach waar Ajax dit weekeinde aan een internationaal toernooi deelneemt met Liverpool, Fiorentina en thuisclub Borussia.

MAJOR LEAGUE

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse Major League gespeelde wedstrijden luiden:

AMERICAN LEAGUE:
Toronto Blue Jays-Minnesota Twins 9-2, Chicago White Sox-Boston Red Sox 5-4, Oakland Athletics-Detroit Tigers 11-3, New York Yankees-Kansas Royals-1-0, Texas Rangers-Baltimore Orioles 2-1, California Angels-Milwaukee Brewers 9-3, Seattle Mariners-Cleveland Indians 11-5.

NATIONAL LEAGUE:
San Diego Padres Florida Marlins 8-2 en 5-8, Philadelphia Phillies-Pittsburgh Pirates 6-4, Montreal Expos-St.Louis Cardinals 2-1, Cincinnati Reds-San Francisco Giants 14-6, Los Angeles Dodgers-Atlanta Braves 9-4.

Stand

AMERICAN LEAGUE
Divisie Oost:

	G	V	Pos
Boston	46	37	–
Baltimore	41	41	4½
New York	41	41	4½
Detroit	40	44	6½
Toronto	35	47	10½

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cleveland	57	25	–
Milwaukee	42	41	15½
Kansas	38	42	18
Chicago	35	46	21½
Minnesota	29	54	28½

Divisie West:

	G	V	Pos
California	51	33	–
Texas	43	41	8
Seattle	42	42	9
Oakland	40	46	12

NATIONAL LEAGUE
Divisie Oost:

	G	V	Pos
Atlanta	52	31	–
Philadelphia	47	38	6
Montreal	42	42	10½
Florida	32	49	19
New York	32	51	20

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cincinnati	52	30	–
Houston	48	35	4½
Chicago	40	44	13
St Louis	37	48	16½
Pittsburgh	35	46	16½

Divisie West:

	G	V	Pos
Colorado	46	38	–
Los Angeles	43	41	3
San Diego	39	44	6
San Francisco	38	46	8

Uitslagen softball

WILLEMSTAD — De competitie softball slow-pitch van Liga 40 en Liga Uni Tur werd voortgezet met de volgende wedstrijden:

Liga 40

Glohan-The Pub: 5-7-3 en 4-6-2. Guti Hansen eindigde als winnende werper en Papi Bazoer als verliezer. Besten aan slag: R. Aitatus (2-2) en R. Salome (2-1). Dezu-Garoti: 11-13-3 en 5-8-4. De pitchers waren: C. Martes (winnaar) en M. Jansen. Besten aan slag: Raphaela (4-3) en D. Elisa (1-1). Homeruns: E. de Caster, R. Moesker en C. Marie.

Het toernooi van deze league wordt vanavond in het Suvek Ballpark voortgezet met twee wedstrijden: Dal Pega-Caterpillar; Ecaf-Mau A Sam Travel.

Uni Tur

Bow di Palu-Teremoto: 21-7. Winnende pitcher was Roland Mingueli. Homeruns van Wilbert Brigitha, Percy Sloop en Roland Henriquez, allen van Bow di Palu. Verder versloeg Cicoza de Rangers met 6-3 en bleef Giants met een ruime 15-6 score de baas over Thrillers. Edson Sambo liet een homerun noteren voor Cicoza.

Sigi Goza voert de ranglijst aan in Liga Uni Tur met 11 gewonnen partijen en 3 nederlagen. De ranglijst is verder: 2. Chez Suzene 10-4; 3. Teremoto 9-6; 4. Giants 8-4; 5. Bow Palu 7-5; 6. Cicoza 8-5; 7. Thrillers 8-7; 8. Rangers 6-7; 9. Family en Pepina 3-10; 11. Warda D 2-13.

Himalaya-expeditie

Nederlandse klimmers bereiken top van K2

SKARDU/ROTTERDAM — De twee Nederlandse klimmers Ronald Naar en Hans Vermeulen en twee Pakistaanse sherpa's hebben de Top van de K2 (8760 meter) in het Himalaya-gebergte bereikt. Op maandagavond 18.10 uur plaatselijke tijd kwamen zij aan op het hoogste punt na een laatste klim van achthonderd meter in zeer zachte sneeuw. Dat heeft expeditiearts Ronald Hulsebosch bekendgemaakt vanuit het basiskamp.

Voor het eerst hebben Nederlanders de berg bedwongen. De top is al eerder door ongeveer honderd klimmers van andere nationaliteiten bereikt. Zo'n vijftig mensen kwamen daarbij om het leven.

Een derde Nederlander, Thierry Schmitter, moest halverwege afhaken door oververmoeidheid. Hij keerde veilig terug naar het hoogste kamp op zo'n achtduizend meter. Zijn twee collega-alpinisten en de twee dragers Rajjab Shah en Merban Shah, die van de Nederlandse expeditie ieder duizend dollar krijgen, daalden in het donker af. Rond half elf's avonds bereikten ook zij het hoogste kamp.

Hulsebosch: "Het was een onmenselijk zware tocht, veel zwaarder dan de beklimming van de Mount Everest die Naar en Vermeulen ook op hun naam hebben staan. Ze zakten tot hun knieën weg in de sneeuw. De top hebben ze gevaarlijk laat bereikt waardoor de afdaling in het donker moest gebeuren. Er stond een halve maan en de lucht was helder. Op de sneeuwvelden kun je dan bijna een krant lezen. Maar ze hebben door hun vermoeidheid ongetwijfeld een risico genomen. Een misstap en je bent er geweest".

Spelersvakbond kraakt ITF-plan

AMSTERDAM — De vakbond van professionele tennisspelers ATP is niet blij met plannen van de internationale tennisfederatie ITF om een tweede circuit van toernooien te creëren.

Via een gisteren ook in Amsterdam verspreid communiqué laat de ATP weten dat de huidige opzet dient te blijven. "De sport is gezond en sterk, het is in niemands belang iets te veranderen", zei Mark Miles als woordvoerder van de ATP.

Eerder had Brian Tobin, president van de ITF, gezegd dat er plannen voor een andere opzet bestaan. Het nieuwe circuit zou bestaan uit tien toernooien, ieder gedoteerd met ruim zes miljoen gulden, aangevuld met de vier Grand Slams en de Grand Slam-Cup. De overige toernooien zullen of lager worden ingeschaald of ophouden te bestaan.

De media-magnaat Rupert Murdoch zou de grote inspirator achter de nieuwe ideeën zijn. "Het is niet in het belang van de sport dat iemand die puur commercieel is ingesteld zo'n grote invloed op de sport krijgt", stelt de ATP in zijn commentaar.

De internationale federatie vindt de huidige Tour met 87 evenementen veel te omvangrijk. "Met de huidige agenda worden te veel spelers en toernooien ondersteund die dat niet verdienen", aldus een verklaring.

Marcel Rios, kleurrijke Chileen op Dutch Open

AMSTERDAM — Wat het meest opviel aan Marcelo Rios bij zijn partij in de kwartfinale van de Dutch Open, gisteren tegen Bernd Karbacher? De Chileen heeft een goed schot in het linkerbeen. Uit frustratie na een gemist punt knalde hij de stuiterende bal zo hard het publiek in, dat het projectiel bijna een toeschouwer velde.

Verder viel het wel mee met het gedrag van het 19-jarige talent en enfant terrible uit Santiago. Slechts een paar keer smeet hij zijn racket weg, verder hield hij het hoofd koel, overleefde hij een matchpoint tegen en won hij uiteindelijk in drie sets, 4-6, 7-6, 7-5.

Na drie en een halve dag bedwelmende hitte kreeg het Amstelpark onmiddellijk na de partij van Rios een buitje van zo'n twee uur te verwerken. Veel later dan verwacht kende de Chileen daardoor zijn tegenstander in de halve eindstrijd. Het is Carlos Costa, die in twee sets won van Filippini 7-6, 6-2.

TYPISCH

Rios is soms wat lastig. Hij hoort bij zijn image, ook bij zijn speelstijl. Linkshandig, creatief, subtiel, pieken met dalen afwisselend. Zijn opmars in Amsterdam komt niet geheel onverwachts. De laatste anderhalf jaar steeg hij liefst 500 plaatsen op de ATP-lijst. Hij won dit jaar zijn eerste Grand Prix, in Bologna. In Challengers in Monte Carlo en Ljubljana drong hij door tot de laatste vier.

Vorig seizoen, toen de Grolsch Open nog het Melkhuisje heette en in Hilversum plaatshad, drong hij door tot de laatste vier. De prestatie evenaarde hij gisteren. Aan zijn zege op Karbacher ging winst op Furlan, toch kwartfinalist op Roland Garros, en de als vijfde geplaatste Corretja vooraf. "Het loopt aardig", vond hij zelf.

Zelfkritiek heeft hij ook. Rios weet dat hij nog veel moet leren, heeft daarom zelfs weer een coach, Larry Stefanski, in dienst genomen. In het verleden liep de samenwerking tussen Rios en zijn trainers nog wel eens spaak. In Amsterdam staat de Chileen er alleen voor. Na het toernooi in Stuttgart ging de coach terug naar de Verenigde Staten.

Rios wilde aanvankelijk terug naar Santiago om zich in alle rust te gaan voorbereiden op de US Open. Op het laatste moment veranderde hij van gedachte. De inschrijving van de Dutch Open was echter al gesloten en het talent uit Chili moest als straf drie kwalificatiepartijen spelen. "Ik ben al een tijdje bezig hier. Alleen met tennis, wel te verstaan. Het overige vertier in Amsterdam laat ik aan mij voorbij gaan."

LEEFTIJD

Ook tegen Karbacher, in Duitsland gezien als een soort *jan modaal* van het circuitje, hield Rios in de grootste delen van de partij zijn concentratie vast. "Slechts een paar keer ben ik uit mijn slof geschoten. Maar het moet nog beter. Het probleem is dat wanneer het even slechter gaat, ik vreselijk geïrriteerd raak. Dan krijg ik een hekel aan alles en iedereen, vooral aan mezelf. Ik denk dat het vooral met leeftijd te maken heeft. In de loop van de jaren zal het vanzelf beter gaan."

Het publiek zal niet rouwig zijn geweest met de zege van Rios. De chileen is aanmerkelijk kleurrijker dan karbacher, die het meer van kracht dan van inzicht moet hebben. Op drie toernooien na kwam de duitser dit jaar niet verder gekomen dan de tweede ronde. In zijn twee voorgaande optredens op de dutch open was hij steeds bij zijn eerste optreden verslagen.

Werder Bremen eindigt laatste in toernooi

BAUNATAL — Werder Bremen is in het toernooi om de Fuji Cup als vierde en laatste geëindigd. De ploeg van trainer Aad de Mos verloor de wedstrijd om de derde plaats tegen FC Kaiserslautern met 2-1. Bayern München won de finale tegen Borussia Dortmund-Bayern München met 3-2.

De Mos heeft geen gelukkige start bij zijn nieuwe werkgever. In de strijd om de Fuji Cup stond behalve veel geld ook de prestige op het spel, de vier topteams uit de *Bundesliga* namen een voorproefje op de competitie. Dinsdag verloor werder pas na het nemen van strafschoppen van Bayern, donderdag volgde een heuse nederlaag. Flock en Ritter maakten in Baunatal de doelpunten van Kaiserslautern, Neubarth de gelijkmaker voor Bremen.

Kampioen Borussia Dortmund, dat vorig seizoen op de laatste speeldag Bremen van de koppositie verdreef, gaf gisteren in de finale in Koblenz een voorsprong van 2-0 prijs. Franck en Möller (strafschop) scoorden in de eerste helft. Na de hervatting kwam Bayern sterk terug. Nerlinger maakte 2-1, Klinsmann zorgde met twee doelpunten voor de eindstand.

Nederlands softbalteam deelt klap uit

HAARLEM — Het Nederlands softbalteam heeft gisteren bij het Olympisch kwalificatietoernooi in Haarlem een flinke klap uitgedeeld aan aartsrivaal Italië. Oranje won de laatste groepswedstrijd met 3-2. Het winnende punt kwam in de laatste inning tot stand. De prestigestrijd was pas ruim een half uur na middernacht afgelopen.

Nederland heeft de voorronde als duidelijke winnaar afgesloten. Alle negen groepswedstrijden eindigden in een overwinning. Vandaag speelt Oranje tegen de nummer twee van de voorronde, Italië. De winnaar van dat duel plaatst zich rechtstreeks voor de finale (best-of-three).

De verliezer krijgt nog een herkansing tegen de winnaar van het duel tussen de nummers drie en vier. De eindwinnaar van het toernooi in Haarlem plaatst zich voor het Olympisch softbaltoernooi in Atlanta.

Kampioen Liberia moet titel inleveren

MONROVIA — De Liberiaanse voetbalbond heeft Junior Professional Football Club de landstitel ontnomen. De club, persoonlijk eigendom van AC Milan's Georges Weah, stelde een ongerechtigde speler op.

In april negeerde de clubleiding de schorsing van een speler die na twee gele kaarten in voorgaande wedstrijden automatisch was uitgesloten. Junior PFC kreeg drie punten in mindering. Viervoudig kampioen Mighty Barrolle mocht alsnog feestvieren.

Weah besloot junior in 1994 te gaan sponsoren. De club veroverde in het eerste jaar van haar bestaan de titel in de tweede divisie.

Voor Weah was het inleveren van de eerste landstitel geen reden om de steun te stoppen. "Ik blijf de club steunen tot de Liberiaanse en de Afrikaanse titel zijn behaald", aldus de veel scorende spits. Hij maakte onlangs de overstap van Paris Saint Germain naar AC Milan.

BUITENPOST — De eerste oefenwedstrijd van Barcelona in Nederland is in het water gevallen. De ploeg van trainer Johan Cruijff had gisteravond moeten aantreden in en tegen derdeklasser Buitenpost (Friesland). Een wolkbreuk maakte het veld van de amateurclub echter onbespeelbaar.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredor* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

VRIJDAG

BRIDGEN
(Bridgeclub Corsow)
20.00 uur voortzetting competitie - Scherpenheuvel.

VOETBAL
(Orfik)
U-17 toernooi
18.00 uur Aruba vs selectie Orfik;
20.00 uur Curaçao vs Venezuela -Stadion Victory Boys.

SOFTBAL
Slow Pitch
Liga 40
19.30 uur Dal Pega vs Caterpillar;
21.30 uur Ecaf vs Mau A Sam Travel - Suvek Ballpark.

ZATERDAG

BASEBALL
(Federashon di Beisbòl di Kòrsou)
AA-klasse
15.00 uur Mahuma Tigers vs Sta. Maria Pirates - Tio Daou Ballpark.
Liga Hubenil
10.00 uur Wild Cats vs Groot Kwartier;
13.00 uur Royal Scorpions vs Buena Vista;
16.00 uur Sta. Maria Pirates vs Sta. Rosa Pif Paf - Montaña-veld (Casa Grandi).
10.00 uur Garage Beaumont vs Blue Hawks - Tio Daou Ballpark.

SOFTBAL
Slow Pitch
Liga Trai Seru
14.00 uur Exito vs Ata Nos Aki;
16.00 uur Cobra vs Heartbreakers -Cirilo Chirino Ballpark (Groot Kwartier).

STUNTMAN ORGANIZATION
16.00 uur Quads- en Supercorsswedstrijden - Stadion Johnny Vrutaal (Rif).

VOETBAL
(Orfik)
U-17 toernooi
09.00 uur Aruba vs Venezuela - Stadion Victory Boys.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

FORCESALE: MAZDA 323 Sedan; grenen buffet; zitsbank; tafel; stereo; persoonsbed + nacht-; huishou-; servies; Zaterdag 29 juli van 09.00-15.00 uur: Tel.

SUZUKI CARRY bj. '85. Te bevragen Bloesensweg 1 (Dolf, p.m.).

LUXE ONDERDELEN voor Suzuki Vitara, p.n.o.t.k. Tel.675

NISSAN SENTRA Super Saloon '92, full equipped, vraagprijs NAf.18.750,-. Tel. 658444 (kantoor)/ 370225 (thuis).

TOYOTA CAMRY f.39.500,-, bouwj. '93, 46.500 km, i.z.g.s. Tel. 605148/675655.

COMPLETE BABYKAMER: bed + matras, commode, badje met onderstel, lamp, gordijnen. Alles is pas 18 maanden oud. Tel. 683053.

TOYS (NINTENDO, Barbies, GI Joe, Duplo, bicycles); furnitures; curtains; turntable; construction material. Willem de Zwijgerlaan 11.

WEGENS VERTREK: ijskast; gasfornuis; airco; plafondfans; staande fans; tuinset; bed en vele andere mooie dingen voor mooie prijzen. Tel. 367127.

MEGAFLEX FITNESS machine, very new, with instruction book + video, f.950,-. Call 376837.

GROTE WINDOW unit, 30.000 BTU (General Electric) incl. grill en bracket, prijs NAf.1.250,-; uitgevoerde gekenrooster, breed 70 cm., lang 1 van 192 cm. en 2 van 170 cm., per stuk f.275,-. Tel. 378575.

MOTO CROSS Yamaha 1984, 125 cc, i.z.g.st.; trailer bracket. Tel. 612809.

WEGENS VERTREK: portable cd/cassettespeler Sanyo, 2 maanden oud, f.300,-; mountainbike Cannondale Manitou, 2 forks Shimano LX f.1.350,-. Tel.: 656362 (tijdens kantooruren, vragen naar Andy).

KINDERFIETSJE EN speelgoed; Engelse zithoek; computer met printer. Bel 693542 (na 18.00 uur).

TOYOTA HILUX, dubbele cabine, eind 1991, diesel, vraagprijs f.18.500,-. Tel. 696343.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

TA BUSKA señora pa trabou di kas henter dia. Tel. 378789.

FIRST CLASS BUSINESS ADMINISTRATION SERVICES
Amandelweg # 13
Telefoon 657041
Heeft u administratieve werkzaamheden te verrichten?
Aarzel niet, neem direct contact met ons op!

SAFE HOUSE
Professional Alarm & Telephone Systems
Your Alarm Expert
☎ 368968

AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel.: 672059, Sta. Rosa

BIG SALE !!!!
Zaterdag en Zondag
29 en 30 juli
09:00 - 18:00 Non Stop
Surinaams Aardewerk
Nieuwe container
Kannen Potten Kruiken Vazen Flessen Schotels Fruitschalen
Kleuren; bruin, rood, geel, zwart, beige, wit, etc.
Diverse kleuren combinaties
Tinwegstraat 6
BIG SALE !!!!

TE HUUR
Gem. eenpersoons APPARTEMENTEN
prijs: fl. 650,- en fl. 500,- water, incl. + 1 mnd borg.
Telf. 684744

Te Huur aan vakantiegangers
Luxe 2-pers
APPARTEMENT
volledig gemeubileerd met airco, incl. water, gas, elektra, linnengoed, TDS, grote tuin met vruchtbomen
Fls. 75,- per dag (min 4 dagen)
Ligging: Julianadorp
Tel./Fax: 682904

TE KOOP:
goed onderhouden
WOONHUIS.
4 sl.kamers, 1 badkamer
voor- en zijporch.
Erfpachtgrond, 5 min. van strand en stad.
Balaoestraat 11.
Fl. 115.000,- k.k.
Tel. 374143

Door eerste eigenaar
FORD EXPLORER XLT
full equipped
38,000 kms
in perfecte staat van onderhoud financiering mogelijk.
Tel. 66-46-19/66-22-47

TE KOOP
Moeder: Boxer/Setter
Vader: Sharpei
Fl. 350,-
Tel.nr. 373719

Echtpaar zoekt ongem.
WONING
2 of 3 slpk.
t/m fl. 800,-
Tel. 626330 werk
Thuis 687381

---

m.i.v. 1-8-'95 gem.
met airco *fls. 475,-*
incl. water.
Inl. tel. 684927

Korda ku ta diabierne 4 augustus
Padvinderij
RIMBOEZWERVERS ZUIKERTUINTJE
ta rifa un SUZUKI SWIFT nobo nobo.
Kumpra bo lot pa solamente fls. 10,-.
Ta saka ganador den "5000" number so.

Wij maken alle soorten tralies
voor ramen, deuren, porch enz. Ook maken wij kleine en grote poorten en hokken. We doen alle laswerk. We repareren verroeste traliewerken. Dus alles wat te maken heeft met ijzer- en laswerk kunnen wij voor U uitvoeren.
Gelieve ons te bellen op: Tel. 601697 / 372490 of kom even langs aan de Gosieweg 82a.

---

klerenkast, wandmeubel, keukenspullen en nog veel meer.
Zaterdag 29
Ficusweg 15 Julianadorp
Vanaf 9.00 's morgens
ALLES MOET WEG

Back to school special
Free Hamburger als U een schooltas en een paar schoenen Bij Brokx-Shoes Koopt!
Willemstad, Colon - Rio Canario - Fokkerweg

MI BABY STIMA
"MI BABY STIMA" te SUN VALLEY kavel X 99
Heeft nog enkele plaatsen open voor baby's van 0 t/m 1½ jaar.
Tijd: 7.00 AM - 18.00 PM
Wij hebben leidsters met ervaring.
Tel.: 368364
PLAATSEN ZIJN BEPERKT !

NETTE GEDIPL.
BEJAARDEN-VERZORGSTER
zoekt werk in
BEJAARDEN-INRICHTING
of aan huis.
Tel. 378596 - 682904

TE HUUR
voor vakantiegangers
voll. gemeub.
APPARTEMENT
met airco voor 2 pers.
Incl. water, gas, elektra & linnengoed.
Tuin met vruchtbomen, centraal gelegen in rustige en nette omgeving nabij Roei catootje
Fl 70,- p/d. of 3rand.
vooruitbetaling & fl. 1800,- p/m.
Tel. 378596

TE KOOP
1994 PICKUP
FORD RANGER
regular cab tegen elk aannemelijk bod.
Tel. 679027

BOOT TE KOOP
15 foot, 65 Johnson with trailer, keuring in heel goede staat.
Vraagprijs: fl. 6500,-
Voor meer informatie tel. 642837

Wij hebben nog (2)
Toyota Crown Super Salon
Te Koop,
full equip van bouwjaar '89 / '90
i.z.g.st. tegen elk aanbod.
Tel. 368463 / 662481

Ellen Roberts
verzorgt al
15 jaar
de stralende schoonheid van de Curaçaose vrouw.
Om dit te vieren, bij aankoop van fls. 15,= of meer, een kadootje.
Zolang de voorraad strekt ! - Bij

Kursus
PAPIAMENTU
(voor Nederlands-sprekenden)
Start:
woensdag 2 augustus
Informatie: 606623

Summertime
MAMBO BEACH LOOK
SPLASH
Lange en korte Batik sarongs.
In vele patronen en kleuren.
Handelskade 1, Punda-Tel: 657866

Vakantie?
Kom bij ons kleien, tegels schilderen, en bezoek onze werkplaats
ARAWAK CRAFT PRODUCTS
Matheywerf | Otrobanda t.o. Hotel Stellaris
Telefoon 627249 Fax 628394

TE KOOP AANGEBODEN
LADA NIVA JEEP
1990 i.z.g.s. airco 4wd gekeurd t/m dec. '96
Vraagprijs fl. 8.900,-
Tel. 626282/626464

PRO SOUND COMPANY
in St. Maarten
Looking for
AUDIO REPAIR MAN
Component level experience a must.
Fax resume to 05 - 43475
or
phone 05 - 42242

Jeugdzeilweek
Spelenderwijs leren zeilen en dolle pret
Voor iedereen van 8 t/m 13 jaar, vijf ochtenden zeilles
SAIL CURAÇAO nv
bel 676003

TE KOOP
CHEVROLET CELEBRITY EUROSPORT
Bouwjaar 1986
only 60000 km
prijs n.o.t.k.
In goede conditie
Inl. 864585

RUM SAN PABLO
Het meest gevraagd

DE BUIZENPOOT
elefanten
Tienerschoenen
Kinderschoenen
Kindersandalen en schoenen
Openingstijden: ma. t/m vrij. 8.30 - 6.00, za. 8.00 - 2.00 non-stop
Kaya Gv. Gy Sprock 42, Tel

Rasonable Clothing Store
heeft een grandioze uitverkoop
30% en 50% korting
op de gehele zomerkollektie!
Kom langs en profiteer !!
Winkelcentrum Brievengat - W. Churchillweg
Attentie: geen korting op jeans !!

TE HUUR
Schitterend gesitueerd woonhuis op circa 6.000 m² eigendomsterrein. Grenzend aan Jan Thiel. Uitzicht over Brakkeput en Spaanse Water.
Indeling: Woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, 2 badkamers, ruime overdekte voor- en achterporch, dienstbode vertrek met badkamer. Zwembad, tropische aangelegde tuin met deep-well.

TE GEK ! ! !
GIPSY'S BEACH BAR NU OOK 'S AVONDS OPEN !
Ma t/ Do: tot na SUNSET
Vrijdag: dansen tot de late uurtjes met D.J. Erwin. HAPPY BEACH HOUR van 6 tot 7.
Zaterdag: tot middernacht romantiek met HAPPY BEACH HOUR van 9 - 10.
Zondag: tot middernacht het leukste van D.J. Jack met HAPPY BEACH HOUR van 6 - 7.
SEE YOU AT:
GIPSY
COCKTAILS

TE HUUR
Ex Kantoor EXTURA 135 m²
Ex Kantoor DOMESA 135 m²
te Salina 170 en 172
Beiden volledig airconditioned met diverse telefoonlijnen en volop parkeerplaats.
Direct te betrekken.
Inl: Tel. 601567 Fax: 366093

GEVESTIGD
(per 1 augustus, 1995)
Dr. M.E. Maruggi specialist voor:
- Huidziekten
- Haar- en nagelaandoeningen
- Flebologie (vaataandoeningen zoals spataders)
- Geslachtsziekten
- Allergie
- Dermatochirurgie
Praktijkadres:
Advent Ziekenhuis (Polikliniek)
Aquariusweg #5
Telefoon: 370611
Spreekuur:
Volgens afspraak

GOBIÈRNU DI KÒRSOU
Servisio pa Asuntu Sosial
Sèn pa Paña di Skol
Hefe di Servisio pa Asuntu Sosial ta partisipa tur persona ku ta kobra òndersteun ku tin derecho riba sèn pa kumpra paña di skol i no a risibi esaki ainda, pa pasa na Servisio pa Asuntu Sosial entre mitar di 8 i 9 or na Schouwburgweg pa pòr hasi keho, te i ku dia 2 di ougùstùs 1995.
E Hefe a.i. menshoná,
Dept. R.P. *I. Calmes*

Met nieuwe gouverneur generaal Australië misschien twee primeurs:

Aboriginal vrouw getipt als staatshoofd

SYDNEY - Een Aboriginal-vrouw maakt goede kans volgende maand het nieuwe staatshoofd van Australië te worden. Het kan de laatste benoeming van een gouverneur-generaal zijn voordat Australië een republiek wordt. In regeringskringen in Canberra en in de Australische pers nemen de speculaties toe dat de 62-jarige Lois O'Donoghue de opvolger wordt van de huidige gouverneur-generaal, Bill Hayden.

Haydens termijn als vertegenwoordiger van Australië's formele staatshoofd, de Britse koningin Elizabeth, loopt in februari af. O'Donoghue is voorzitter van de commissie voor Aboriginal Zaken en voor de Torres-Straat-Eilanden. Het enige dat haar kandidatuur nog kan dwarsbomen zijn verwijten dat zij te dicht bij de regerende Labour-partij staat om een a-politiek staatshoofd te kunnen zijn. Anderzijds heeft zij af en toe openlijk kritiek geuit op het partijstandpunt inzake Aboriginal-kwesties.

Premier Paul Keating maakt in augustus bekend wie de nieuwe gouverneur-generaal wordt. De kandidaten zijn niet officiel bekend gemaakt, maar volgens regeringsbronnen zijn er verscheidene vrouwen bij. Nog niet eerder bekleedde een vrouw de hoogste post in Australië.

Volgens de zondagskranten zei een hoge regeringsfunctionaris dat een vrouw als gouverneur-generaal zal helpen de stemmen van vrouwelijke kiezers te trekken. "Het helpt ook de verzoening tussen Aboriginals en blanke Australiërs". Veel Aboriginals, de oorspronkelijke bewoners van Australië, leven in kommervolle omstandigheden. Hun actiegroepen beschuldigen de Australische regering en de blanke Australiërs ervan Aboriginals te discrimineren en hun traditionele gronden te verwoesten met mijnbouw en andere grote industriële projecten.

De nieuwe gouverneur-generaal wordt mogelijk de laatste vertegenwoordiger van de Britse kroon in Australië. Premier Keating heeft verklaard dat Australië een republiek wordt en er een eigen president is rond het jaar 2000.

Leonardi's manuscript in Italië te zien

NEW YORK - Bill Gates heeft het wetenschappelijke manuscript van Leonardo da Vinci weer de naam Codex Leicester teruggegeven. LTmdnmerikaanse softwaregigant Microsoft heeft het werk ook tijdelijk voor tentoonstellingen afgestaan. In augustus zal het in Venetië te zien zijn en later in Milaan en Rome. Het beroemde manuscript bevat beschouwingen van Leonardo over de natuur, de eigenschappen van water en andere aspecten van wetenschap en technologie. Het stond de laatste tijd bekend als de Codex Hammer naar de Amerikaanse zakenman Arnold Hammer. Die had het werk sinds 1980 in bezit tot Gates het in november vorig jaar op een veiling van [illegible] kocht.

Zes Koerden in coma bij hongerstaking in Duitsland

Berlijn: Hongerstaakster dood

BERLIJN - Een 41-jarige Koerdische vrouw in Berlijn die deelnam aan een hongerstakingsactie, is donderdag gestorven. Dat heeft de politie meegedeeld.

Gulnaz Bagistani, moeder van vijf kinderen, overleed volgens de organisatoren van de actie aan een hartaanval, nadat zij acht dagen niets had gegeten. Zes andere deelnemers zijn, vermoedelijk mede door de grote hitte in Duitsland, in coma geraakt. Honderden Koerden houden sinds 14 juli op verschillende plaatsen in Duitsland een hongerstaking om hun solidariteit te tonen met de in Turkije gevangen zittende leden van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK), die streeft naar een onafhankelijke Koerdische staat. Zij eisen dat Ankara besprekingen begint met de PKK.

Woensdag werden de ongeveer tweehonderd hongerstakers die zich op een plein in Berlijn ophielden, door de politie verspreid. Zij zitten sindsdien in een Koerdisch cultureel centrum, dat door de politie is omsingeld. Donderdag liepen verscheidene Koerden en agenten verwondingen op bij een demonstratie in Frankfurt, waartoe sympathisanten van de PKK hadden opgeroepen.

In Duitsland:

Bus gekaapt, chauffeur vermoord

KEULEN - De Duitse politie vreest dat de chauffeur van de bus die vrijdagochtend in Keulen is gekaapt, door de gijzelnemer is doodgeschoten.

Inmiddels zijn nog twee gegijzelde passagiers er in geslaagd door een achterruit van het voertuig te ontsnappen. [illegible] De kaper houdt in de bus naar schatting ongeveer twintig toeristen in zijn macht. In de buurt van de bus, die nabij de beursgebouwen van Keulen stilstaat, zijn ambulances en brandweerwagens opgesteld. De politie draagt kogelvrije vesten. Waarnemers verwachten de inzet van scherpschutters en een speciaal bevrijdingscommando.

Sinn Fein weer bij Britse minister

■ *BELFAST - Sinn Fein-leiders Gerry Adams en Martin McGuinness (rechts) staan de pers te woord na hun overleg met de minister voor Noordierse Zaken Sir Patrick Mayhew. Het was de tweede ontmoeting op dit niveau tussen beide partijen in tien dagen. Daaruit vatten waarnemers moed dat het stagnerende vredesoverleg weer vlot kan komen.*

(AFP-satellietfoto)

Zondag hervatting van autonomie-overleg in Eilath

Israël en PLO praten verder

JERUZALEM - Israël en de PLO hervatten zondag hun onderhandelingen over Palestijns zelfbestuur op de Westelijke Jordaanoever. Dit hebben beide partijen donderdag bekend gemaakt.

Het overleg was maandag opgeschort na de bomaanslag op een bus bij Tel Aviv. De delegaties zullen bijeenkomen in de buurt van de zuid-Israëlische stad Eilat, aldus de Palestijnse onderhandelaar Ahmed Korei. Korei en zijn Israëlische gesprekspartner Uri Savir, directeur-generaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken, waren het woensdag eens geworden over tijdstip en plaats van de ontmoeting.

De Israëlische regering wilde het overleg pas hervatten na de begrafenis van de slachtoffers van de bomaanslag [illegible] onder wie de dader, kwamen om het leven. De zes Israëliërs zijn dinsdag ter aarde besteld.

MAANDENLANG

De onderhandelaars proberen het al maanden eens te worden over de terugtrekking van het Israëlische leger uit Palestijnse plaatsen in de bezette gebieden, de overdracht van bevoegdheden aan de Palestijnse autoriteiten en verkiezingen voor een Autonome Raad. Een akkoord over deze zaken had al op 1 juli moeten zijn gesloten. Op de agenda staan nog negentien geschilpunten, onder meer over veiligheidsmaatregelen en de verdeling van water.

LIKUD SCHORST

De rechtse Likud, de voornaamste oppositiepartij in Israël, heeft een lid van haar Centraal Comité geschorst omdat hij in mei een ontmoeting had met PLO-leider Arafat. Dit is in strijd met de partijlijn, omdat de PLO volgens Likud nog steeds uit is op de vernietiging van de joodse staat.

*****

De Amerikaanse miljardair **Kirk Kerkorian** heeft zijn belang in het autoconcern Chrysler verhoogd van bijna 10 tot 13,1 procent. Zijn bod op 14 miljoen aandelen tegen 50 dollar per stuk werd ruimschoots overtekend. Er werden 50 miljoen stukken aangeboden. Kerkorian zag enige maanden geleden een poging om alle uitstaande aandelen Chrysler in handen te krijgen sneuvelen, omdat de financiering rammelde. Met het bod van 55 dollar per aandeel was 22,8 miljard dollar gemoeid.

[illegible]

landen, worden [illegible] dat [illegible] is overigens niet [illegible] met die akkoorden, die een uitzondering op die regel maken als er sprake is van een ernstige bedreiging voor de veiligheid in een van de landen.

Die dreiging is in Frankrijk op het ogenblik reëel. Alleen al in Parijs zijn achttienhonderd politiemannen en gendarmes extra ingezet om te patrouilleren en om 'gevoelige plaatsen' als (metro)stations, grote warenhuizen en andere plaatsen waar veel mensen bijeenkomen, te bewaken en in de gaten te houden. Maar ook op parkeerplaatsen van autosnelwegen wordt gecontroleerd: Identiteit en bagage. Voor het concert van de Rolling Stones in Montpellier donderdagavond - zeventigduizend bezoekers - waren honderden politiemannen extra opgeroepen. Velen van hen zijn speciaal van vakantie teruggekomen.

Het komend weekeinde is een van de drukste in Frankrijk, en dat bemoeilijkt de controles. De ene helft van het land gaat op vakantie en de andere helft komt terug. Dat wil zeggen: Naar schatting tien miljoen auto's op de weg.

Van vrijdagavond tot en met maandag lopen op de Parijse stations 3500 treinen binnen of vertrekken van daar. Alle vuilnisbakken zijn er inmiddels weggehaald, net als in de metro, en de bagagekluizen zijn gesloten. De afgelopen dagen waren die op bevel van de minister van Binnenlandse Zaken allemaal opengemaakt. Dat alles om te voorkomen dat ergens een nieuwe bom geplaatst wordt.

De recherche werkt inmiddels koortsachtig om de daders achter de jongste aanslag te ontdekken, maar is nog niet veel verder. [illegible] Gewapende Islamitische Groep (GIA) al [illegible] aanslagen gepleegd op dezelfde manier. De GIA ver[illegible] [illegible] regering en voor fundamentalisten de grenzen te sluiten. Twee weken geleden is in zijn moskee in Parijs een van de oprichters van het Islamitisch Heilsfront (FIS), sjeik Sahraoui, vermoord. De GIA verweet hem veel te tolerant te zijn. Het onderzoek naar die moord is overigens ook nog in volle gang.

Dutchbat gul voor Bosnische Serviërs:

Kassa voor Mladic

DEN HAAG - Het vertrek van Dutchbat uit Bosnië heeft de Bosnische Serviërs onder leiding van generaal Mladic in materieel opzicht geen windeieren gelegd. Servische eenheden [illegible] omsingeling van Srebrenica onder andere beslag op pantservoertuigen en jeeps.

Ook bij haar vertrek uit de gevallen enclave moest de Nederlandse VN-eenheid een aanzienlijke hoeveelheid militair materieel achterlaten, zo blijkt uit een brief van minister Voorhoeve aan de Tweede Kamer. De Bosnische Serviërs legden beslag op veertien YPR-pantservoertuigen, inclusief verbindingsapparatuur en 50 mitrailleurs. [illegible] het Dutchbat [illegible] van achttien Mercedes-jeeps, een [illegible] (viertonner), zes stuks van het Tow [illegible] en drie 81mm-mortieren.

Voorts moesten de Nederlandse Blauwhelmen enige tientallen handvuurwapens en lichte mitrailleurs achterlaten. Het Dutchbat slaagde erin een deel van het materieel onklaar te maken.

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

15de Trekking **donderdag 27 juli 1995**

15de trekking op donderdag 27 Juli 1995

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door M. M. Vitor namens de Procureur-Generaal , de getuigen en de Onderdirekteur van de Landsloterij,

De Onderdirekteur van de Landsloterij,

S. L. Capelle

LANDSLOTERIJ NED. ANTILLEN

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
34794	2.000	28229	1.500	13186	1.000
34795	**100.000**	**28230**	**30.000**	**13187**	**10.000**
34796	2.000	28231	1.500	13188	1.000

Getuigen
J. Th. WILSON
N. A. SCHOOP.

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO : 8.00—15.00 continu (maandag t/m vrijdag)

ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolas : 8.00—12.00 en 13.00—16.00

BONAIRE : 8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)

ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)

SABA : s.v.p. bellen tel. 63217, Mr. E. Lynch

ST. EUSTATIUS : s.v.p. bellen tel. 82264, Mr. W. Schmidt

Volgens Bosnische radio: fronten gestabiliseerd

Bihac: opmars vijand ten einde

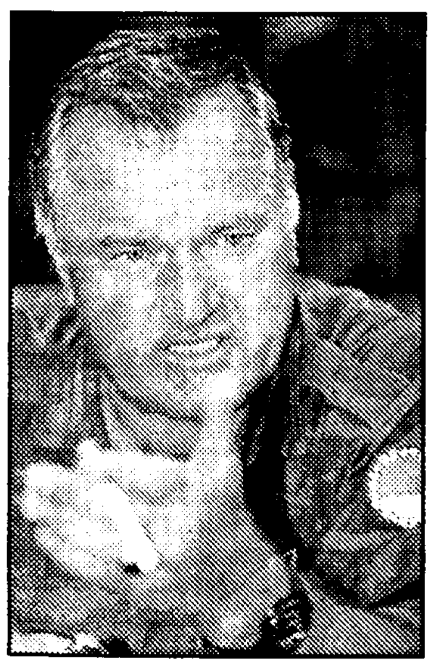
SARAJEVO/ZAGREB - De Bosnische regeringstroepen in de fel omstreden moslim-enclave Bihac hebben volgens eigen zeggen een einde gemaakt aan de Servische opmars. "De fronten zijn gestabiliseerd", meldde de Bosnische radio vrijdagochtend.

Ondanks verschillende grootscheepse aanvallen van Servische troepen hoefde het Bosnische moslimleger zich niet verder terug te trekken. Hier en daar konden de verdedigers bij tegenaanvallen zelfs kleine gebieden heroveren, aldus de melding.

De Bosnische premier Haris Silajdzic was na het besluit van de Amerikaanse senaat om het wapenembargo op te heffen, welhaast euforisch. "Dit is een overwinning van het principe van rechtvaardigheid. Dit wordt in gouden letters in de annalen van Bosnië-Herzegowina bijgeschreven."

De Bosnische regering ziet als het ware de eerste lading zware wapens al haar richting opkomen. De wens is hierbij de vader van de gedachte. Op korte termijn hoeft Sarajevo niet op een daadwerkelijk Amerikaans einde van het embargo te rekenen. Dit is vooral het gevolg van de Democratische senatoren Nunn en Cohen. Hun amendement biedt president Clinton enige ruimte om de uitvoering van de resolutie in de senaat te traineren of af te zwakken.

Het wapengekletter drukt de politieke onderhandelingen enigszins naar de achtergrond. EU-onderhandelaar Bildt schermt al een kleine week met de toezegging van de Servische president Milosevic, dat deze de staat Bosnië-Herzegowina binnen de oorspronkelijke grenzen zou willen erkennen In ruil zouden de VN de sancties tegen Klein-Joegoslavië moeten intrekken. Bildt geeft overigens de hoop op een politieke doorbraak niet op.

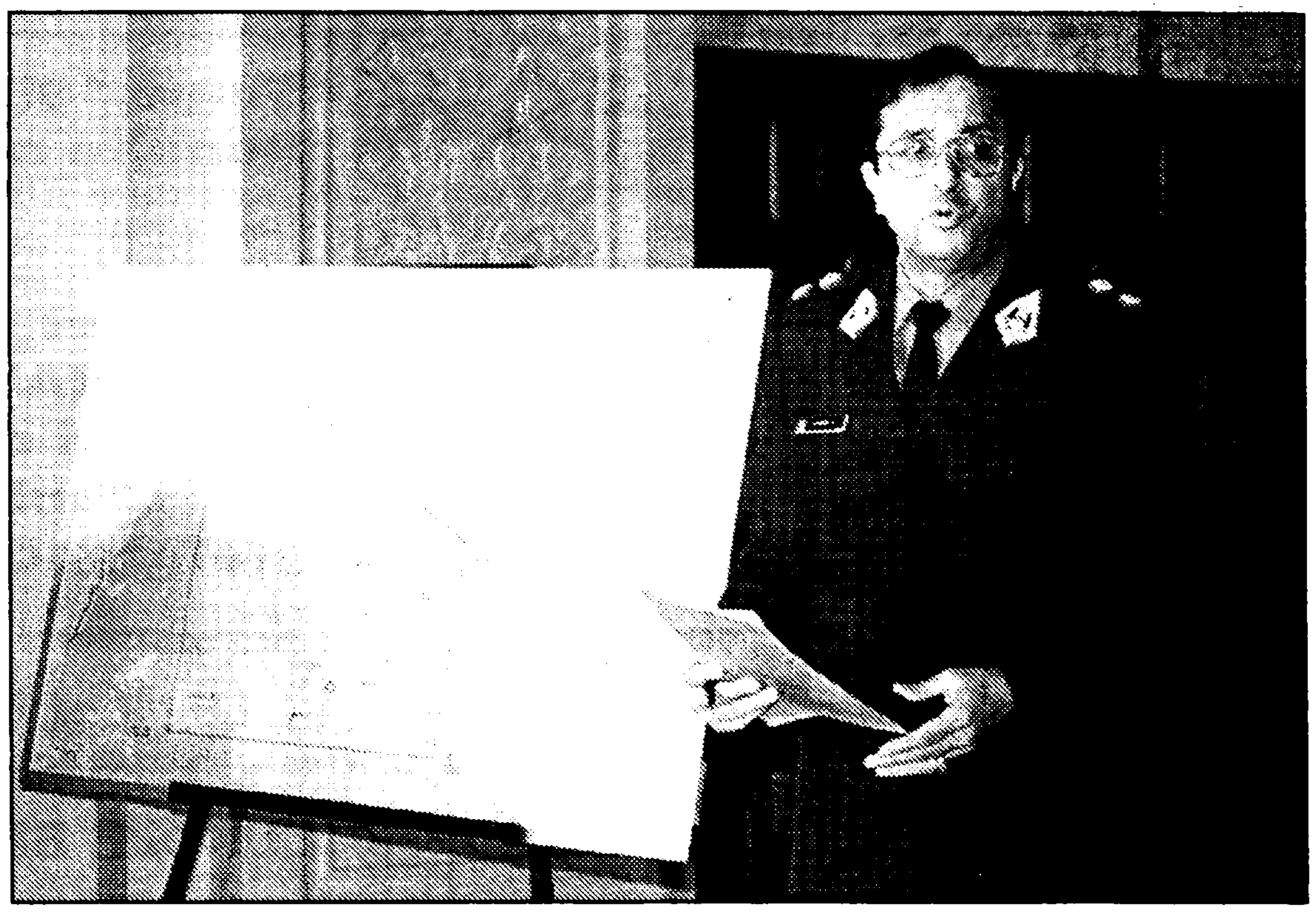
■ *ZEPA - De Bosnisch Servische legerleider generaal Ratko Mladic heeft tegenover de pers verklaard dat de Bosnische Serviërs een groter aandeel opeisen uit de hulp die naar Sarajevo gaat. Op basis daarvan zal aan de konvooien toestemming worden gegeven door te rijden naar Sarajevo. Mladic werd deze week door het Joegoslavië-tribunaal officieel in staat van beschuldiging gesteld wegens oorlogsmisdrijven.*

Bisschop Sarajevo:

Praten helpt niet meer, gooi bommen

BARI - Het westen moet Servische militaire doelen bombarderen om de oorlog in Bosnië een halt toe te roepen. Dat zei de roomskatholieke hulpbisschop van Sarajevo mgr Pero Sudar vrijdag in de Italiaanse krant Gazzetta del Mezzogiorno. Opheffing van het wapenembargo tegen de Bosnische moslims vindt hij echter 'politiek ongelegen'. Volgens Sudar is het conflict in het voormalige Joegoslavië zozeer uit de hand gelopen dat diplomatie niet veel zin meer heeft. "In Bosnië zijn zo veel mensen omgekomen dat de enige oplossing nu het stoppen van de Serviërs is. Diplomatie kan op dit moment heel erg weinig uitrichten."

Bijdrage aan vrede tussen Peru en Ecuador

■ *LIMA - Generaal Daniël Mora van Peru legt de pers uit wat er is overeengekomen tussen Peru en Ecuador in verband met het vredesproces na de oorlog tussen beide landen eerder dit jaar. Generaal Mora is de coördinator van de waarnemersmissie van de garantielanden van het Protocol van Rio. Deze landen moeten toezien op de naleving van hetgeen indertijd werd overeengekomen tussen Peru en Ecuador over een stuk omstreden grensgebied. Als teken van goede wil hebben Peru en Ecuador toegestaan dat een deel van het gebied gedemilitariseerd wordt als bijdrage aan een daadwerkelijke vrede. De Peruaanse generaal toonde zich voldaan over het bereikte resultaat.* (AFP-satellietfoto)

Dramatisch beroep Belgische ouders:

Tweeling maand zoek

LUIK/BRUSSEL - De ouders van de verdwenen Belgische meisjes Julie en Melissa hebben een nieuwe dramatische oproep gedaan aan iedereen die kan helpen bij de opsporing van het tweetal.

De achtjarige vriendinnetjes worden al sinds 24 juni vermist. De Rijkswacht van Seraing die het onderzoek leidt, beschikt over geen enkel belangrijk spoor. De schriftelijke oproep in de media om inlichtingen , 'zelfs al zijn die onbeduidend', is vooral gericht aan een man die op de dag van de verdwijning bij de woning van een van de meisjes werd gesignaleerd.

"U, meneer, die tussen 17.00 en 17.15 uur uit het struikgewas nabij het viaduct van de autosnelweg Luik-Namen bent gekomen, weet dat Uw getuigenis absoluut essentieel is voor het onderzoek", aldus de ouders.

Japanse partij weigert ontslag aan voorzitter

TOKYO - Het bestuur van de Japanse regeringspartij Sakigake heeft het ontslag geweigerd van zijn partijleider, minister van Financiën Masayoshi Takemura.

Sakigake is de kleinste partij in het Japanse kabinet, waarin verder de Socialistische Partij van premier Murayama en de Liberaal Democratische Partij zijn vertegenwoordigd. Takemura bood eerder vrijdag zijn ontslag aan omdat hij onder felle kritiek was komen te staan van jongere partijleden. De Sakigake-partij presteerde uiterst slecht bij de verkiezingen voor het Japanse Hogerhuis, afgelopen zondag. Volgens zijn critici verloor Takemura zijn geloofwaardigheid als hervormer door te blijven samenwerken met de LDP.

*****

Opel voert 1 september nieuwe arbeidstijden in volgens een model, dat uniek is in de Duitse autoindustrie. De dochteronderneming van de Amerikaanse autofabrikant General Motors vervangt het systeem van vaste werktijden per week door een veel flexibelere variant. Per week werken de arbeiders minimaal 30 en maximaal 40 uur, waarbij per dag de werknemers niet langer dan 8 uur in de fabriek mogen staan. De zaterdag blijft buiten het model en geldt ook niet als normale werkdag.

Beschuldiging door milieubeweging Nigeria:

Shell vervuilt visgrond

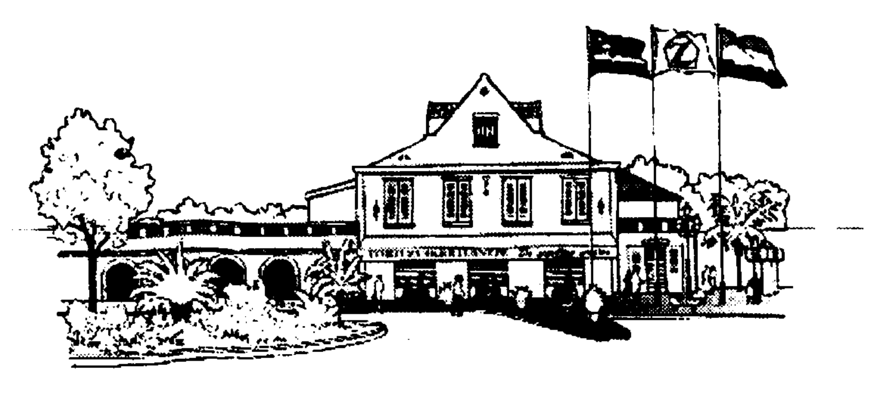
LAGOS - Een milieu-organisatie in Nigeria beschuldigt de Brits-Nederlandse oliemaatschappij Shell van vervuiling van visgronden in het zuid-oosten van het Afrikaanse land.

Ze wil dat de onderneming het Iko-volk en andere van visvangst afhankelijke bevolkingsgroepen in de deelstaat Akwa Ibom een schadevergoeding van 30 miljard naira (Nf 500 miljoen) betaalt. "De gasvlammen en de roekeloze kanalisering en vernietiging van de mangrovebossen doden mensen en vernietigen hun leefmilieu", aldus Oronto Douglas van ERA (*Environmental Rights Action*) donderdag. De organisatie heeft in een pagina-grote advertentie Shell opgeroepen zijn afvoerstation Utapete te sluiten.

In een reactie zegt een woordvoerder van Shell-Nederland dat de onderneming onder leiding van de Wereldbank een studie laat uitvoeren naar de milieu-effecten van de oliewinning in de delta van de rivier de Niger. Aan de hand daarvan zal de onderneming beslissen of en zo ja hoe schade moet worden hersteld.

MENSENRECHTEN

In maart beschuldigde de Amerikaanse organisatie voor de mensenrechten *Human Rights Watch* Shell van medeplichtigheid aan ernstige schendingen van de rechten van de vijfhonderdduizend leden van de Ogonistam. Deze stam verzet zich tegen de schade die Shell in zijn leefgebied toebrengt, en eist een schadevergoeding van de oliemaatschappij. Bij een anti-Shelldemonstratie van de Ogoni's in 1990 zou de politie tachtig betogers om het leven hebben gebracht. Shell riep in 1993 de hulp van de autoriteiten in om aan de protesten een einde te maken. Dat leidde ertoe dat Nigeriaanse militairen en politie-agenten een groot aantal dorpen van de Ogoni's vernietigden en leden van de stam doodden, mishandelden of arresteerden.

*****

Shell investeert de komende vijf tot tien jaar tussen de Nf 930 miljoen tot Nf 1,2 miljard in Maleisië. Het concern steelt het geld zowel in produktie en exploratie als raffinage. Dat heeft topman Knight van Shell Maleisië bekendgemaakt. In Vietnam stapt Shell samen met de voormalige staatsbedrijven Mekong en Vietnamese Oil and Gas in een nieuwe fabriek voor smeerolie. Het bedrijf krijgt een jaarlijkse capaciteit van 25.000 ton.

*****

Winst voor Wall Street

NEW YORK - Na een lichte achteruitgang op woensdag heeft de effectenbeurs van New York donderdag de draad van maandag en dinsdag weer opgepikt. De Dow Jones-index sloot 25,71 punten hoger op 4732,77 punten. Daarmee bleef de belangrijkste beursmeter net onder het record van 4736,29 punten van tien dagen geleden.

Handelaren verklaarden de vriendelijke stemming op de aandelenmarkt grotendeels met de koerswinsten op de obligatiemarkt. Daar reageerde de belegger op de zwakker dan verwachte orderontvangst voor duurzame verbruiksgoederen in de VS de afgelopen maand. Amerikaanse fabrikanten haalden in juni 0,1 procent minder aan opdrachten binnen nadat zij in mei nog voor 2,6 procent meer bestellingen hadden ontvangen.

Daarnaast droeg ook vraag naar technologiefondsen weer bij aan de vriendelijk stemming. De stukken van de grote elektronicafondsen als IBM, Microsoft en Texas Instruments waren opnieuw erg in trek.

Op de valutamarkt van New York moest de dollar achteruit. De valutahandel had wederom weinig om het lijf zodat kleine orders relatief grote invloed hadden op de koersontwikkeling. De Amerikaanse munteenheid stond tegen het einde van de handel op f 1,5485 vergeleken met f 1,5540 op woensdag. Eerder op de dag sloot het groene biljet in Amsterdam op f 1,5525.

Lubbers kiest voor Amerikaans bedrijfsleven

LONDEN - Oud-premier Ruud Lubbers is gekozen in de Raad van Bestuur van het Amerikaanse bedrijf Air Products and Chemicals. Hij wordt non-executive director. In de praktijk betekent dat dat Lubbers zo'n acht of negen bijeenkomsten van de raad in de Verenigde Staten zal bijwonen.

Volgens president Wagner van Air Products zullen 'onze aandeelhouders veel baat hebben bij de aanwezigheid van de heer Lubbers in onze raad'. Wagner noemt verder diens deskundigheid op het vlak van economie, energie en milieutechnische zaken.

Air Products denkt met name profijt te hebben van de ruime Europese ervaring van Lubbers, die tussen 1982 en augustus vorig jaar minister-president was, zo zei donderdag een woordvoerster in een toelichting vanuit Londen. Het feit dat hij geen voorzitter werd van de Europese Commissie doet daar niets aan af, zei zij.

Air Products levert industriële gassen en aanverwante uitrusting, chemische specialiteiten, en milieu- en energiesystemen. Het concern (13.300 werknemers) was vorig jaar goed voor een omzet van 3,5 miljard dollar en heeft vestigingen in dertien landen, waaronder Nederland. Air Products is eigenaar van de grootste fabriek voor industriële gassen in Europa die in de Europoort staat.

Lubbers is de enige Europeaan in de Raad van Bestuur (Board of directors), die onder ander adviezen geeft over grote projecten. Een van de andere elf leden is L. Paul Bremer, die begin jaren tachtig ambassadeur van de Verenigde Staten in Den Haag was. Hoe hoog het salaris is van de oud-premier, wilde de woordvoerster niet kwijt. Lubbers (56) is ook nog commissaris in het familiebedrijf Hollandia.

Valutamarkten bladstil

AMSTERDAM - Op de Europese valutamarkten was donderdag wederom bijzonder weinig te beleven. De dollar noteerde in Amsterdam aan het einde van de middag f 1,5525. Een etmaal eerder bedroeg de koers van de Amerikaanse munteenheid nog f 1,5505.

De koers van de dollar ondervinding ook nauwelijks verandering toen in de loop van de middag de ontvangst voor duurzame verbruiksgoederen in de VS naar buiten kwamen. Die bleek in juni met 0,1 procent te zijn afgenomen. In mei wisten de Amerikaanse fabrikanten nog 2,6 procent meer aan orders binnen te halen dan in dezelfde maand vorig jaar. Beleggers toonden zich niet zonder de indruk van de jongste gegevens.

De meeste Europese munteenheden waren donderdag stabiel. Alleen de Franse frank viel op door een koersval van f 32,310 per honderd tot f 32,275. De daling volgde op een berekening van het Franse zakenblad Les Echos dat door de verhoging van de BTW, die op 1 augustus ingaat, de komende vijf jaar 125.000 banen verloren kunnen gaan. Het Franse Economisch Planbureau bevestigde de berekening.

De inflatie in **Duitsland** is aan het dalen en kwam vorige maand uit op 2,3 procent op jaarbasis. In juni was dat 2,4 procent, zo maakte het Duitse Bureau voor de Statistiek bekend. De prijzen daalden in juni met 0,1 procent, terwijl ze de maand daarvoor nog met 0,4 procent stegen.

*****

De Amerikaanse **Banc One** trekt zijn bod op de Bank of Boston van 45 dollar per aandeel in. Een reden daarvoor heeft Banc One niet gegeven. Wel houdt de onderneming vast aan haar plan om de Bank of Boston over te nemen. Volgens analisten zou het aandelenbod Banc One ruim vijf miljard dollar gekost hebben. Naast Banc One hebben ook de Nations Bank en Mellons Bank interesse voor de overnamekandidaat. Deze heeft zelf overigens een bod uitgebracht van 13 miljard dollar op de Corestates Financial Corp.

De Europese Commissie heeft zijn goedkeuring gehecht aan het reddingsplan van het Franse staatsbedrijf Credit Lyonais. De EC heeft wel als voorwaarde gesteld dat het bedrijf buiten Frankrijk zijn activa verkoopt. Het reddingsplan houdt een investering van negen miljard dollar in.

Problemen bij Seaboard

Het Rotterdamse containerreparatiebedrijf Seaboard zit in ernstige moeilijkheden. De vervoersbond FNV vreest voor de werkgelegenheid van de 53 mensen die bij de dochteronderneming van het cargadoorsbedrijf Transworld in dienst zijn.

Volgens de vervoersbond laat de leiding van Seaboard het bedrijf doelbewust 'leeglopen'. "Men wil niet weten van een goed bedrijfsplan waardoor er weer toekomst zou ontstaan", stelt de FNV-bond. "Men lijkt slechts geïnteresseerd in een leeg bedrijf met de mogelijkheid het onroerend goed te verkopen dat is ondergebracht in een aparte bv."

Algemeen-directeur Van der Westen van Seaboard, tevens directeur van Transworld, spreekt de aantijgingen van de vervoersbond FNV met klem tegen. "Dat zijn allemaal cowboy- en indianenverhalen", zegt hij. Van der Westen erkent wel dat zijn bedrijf kampt met 'een terugloop van werkzaamheden'.

Ook het verwijt dat Seaboard niet serieus nadenkt over een gezonde toekomst is volgens hem verzonnen.

Dollar stabiel

AMSTERDAM - De Amerikaanse dollar is vrijdag op de Europese wisselmarkten nagenoeg onveranderd geopend. In Amsterdam deed de Amerikaanse munt om 10.00uur f 1,5520 tegen een slotkoers van f 1,5525 op donderdag.

De dollarkoers was in Japan ook al zo stabiel bij gebrek aan richtinggevend nieuws. Het wachten is op de jongste gegevens over het Bruto Binnenlands Produkt in de Verenigde Staten in het tweede kwartaal, die later op de dag bekend worden gemaakt.

De Europese munten waren over de hele linie iets hoger. Het pond sterling noteerde f 2,4780 (F 2,4765).

Op de effectenbeurs van Tokyo stond de Nikkei-index vrijwel de hele dag op verlies. Tegen het einde van de handel zorgden arbitrageaankopen van met name Japanse institutionele beleggers echter voor een stijging van de index met 24,26 punten tot een slot van 16.649,45 punten.

Nieuwe Europese thuishaven KLM

SEATTLE - De KLM gaat op zoek naar een luchthaven in Europa waar de luchtvaartmaatschappij de groei kan realiseren die op Schiphol niet meer mogelijk is. KLM-topman Bouw zei donderdag tegen verslaggevers in Seattle dat het groeivermogen van de Nederlandse luchthaven voor zijn bedrijf te beperkt is nu politiek Den Haag heeft vastgesteld dat Schiphol maximaal mag uitgroeien tot 44 miljoen passagiers per jaar.

Volgens Bouw, die in Seattle is in verband met de aflevering van de eerste Boeing 767 voor de KLM-vloot, is het met de nu getrokken grens onverantwoord de toekomst van zijn bedrijf alleen van Schiphol te laten afhangen. Het beperken van het aantal passagiers tot 44 miljoen betekent volgens de topman dat het streven om Schiphol uit te bouwen tot een van de hoofdluchthavens van Europa, niet meer haalbaar is. "Als je main-port wilt zijn, moet je boven de 44 miljoen passagiers uitgaan", stelde hij.

Wat betreft de toekomstige ontwikkeling van KLM denkt Bouw dat het op termijn onvermijdelijk is dat de luchtvaartmaatschappij een Europese partner vindt. Over de vraag op welke termijn daarover duidelijkheid zal komen, wilde hij zich niet uitlaten. "We staan niet met de rug tegen de muur. We zitten sterk op het vinkentouw. We kunnen nu nog afwachten, maar we moeten wel zorgen dat we er op tijd bij zijn."

Bouw wilde op geen enkele wijze aangeven welke kandidaten voor KLM in aanmerking zouden komen voor samenwerking. Het enige dat hij kwijt wilde was dat van de grote Europese luchtvaartmaatschappijen Lufthansa, Air France en British Airways de laatste het meest voor de hand ligt. Het Nederlandse bedrijf heeft in het verleden al gesprekken gevoerd met de Britten, maar dat heeft toen tot niets geleid.

Gestage groei Japanse werkloosheid

TOKYO- Japan kampt voor zijn begrip met grote werkloosheid, die blijft groeien. Het percentage werklozen steeg van 3,1 in mei tot 3,2 de afgelopen maand, een evenaring van het record van april. Dat betekent dat er iets meer dan twee miljoen Japanners als zodanig eind juni geregistreerd stonden.

Een regeringsfunctionaris in Tokyo zei vrijdag de werkloosheid omvangrijk is, maar meende dat het te ver gaat te zeggen dat deze een stijgende lijn vertoont. Vorig jaar juni lag het werkloosheidspercentage echter nog op 2,9, wat neerkomt op 1,83 miljoen werklozen. Economen zeggen bovendien dat het werkelijke aantal werklozen minstens twee keer zo hoog is.

Vorige maand daalde tevens het aantal vacatures verder. Op honderd werkzoekenden waren er 61 openstaande banen. In mei waren dat er 63, wat sinds januari 1987 niet zo laag is geweest. Minister van Arbeid Hamamoto gaf dan ook toe dat deze cijfers aangeven hoe slecht de arbeidsmarktomstandigheden zijn.

De verklaring voor de stijgend werkloosheid ligt bij ondernemingen die, geplaagd door de kwakkelende Japanse economie en de dure yen, steeds minder mensen aannemen. Daarbij komt dat zij toch al kampen met een overschot aan werknemers, die in de jaren tachtig in dienst kwamen toen de Japanse economie nog als een trein liep. De term 'zeepbeleconomie' dateert uit die tijd.

Schoolverlaters en afgestudeerden zonder werkervaring lopen de hardste klappen op. Vrouwen hebben het nog zwaarder omdat bedrijven liever mannen in dienst nemen omdat die langer blijven. Het werkloosheidspercentage onder vrouwen die als werkzoekende geregistreerd staan, steeg van 3,2 in mei tot 3,4.

Twee weken geleden stelde het Japanse Planbureau (EPA) dat aan het voorzichtige herstel van de economie een einde is gekomen. De groei die zich sinds vorig jaar voordeed, is voorbij. Het EPA wees vooral op het verontrustende feit dat de industriële produktie in mei met 0,5 procent was verminderd.

In juni is de industriële produktie met nog eens 0,8 procent gezakt. Dat betekent dat drie maanden achtereen de produktie is afgenomen, wat sinds begin 1993 niet is voorgekomen. Het ministerie van Internationale Handel en Industrie in Tokyo sprak daarom van een ernstige toestand, ook al omdat de produktie in juni normaal gesproken een opgaande lijn vertoont.

De staal- en machinebouwindustrie en de pc-fabrikanten zagen hun produktie inzakken. Overigens vielen de cijfers over juni mee. Analisten hadden op een daling van **1,2 procent gerekend.** Volgens de econome Mineko Sasaki-Smith van Morgan Stanley Japan deed de autoindustrie het minder slecht dan was verwacht.

Vandaag topdrukte op Schiphol

AMSTERDAM - Luchthaven Schiphol maakt zich op voor de drukste dag van haar bestaan tot nu toe. Het vliegveld verwacht vandaag ongeveer 96.000 vertrekkende, aankomende en overstappende passagiers in de terminal. Dit jaar krijgt de luchthaven ook voor het eerst zowel in juli als augustus meer dan 2,5 miljoen reizigers te verwerken.

Met deze records trekt Schiphol de groeiende lijn van het eerste halfjaar flink door. In de eerste zes maanden steeg het aantal passagiers op de luchthaven van ruim 10,5 miljoen tot ruim 11,4 miljoen, een stijging van 8,8 procent. De hoeveelheid vracht groeide met 16,5 procent tot 473.714 ton.

De groeiende hoeveelheid passagiers en vracht op Schiphol heeft eveneens geleid tot een groei van het aantal vliegtuigbewegingen. In totaal werden er in de eerste zes maanden 140.325 starts en landingen uitgevoerd op de luchthaven in de Haarlemmermeer, een groei van 6 procent. Dat deze stijging achterblijft bij de groei van het aantal passagiers en van de vracht duidt erop dat de gemiddelde bezettingsgraad van de vliegtuigen is toegenomen.

Een woordvoerder van de luchthaven deelde desgevraagd mee dat de grote drukte zonder problemen kan worden opgevangen. "De capaciteit is ruim voldoende voor het afhandelen van het aanbod", aldus de woordvoerder.

Ondanks de recorddrukte heeft Schiphol vastgesteld dat het gewone vakantieverkeer dit jaar enigszins achterblijft bij de verwachtingen. Als reden geeft de luchthaven het mooie weer in eigen land, waardoor vakantiegangers afzien van een reis naar het buitenland.

Schiphol is de vierde luchthaven van Europa. In vergelijking met de top drie (Frankfurt, Londen en Parijs) zien de ontwikkelingen er gunstig uit, zo meldt Schiphol. De drie groeien minder snel, vooral op vrachtgebied.

DAMRAK

Damrak lusteloos

AMSTERDAM - Philips was vrijdagmorgen zo ongeveer het enige fonds dat in beweging te krijgen was - naar beneden. Na een aantal wilde weken op het Damrak hadden de beleggers nauwelijks nog zin om te kopen of te verkopen.

"Het is een beetje niks.", zo vatte een handelaar de stemming op de beursvloer samen. Het niks kwam duidelijk tot uitdrukking in de beursthermometer AEX, die tegen het middaguur 0,24 punten lager noteerde op 460,63, en in de omzetten. "Van Ommeren duizend stukjes: Dit zijn dramatisch lage omzetten", aldus een klagende handelaar.

Er waren dan ook nauwelijks externe factoren die tot handelen aanzetten. De dollar stond praktisch onveranderd op f 1,5520 en de obligatiemarkt kende variaties van een stuiver hoger tot een stuiver lager. De beurzen in de omringende landen openden licht hoger.

Philips, dat een dag eerder halfjaarcijfers publiceerde, liep opnieuw averij op. Tegen het middaguur stond het elektronicafonds negen dubbeltjes lager op f 77,50. Vergeleken met 24 uur eerder is er trouwens nauwelijks iets veranderd, aangezien het aandeel op het einde van de vorige beursdag iets opveerde.

Enkele meerderheidsdeelnemingen van Philips scoorden beter. Het deze week zo geplaagde Polygram krabbelde zeer voorzichtig overeind met een plusje van twintig cent op f 96,50. Op de lokale markt won ASM Lithography f 2,60 op f 85,00.

Heineken deed het goed op deze licht lagere beurs. Zowel het warme weer als het succes van enkele speciaalbieren tilden de brouwer negentig cent omhoog naar f 243,40. De relatief sterkste stijger onder de hoofdfondsen was Pakhoed, dat twee kwartjes won op f 51,70.

Een regelrechte uitglijder was Grontmij. Een dag eerder meldde dit fonds nabeurs dat de winst fors lager zou uitpakken dan een jaar eerder. De beleggers straften het aandeel vrijdagmorgen direct af met een koersdaling van meer dan 10 procent. Tegen het middaguur stond Grontmij op f 40,20, een min van f 4,80.

Iran wil eerstdaags beginnen met de bouw van een grote **olieraffinaderij**, met een capaciteit van 120.000 vaten per dag, op het eiland Qeshm aan de ingang van de Perzische Golf. Qeshm is een vrijhandelszone. Volgens de directeur, Behrouz Bouchehri, zullen enkele 'Europese bedrijven' meehelpen aan de bouw, die ruim 1,4 miljard dollar zal vergen. Hij noemde geen namen. Onlangs tekende Iran een contract met het Franse olieconcern Total voor de ontsluiting van de Sirri-velden in de Golf. Total verving het Amerikaanse Conoco, dat na de afkondiging van een Amerikaanse boycot tegen Iran moest afhaken.

WALL STREET

NEW YORK	PREV	27-Jul	FRANKFURT	PREV	27-Jul	AMSTERDAM	PREV	27-Jul
DOW JONES	4707	4733	DAX INDEX	2261	2234	EOE	[illegible]	[illegible]
AM.EXP.	37.75	38.13	BASF	[illegible]	[illegible]	ABN AMRO	[illegible]	[illegible]
ATT	52.13	52.25	COMMERZBK	348.00	347.00	AEGON	[illegible]	[illegible]
ALZA CORP	23.75	[illegible]	DAIMLER B.	[illegible]	[illegible]	AHOLD	[illegible]	[illegible]
AMR CORP	74.63	76.63	DEUTS.BK	[illegible]	[illegible]	AKZO	[illegible]	[illegible]
APPLE COMP	[illegible]	46.75	MAN	387.00	391.00	AMEV	90.70	[illegible]
ARCHER	17.00	18.25	PREUSSAG	444.00	446.00	BOLSWESSANEN	[illegible]	[illegible]
BARRICK GOLD	26.75	28.13	SIEMENS	742.00	746.00	DSM	143.84	[illegible]
CITICORP	[illegible]	[illegible]	VW	[illegible]	484.70	ELSEVIER	[illegible]	19.80
COASTAL.CO	31.00	[illegible]				GIST BROC.	40.10	40.40
COCA COLA	[illegible]	[illegible]	HONG KONG			HAGEMEYER	[illegible]	[illegible]
CORNING IN	32.13	32.00	HSI INDEX	[illegible]	9301	HEINEKEN	238.00	242.00
DISNEY	[illegible]	57.25	CHEUNG KONG	38.10	[illegible]	HOOGOVENS	71.70	71.00
DUPONT	[illegible]	67.63	CITIC PACIFIC	[illegible]	[illegible]	HUNTER DOUGLAS	[illegible]	[illegible]
EAST.KODAK	60.13	[illegible]	HANGLUNG	12.00	12.00	ING	[illegible]	[illegible]
EXXON	73.13	72.75	HSBC	101.00	102.00	KLM	[illegible]	[illegible]
FERRO CORP	[illegible]	28.13				KNP-BT	[illegible]	52.70
FORD	[illegible]	28.75	TOKYO			KON. PTT NED.	57.00	[illegible]
GEN. ELECTRIC	[illegible]	[illegible]	NIKKEI DOW	[illegible]	[illegible]	NEDLLOYD	[illegible]	[illegible]
GEN. MOTORS	[illegible]	49.75	BRIDGESTON	[illegible]	[illegible]	NUTRICIA	106.40	105.40
HOMESTAKE	16.75	[illegible]	CANON	[illegible]	[illegible]	PHILIPS	[illegible]	78.40
IBM	[illegible]	[illegible]	HITACHI	[illegible]	[illegible]	POLYGRAM	[illegible]	[illegible]
MC DONALDS	[illegible]	38.13	HONDA MOT	[illegible]	1440	ROBECO	[illegible]	[illegible]
MEAD	[illegible]	[illegible]	MAZDA	322	334	ROLINCO	112.00	111.00
MERCK	[illegible]	[illegible]	MITSUBISHI M.	[illegible]	[illegible]	RORENTO	87.00	87.70
MINNES. MINING	[illegible]	[illegible]	NIPPON STE	[illegible]	[illegible]	RODAMCO	47.20	[illegible]
MOBIL CORP	[illegible]	[illegible]	NOMURA SEC	1970	1970	ROYAL DUTCH	[illegible]	[illegible]
NOVEN	[illegible]	8.31	SONY	[illegible]	[illegible]	UNILEVER	[illegible]	[illegible]
PFIZER	47.13	[illegible]	TOYOTA	1910	1910	VAN OMMEREN	51.70	[illegible]
PHILIP MORRIS	75.13	72.75				VENDEX	42.40	[illegible]
QUAKER	34.13	[illegible]	CURRENCIES			VNU	[illegible]	[illegible]
TELE-COMMUN.	24.75	[illegible]	US$/YEN	[illegible]	88.07	TORONTO		
UNITED AIRLINES	140.63	[illegible]	US$/DMARK	[illegible]	[illegible]	TSE 300	4002	4001
UNC	[illegible]	6.75	GBP/US$	[illegible]	1.60	ALCAN	44.13	[illegible]
UP JOHN	[illegible]	[illegible]	US$/NLG	[illegible]	[illegible]	BANK OF NS	28.13	[illegible]
WESTINGHOUSE	[illegible]	13.63	ECU/US$	1.34	1.34	CANADIAN PACIFIC	24.75	24.75
COMMODITIES			CAN/US$	[illegible]	[illegible]	IMPERIAL OIL LTD.	[illegible]	48.13
GOLD	[illegible]	[illegible]				NORANDA	[illegible]	[illegible]
SILVER	[illegible]	5.14				PLACER DOME	[illegible]	[illegible]
CRUDE OIL	17.47	[illegible]				ROYAL BANK	29.13	[illegible]

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP VRIJDAG 28 JULI EN TOT NADER ORDER:

VALUTA	AANKOOP		VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.280	1.300	1.320
PND STERLING	2.775	2.830	2.890
NED GLD (per Nf. 100)	114.19	114.91	115.71
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	154.29	155.01	155.81
FR FRANCS (per Fr. frs. 100)	35.89	36.99	37.69
DUITSE MARK (per Dm. 100)	128.07	128.79	129.59
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.80	1.10	1.16
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	'100.20 ''100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	200.96	201.82	202.62
ECU (per Ecu 100)	-.-	239.55	240.35

'voor bankpapier
''voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 1.75%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 17 juli-15 aug.
Indicatieve koersen overheidspapieren:

8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.84% Eff. rendement 6.00 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.60% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.76% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.52% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.78% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 102.08% Eff. rendement 7.75 % Land
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.63% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.43% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.46% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.22% Eff. rendement 8.375% Land

Valse creditcards

De **politie** heeft in Engeland 80.000 valse creditcards en andere betaalpasjes in beslag genomen. De fraudeurs hadden daarmee zeker 100 miljoen pond kunnen buitmaken, zo schat de politie.

Bij de huiszoekingen in voorsteden in het zuidoosten van Londen en in het graafschap Kent zijn tien mannen gearresteerd. De politie ontdekte tevens apparatuur waarmee de magneetstrippen op de pasjes van de nodige digitale informatie kunnen worden voorzien. De in beslag genomen kaarten waren al gemagnetiseerd, maar zij waren nog niet van een banklogo voorzien.

Koralen oog

Oogartsen in noord-Engeland zijn erin geslaagd bij een vijfjarig meisje een koralen oog te implanteren. Volgens de Britse pers vervangt de nieuwe techniek het traditionele glazen oog. Naarmate het meisje groter wordt, groeien de weefsels en bloedvaten in het koraal mee.

Amanda Hopkins was vijftien maanden geleden haar linkeroog kwijtgeraakt nadat een vriendje haar een dakpan in het gezicht had gegooid. Volgens haar moeder is het koralen oog niet van een menselijk oog te onderscheiden. In tegenstelling tot een glazen oog beweegt het namelijk mee met het andere oog.

De oogarts die de operatie heeft uitgevoerd acht de risico's klein. Hij zegt dat deze oplossing ondanks de hoge kosten de voorkeur heeft boven het veel vaker toegepaste implanteren van siliconen of het ouderwetse glazen oog.

Notoire bijbeldief krijgt cel

De **rechtbank** in Rotterdam heeft donderdag de 27-jarige J.B. uit Middelburg veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf wegens negen inbraken in kerken in Zuid-Holland en Zeeland.

B. maakte vooral kostbare Statenbijbels buit die hij vervolgens voor een habbekrats aan antiekhandelaren verkocht. Hij werd 20 februari aangehouden na een inbraak in de gereformeerde kerk van Nieuwe Tonge op Oostflakkee. Bij zijn arrestatie verklaarde B. *verslaafd* te zijn aan het stelen van bijbels

Michael Jackson met burgervader

■ *NEW YORK - In New York vonden deze week de nominaties plaats voor de MTV Music Awards. De beroemde popster Michael Jackson was daarbij aanwezig evenals New-yorks burgervader Rudolph Giuliani. Hier schudden zij elkaar de hand na een persconferentie.*

Drama rond kankerpatiëntje spitst zich toe

De ouders van het zesjarige Oostenrijkse kankerpatiëntje **Olivia Pilhar** weigeren akkoord te gaan met een chemotherapie voor hun dochter. De voogd van het meisje, Heinz Zimper, had eerder gemeld dat de artsen donderdagmorgen na een nacht lang onderhandelen in het kinderziekenhuis Tulln bij Wenen een akkoord met de ouders hadden bereikt. Maar de arts Hans Vanura van het kinderziekenhuis zei donderdagavond dat de Pilhars hun toestemming hebben ingetrokken. "Ik weet niet hoe het nu verder moet", aldus Vanura.

Helmut Pilhar zei voor de Oostenrijkse televisie dat 'de staat niet kan beslissen over het leven van mijn dochter'. Volgens onbevestigde berichten is hij in hongerstaking gegaan. Woensdag zei hij al dat hij bereid was 'voor de vrije keuze van de therapie' de gevangenis in te gaan.

Justitie ontzette de Pilhars eind juni uit de ouderlijke macht nadat de ouders waren ondergedoken om te voorkomen dat hun kind een chemotherapie zou moeten ondergaan. Ze vertrokken met hun kind naar Spanje om hun dochter te laten behandelen door de omstreden Duitse arts Geerd Ryke Hammer. Deze mag al negen jaar geen patiënten meer behandelen nadat vier kinderen die bij hem onder behandeling stonden waren gestorven.

Volgens Vanura is het gezwel in een van de nieren de afgelopen twee maanden flink gegroeid. Hij schat de kans dat het meisje geneest op 50 procent. De arts heeft nog geen uitzaaiingen gevonden.

Kou tast condooms aan

"Hitte tast de **kwaliteit** van condooms niet aan. Condooms kunnen goed tegen hoge temperaturen. We testen ze op 70 graden", zegt I. Zijderveld van IRC Nederland, fabrikant van Durex condooms.

De Vereniging voor Gezinsplanning in Groot-Brittannië stelt echter dat intensieve zonneschijn en hoge temperaturen het voorbehoedmiddel doen smelten. Gebruikers wordt geadviseerd condooms in de koelkast te bewaren. "Absolute flauwekul", noemt Zijderveld deze suggestie."Want de koeling tast de kwaliteit van condooms juist aan."

Volgens IRC is er niets aan de hand als mensen gewoon met condooms omgaan. "Je moet ze niet weken in een dashboardkastje in de brandende zon in de auto laten liggen, dan gaat inderdaad de kwaliteit achteruit. Dat staat ook op de gebruiksaanwijzing", aldus Zijderveld.

Afscheid tango-legende

De Argentijnse tango-muzikant en componist **Oswaldo Pugliese** is dinsdagavond op 89-jarige leeftijd in Buenos Aires gestorven. Hij was een maand geleden in het ziekenhuis opgenomen wegens een darmziekte, maar kreeg toen ook ernstige hartproblemen. Afgelopen weekeinde raakte hij in coma.

Pugliese geldt als de grootmeester van de klassieke tango. Hij begon zijn loopbaan in de jaren twintig in het orkest *Julio de Caro*. Samen met Carlos Gardel en Astor Piazolla behoorde hij tot de tango-legenden van deze eeuw.

Fanatieke tandarts

Een Britse tandarts moet 450.000 gulden **schadevergoeding** betalen aan een aantal jonge patiënten, omdat hij hen onnodig en pijnlijk behandelde. Omwille van een beter inkomen verrichtte Garrett zonder medische noodzaak talrijke ingrepen, concludeerde een rechtbank in Leeds.

Een deel van de patiënten moet een kostbare behandeling ondergaan om het door de tandarts vernielde gebit te herstellen. Met de overbodige behandelingen veroorzaakte de fanatieke Garrett ook *psychologische* problemen.

Zo onderging de 26-jarige Jane Appleton die op haar vijftiende in de praktijk kwam, in vier jaar tijd 25 behandelingen aan in totaal dertien tanden. Appleton kreeg achttien stifttanden, tien kronen en twee wortelbehandelingen. Bij sommige behandelingen zat ze drie uur onafgebroken in de stoel.

'Eeuwige' vlam

De eeuwige vlam bij het **gedenkteken** ter herinnering aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in de zuid-Russische stad Taganrog brandt voortaan maar af en toe. Het stadsbestuur kan zijn gasrekening niet meer betalen.

Volgens het persbureau *Itar-Tass* heeft het plaatselijke gasdistributiebedrijf, dat onlangs is geprivatiseerd, geëist dat de rekening wordt betaald. Het stadsbestuur heeft nu besloten de eeuwige vlam alleen op nationale feestdagen te laten branden.

Comeback Costner in teken van rampen

Zal **Kevin Costner** zijn gedeukte reputatie weer wat kunnen opvijzelen met '*Waterworld*', de duurste speelfilm aller tijden die vandaag in de Amerikaanse bioscopen in première gaat? Die vraag stelt Hollywood zich na drie mislukte films die op zijn kassucces 'Dances with wolves' volgden en na verschillende schandalen in de persoonlijke sfeer.

Voor Universal Pictures is een tweede vraag minstens zo belangrijk: Zal het lukken de bijna 200 miljoen dollar die in de film is geïnvesteerd, terug te verdienen? Wil daar een kans op zijn, dan moet Waterworld alleen al in de Amerikaanse theaters 150 miljoen dollar opbrengen. Universal zet momenteel met een een vloedgolf aan reclame alles op alles om dat voor elkaar te krijgen.

De rampen die bij de produktie van de film zijn opgetreden zouden goed zijn voor een nieuw filmscenario. Waterworld is voor het grootste deel onder water opgenomen. Volgens het verhaal zijn door het smelten van de ijskap de continenten overstroomd. Kostner speelt de held *Mariner*, voorzien van kiewen en vinnen, die zoveel mogelijk mensen nog op de laatste droge plaatsen terecht wil helpen.

De opnames zijn in Kawaihae Harbour op Hawai gemaakt. Wat mis kon gaan, ging ook mis, volgens deskundigen vooral omdat de produktie zeer slecht was voorbereid. Het draaiboek was niet op tijd klaar, Kawaihae Harbour bleek niet echt geschikt voor de opnames, de techniek voor de ingewikkelde onderwater-opnames was nooit eerder beproefd en zelfs de toiletten weigerden dienst.

Daarnaast kreeg het produktieteam te maken met een tsunami-alarm (voor een dreigende vloedgolf), zonk er een reusachtig platform, deden zich twee ernstige duikongevallen voor en zegt Kostner zelf minstens [...] keer of tien aan de dood [...] zijn ontsnapt. Geen dom[...] pech, maar het gevolg van [...] de wind geslagen waarsch[...] wingen, aldus eilandbew[...] ners die aan de film hebb[...] meegewerkt.

Kevin Kostner is van [...] best betaalde acteurs [...] wereld. Voor zijn rol [...] Mariner ontvangt hij [...] tien miljoen dollar. Met [...] overdreven hang naar [...] verspeelt hij echter de sy[...] pathie van het publiek. [...] woonde hij tijdens [...] opnamen in een villa [...] voor 1800 dollar per [...] moest worden gehuurd. [...] zijn liefdesleven deed [...] populariteit geen goed. [...] vrouw Cindy, een liefde [...] de studententijd van de [...] jarige acteur, hield het [...] gezien toen zij ontdekte [...] er op Hawai een wil[...] romance was ontsta[...] tussen haar man en een [...] jarige hoeladanse[...] getrouwd en moeder v[...] twee kinderen.

Miljonair wint jackpot

De nieuwste winnaar van de Britse **Nationale Loterij** was al miljonair. De 47-jarige Mel Eddison, die deze week de jackpot van ruim zes miljoen gulden in de wacht sleepte, verdiende miljoenen in zaken.

"Ik ben niet met een gouden lepel in de mond geboren. Ik heb hard moeten knokken voor wat ik heb bereikt", aldus Eddison uit het noord-Engelse Manchester na het innen van de cheque. De zoon van de zakenman bracht zijn vader op de hoogte van zijn prijs, want Eddison zelf was tijdens de trekking op vakantie in zijn kasteel in Frankrijk.

Aanval op Guinness-record[...]

Vandaag en morgen 29 juli presenteert de **Royal Red Pool Lounge** in samenwerking met het Guinness Book International twee aanvallen op bestaande wereldrecords in de pool/billiard sport. Bij het eerste record gaat het om het zogenoemde '*speedpool*' (snelste game), waarvan het bestaande wereldrecord momenteel op 35.4 seconden staat. Het tweede record is de *marathon*, het groot[...] aantal pockets in 24 uur. [...] record staat nu op 16.4[...] pockets.

Het Guinness Book [...] World Records Internatio[...] is na de bijbel en de ko[...] het meest gelezen boek [...] wereld. Wellicht wordt [...] weekeinde in de Royal R[...] Pool Lounge voor Cura[...] wel geschiede[...] geschreven.

Pleidooi voor moordenaa[...]

Vijfhonderd **auteurs** uit de hele wereld hebben in een verklaring opgeroepen de in de VS ter dood veroordeelde Amerikaan Mumia Abu-Jamal te redden en een nieuw proces te houden. Een petitie daartoe is dinsdag uitgegeven door het parlement van de internationale PEN-club in Straatsburg.

Onder de ondertekenaars van de verklaring zijn Günter Grass (Duitsland), Peter Handke (Oostenrijk), Jorge Amado (Brazilië) en Harold Pinter (Groot-Brittannië).

De zwarte journalist Abu-Jamal wordt naar het zich laat aanzien op 17 augustus met een gif-injectie terechtgesteld in de Amerikaa[...] staat Pennsylvania. A[...] Jamal, een voormalig lid [...] de militante *Black Panth*[...] beweging, is ter dood ver[...] deeld werd wegens de mo[...] op een blanke politiem[...] Hij verblijft al veertien j[...] in de dodencel.

Het door Salman Rush[...] voorgezeten schrijvers-pa[...] ment houdt op 1 augustus [...] het Unesco-hoofdkwartier [...] Parijs een persconfere[...] over de zaak. Tegelijker[...] zullen in New York de PE[...] club en het comité voor [...] verdediging van Mumia A[...] Jamal hun standpunten [...] dens persconferentie na[...] uiteenzetten.

TOM POES EN DE GRAUWE RAZER

Door Marten Toonder

4788 — "Ze snappen geen van allen hoe belangrijk de kraai is", dacht hij. "Maar misschien kan ik het heer Ollie uitleggen, als ik goeie woorden gebruik."

Daar was echter weinig kans op.

Heer Bommel had het hoofd van zijn borstbeeld opgeraapt en keek er droefgeestig naar.

"Ach", sprak hij. "Het is ver met mij gekomen. Toen ik als eenzaam heer dit huis bewoonde, was ik omringd door schoonheid en gemak. Doch toen ik mij het lot van een ongelukkig schepsel aantrok, verviel mijn aanzien tot puin, als iemand begrijpt wat ik bedoel."

"Dolgat!" kraste de vogel. "Krothuis."

"Zwijg, mormel!" riep heer Ollie rood. "En jij ook, Tom Poes! Je loopt daar maar rond met dat beest en mij, je vriend en je beschermer, die het goede zoekt, laat je in de steek. Eenzaam waar ik door de puinhopen en iedereen loopt over me heen. Is het dan fout om een monster goed te willen doen?"

"Nee", zei Tom Poes haastig. "Maar dat goed moet u goed doen. En daarom moeten we deze kraai..."

"Kraai!" kreet heer Bommel met overslaande stem. "Jij met je kraai! Wie ben ik nog?"

"Krotenkruier!" riep de vogel.

Nu werd het heer Ollie te veel. "Ga weg!" zei hij moeilijk. "Dit is meer dan een heer van mijn stand verdragen kan."

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN

Dienstdoende arts 29-30 juli van 12.00-13.00 uur: R. Rojer, Mon Repos weg 6. Tel.378519. Spoedgevallen 378519.

GENEESKUNDIGE DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST

29 juli 1995 vanaf 08.00 uur tot 31 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter De Vos, Spreekkamer: Bonam. Tel. 378026; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 606171 b.g.g. 112, 696266 of 696367.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Oleana-Ayubi en Braam)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST

28 juli 1995 vanaf 17.00 uur tot 31 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter Young, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat. Tel. 624113/624443; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 606453 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo, Robse, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

3DE DISTRICT BANDABAO

28 juli 1995 vanaf 17.00 uur tot 31 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter Cummins, Sentro Mediko Barber. Tel. 641656/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-16.00 uur; spoedgevallen 642656 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Tweed en Spong).

■ Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van [illegible] 14.30-15.00 uur.

- Huize Halman Otrobanda: tel. 6?2288; spreekuur wo. van 09.00-11.00 uur.
- [illegible]
- [illegible] Bonam: tel. 371665; spreekuur di. van 09.00-11.00 uur. Sokudi: tel. 367624.
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- Inloopspreekuur voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Wachtzuster vanaf 28 juli 17.00 uur t/m 24 augustus 07.00 uur tel. 693291 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 649641 of 601760.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

Botica Otrabanda
Winkelcentrum Colon
OPEN NON STOP
8:00 a.m. - 7:00 p.m.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Union, Breedestraat 137. Tel. 623575.
Punda: Antillean, Kaya Flamboyan. Tel. 376200/376208.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	136
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Fundashon Lechi di Mama:	672289
	375628
	375023

VERLOF BEGRAFENIS (afgifte van 10.00-14.00 uur)

zaterdag 29 juli:
R. Martines, Mahuma Kaya H-337.

ZATERDAG

MEDICAL LABORATORY SERVICES

(Perseusweg 56. Tel. 368455)
open van 08.00-12.00 uur.

Batman Forever: 'Kermis van kleur en beweging'

WILLEMSTAD — ***Batman Forever* is niet het soort film waar je nog uren over na praat. Ook de liefhebbers van een goed verhaal, een beetje diepgang en mooi acteerwerk kunnen zich de gang naar de bioscoop besparen. *Batman Forever* is een attractie die je ondergaat, een kermis van kleur en beweging. Droomfabriek Hollywood laat ons zien waartoe zij op dit moment in staat is: van alles het beste en dat uitgesmeerd over bijna twee uur.**

De gevleugelde wreker van Gotham City is terug en krijgt in deze episode twee nieuwe aartsvijanden achter zich aan. [illegible] (Tommy Lee Jones) is de voormalige officier van justitie Harvey Dent. Door een ongeluk ziet de helft van zijn gezicht eruit als een ontplofte paddestoel en daarvoor zal Batman boeten en bloeden. En dan is er *The Riddler* (Jim Carrey), de voormalige Edward Nygma. Als we hem ontmoeten is hij een eenzame gefrustreerde werknemer bij Wayne Enterprises. Hij vindt iets uit waarmee hij de hersens van mensen kan leegzuigen en wordt dus slimmer en slimmer. Beide heren bundelen de krachten om Batman een lesje te leren.

Intussen heeft Batman de handen ook vol aan ene dr Chase Meridian (Nicole Kidman) die meer dan een beroepsmatige interesse heeft voor de gespleten persoonlijkheid. Gelukkig krijgt hij hulp van Robin, *The Boy Wonder*. Batman herkent zichzelf in de wraakgevoelens van de jonge circusartiest wiens ouders ook vermoord zijn.

Middelpunt van deze idioterie is Bruce Wayne (Val Kilmer) de glamourprins van Gotham City, die zich geroepen voelt om een zwart vleermuispak aan te trekken en zo als Batman de mysterieuze wreker van de nacht uit te hangen. Met Robin aan zijn zijde kan de slag beginnen.

De stripheld werd in 1939 bedacht door Bob Kane en heeft door de jaren heen heel wat ontwikkelingen meegemaakt. In 1989 was er opeens de film die een nieuwe rage aankondigde: de stripfiguur als nieuwe filmheld, met *Judge Dredd* en *Casper* als nieuwste voorbeelden. Na *Batman* en *Batman Returns* – opbrengst $700 miljoen – kon een vervolg bijna niet uitblijven.

Batman Forever is anders dan zijn voorgangers. *Cast* en *crew* zijn volledig gewisseld en dat is goed te zien. De film heeft het tempo van een *Indiana Jones*-film, maar ziet er uit als een soort musical. Onder de regie van Joel Schumacher mist deze Batman de Wagneriaanse grandeur die Tim Burton – de geestelijke vader van de *Batman*-films – meegaf aan de vorige twee afleveringen. De duistere barokke wereld van Tim Burton is veranderd in een *funky punky* decor met een wat gebruiksvriendelijker held. Batman is niet langer de onderkoelde rubberen baron van Michael Keaton, maar een *sexy caped crusader* met de lippen van Val Kilmer (*Top Gun*).

Op het moment dat deze Batman zijn intrede doet weet je dat hij de juiste man is voor de rol, meer nog dan zijn voorganger die zich nooit echt leek thuis te voelen in het vleermuispak. 'Wil je nog quizzen, quiz dan mee' is het credo van *The Riddler*. Jim Carrey is de *quizmaster himself*, maar de antwoorden op zijn bizarre raadsels leveren geen mooie prijzen op. Scène na scène worden de grappen van *The Riddler* zieker en zieker en wie kan deze rol overtuigender spelen dan Jim *The Mask* Carrey? Hij is onweerstaanbaar en steelt in *Batman Forever* de show.

● JAN WILLEM TOERING

TDS / TELECURAÇAO

SATURDAY JULY 29, 1995

[illegible]

VRIJDAG 28 JULI 1995

[illegible]

TV

TeleCuraçao | TDS

EVENING — JULY 28, 1995

7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

OVERLIJDEN

ANUNSIO DI FAYESIMENTU

Ku tristesa nos ta anunsiá fayesimentu di señor

REGINALDO ANTOLINO PIETERSZ

Na bida èks-Presidente Komisario di Hunta di Komisarionan di KODELA N.V.
Su rekuerdo lo keda semper den nos memoria.

Nos ta desea e famia forsa pa e pèrdida di nan ser keri.

KU E DEFUNTU SOSEGA NA PAS.

Gerensha, Staf i Personal
KODELA

AUTOBUS BEDRIJF

AUTOBUS BEDRIJF CURAÇAO N.V.

ANUNCIO DI FAYESIMENTU

Ku tristesa pero agradesido pa su dedikashon na servisio di nos komunidat nos ta anunsiá fayesimentu di señor

Reginaldo Antolino Pietersz

Na bida durante algun aña Presidente Komisario di A.B.C. n.v.

Su rekuerdo lo keda semper den nos memoria

Ku e defuntu lo sosegá na pas.

Staf i personal di
Autobus Bedrijf Curaçao n.v

"EL TRIBUTO"
Tel. 375390 i 375277
tur dos 24 ora.

Agradesido na Dios pa tur loke ku ela hasi pa nos.
Nos ta anunsiá morto repentino di nos Tata, Ruman stimá

VIRGILIO FRANCISCO MEDEMA

Mihó konosí komo Pañeo

Na nòmber di:

Su yunan	:	Ingrid i Orlando Quandt-Medema
		Elvis Medema
Ñetonan	:	Fabiola Quandt
		Caran Quandt
		Orlando Quandt
Rumannan	:	Tooy Medema i famia
		Juana Medema i famia
		Cándida Medema i famia
Na nòmber di	:	Norma Lampe i yunan
Subrinu i subrinanan		
Demas famianan	:	Medema, Curiel, Bloem, Thodé, Salcedo, Doran, Fabias, de Castro, Arduin, [illegible], Contreras, Bouwman i Jacobs, [illegible]

Akto di entiero lo tuma lugá Djasabra 29 di Yüli [illegible] atardi saliendo for di Capilla Ardiente na Botteliers [illegible] Morada Santa den Hofi di Bottelier.
Promé ku entiero lo tin un respons na Capilla Ardiente [illegible] Bottelier.
Ta kuminsa risibi bishita di kondolensia for di [illegible] na Capilla Ardiente na Bottelier.

KOMPANIA DI AWA I ELEKTRISIDAT DI KORSOU N.V.
WATER & POWER CORP.

OVERLIJDENSBERICHT

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van mevrouw

HELEN JUANITA WINKLAAR-JANZEN

Moeder van onze medewerkster mevrouw Audrey Wanga-Winklaar van de sektie S&OS.
De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 29 juli 1995.

Onze gevoelens van medeleven gaan uit naar de familie van de overledene.

MOGE ZIJ IN VREDE RUSTEN.

K.A.E. N.V.
Mundo Nobo, 28 juli 1995

Rysttafel Restaurant Indonesia

Home of the original 25 course Indonesian rijsttafel

Mercuriusstraat 13-15
Telefoon 612606 of 612999

Openingstijden:
maandag t/m zaterdag 12-2 / 6-9.30
Zondag geen lunch.
Reserveren vriendelijk aanbevolen.
Ook voor take-out.

Warung Jawa® Smulboetiek

Saliña Shopping Center - Saliña 163E Telf. 658989 - 602244

WEEKEND SPECIAL **Pom - Rotie - Heri - Heri - Kippepastei**
Gestoofd varkensvlees met cassave
Zoetzure eend - geroosterde eend,
Zoetzure vis - gestoomde vis

Gewijzigde Openingstijden:
Dinsdag t/m Vrijdag
10:00 - 15:00 uur / 17:00 - 21:00 uur
Zaterdag: 10:00 uur - 21:00 uur
Zondag : 11:00 uur - 19:00 uur
Maandag gesloten

a.s. dinsdag - woensdag en donderdag **gesloten.**
Vrijdag normaal ***open.***
Op zondag krijgt iedere koper bij "Warung Jawa" een Ritz juice gratis.
"Shoes 'N Things" en "Warung Jawa" onder één (1) dak.

Rose Garden Chinese Cuisine

WEEKLY HIGHLIGHTS

Panfried Salmon........ Naf. 27.00
with Honey Sauce
Fresh salmon filet marinated with spices and rice wine, shallow-fry in honey sauce and topped with spring onion, served with chapsuey vegetable.

****

Dim Sum Specialties

Sunday
All You Can Eat Buffet
from 12-4 pm
Naf. 28,90 / Adult
9.95 / Child under 12
Plus 10% Service Charge

Caracasbaaiweg 56
614574/618678

SABOR ORIENTAL

INDIAN & CHINESE CUISINE
Cas Coraweg 68
(t/o Radulphus College)
Tel: 368544

* Toenkoe Kip
* Pom
* Indiase Rijsttafel
* Kashmir Kip
* Visballen (kip) Chop Soy
* Tandoori Saté

Openingstijden:
Dinsdag t/m donderdag van 11.00 t/m 20.00 uur.
Vrijdag en zaterdag van 11.00 t/m 21.00 uur.
Zondag van 11.00 - 15.00 uur.

J.L.B Country Hotel & Vacation

Klein Sta. Martha 20, Tel:641164

Wilt U een weekendje uit de stad ?

Samen een BBQ around the pool 'savonds en van een wijn genieten op ons romantisch balcon (1 hoog) onder de cocos palmen. Zondag duiken of watersporten en genieten van de mooiste stranden van Curaçao en 'smiddags het w-end afsluiten met een feest olv. mini MASH.
Kamers standaard voorzien van airco, kleuren TV en ijskast. Volledig ingerichte appts, Suites of bungalows v/a Fls. 88,- all in voor 2 pers. en Fls. 93,50 voor 4 pers. **Voor info.Tel. 641164**

PARADISE MOVIES

INTERNATIONAL TRADE CENTER
presents:

FRIDAY 28 & SATURDAY 29
4:30 Batman Forever
7:00 Batman Forever
9:15 Batman Forever
midnight Batman Forever
(no intermission)

SUNDAY JULY 30
2:00 Batman Forever
4:30 Batman Forever
7:00 Batman Forever
9:30 Batman Forever

Tickets available at 12.50 at the I.T.C

PARADISE MOVIES

Fort Nassau RESTAURANT

Romantisch Dineren

Elke week stelt de Chef van Restaurant Fort Nassau een heerlijk 3-gangenmenu voor u samen voor maar fl. 57,50. U kunt nu ook op ons buitenterras genieten van uw diner met prachtig uitzicht en live pianomuziek in de weekeinden.

Restaurant Fort Nassau, méér dan even uit eten!Tel. 613450/086

Fajitas

Strips of Char-grilled steak, chicken, or a combination of the two, served on a sizzling skillet of grilled onions and green peppers.
Accompanied by warm flour tortillas, and pico de gallo (a spicy relish)

Only at Texas Alaparia Brievengat
Only 12.95
The Best in Town
We Guarantee It!

TEXAS Alaparia

Pannekoekendag!

Bent u ook zo dol op die echte hollandse pannekoeken?
Op het gezellige terras van **Promenade Café-Restaurant** kunt u elke zaterdag uw hart ophalen. Kom smullen!

PROMENADE CAFE • RESTAURANT

Restaurant Garuda

GARUDA INDONESIAN RESTAURANT

Per 1 augustus gaan wij **weer open voor de lunch.**
Van dinsdag t/m vrijdag van 12.00 - 02.00 uur.
Vrijdagavond Indisch Lekker Buffet f. 35,- p.p.
Maandag gesloten.

Tel.: 626519
Fax: 628987

Apollinaris

THE QUEEN OF TABLE WATERS

voor bestellingen
Tel.: 688222
688333

The Cockpit

Bar & Restaurant Around the world cuisine

The Cockpit summer flights

Monday Tuesday Wednesday	**Build your own 3 course menu Naf. 30,-**
Thursday	Baby soles as many as you like Naf. 32,50
Friday Saturday Sunday	U.S. choice Beef weekend All Beef Tenderloin dishes Naf. 21,-

All this will be served with your choice of french fries / dutch baked potatoes / baked potatoes / paprika rice and salad bar !

See you on your next flight around the world in The Cockpit!

Bar & Restaurant The Cockpit in Hotel Holland
F.D. Rooseveltweg 524. Tel. 688044

Amaretto di Saschira

American Trading N.V. Tel.: 653885

Concordiastraat-Punda Restaurant The Wine Cellar

Menu Romantique
French Onionsoup
*
Shrimps prepared at your table in a fresh "herbs & whiskey"-sauce
*
Homemade mango mousse
*
Coffee with Belgian chocolates
*
For every guest we serve a bottle of Deinhard Chardonnay

Prijs menu F. 60.=
Wijn arrangement F. 17.50
Service 10%
Reserveren: 612178-674909

Ho Wah

Bar & Restaurant
Ook voor **VEGETARISCHE** Gerechten.
SATURNUSSTRAAT 93
TEL: 615745

BAILEYS

De échte en originele Irish Cream
distributeur.
WIMCO

SHELLFISH HOUSE Villa Elizabeth

HET ZEEUWSE MOSSELSEIZOEN IS WEER OPEN.
TER INTRODUCTIE
Bij elke Mosselpan, wordt u een glas Bourgogne Aligote aangeboden.
Nafl. 35,=

Open van 6 - 10.30'or
ZATERDAG EN ZONDAG
Live Music
Koraalspechtweg 11
t/o Princess Beach Hotel
Tel./Fax. 657565
Gelieve te reserveren.

El Entablao

Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg)
Tel.: 614855

WEEKEND SPECIAL
* Pescado
* Porterhouse
* Anticucho
* Paila Marina
* Calamaris
* Vino i Pisco Chileno

McDonald's

altijd gezellig voor uw **kinderfeestje**

Bij McDonald's Sta. Maria
extra gezellig met speeltuin.
Wij zorgen voor alles.

Voor inlichtingen en afspraken.

tel. 375080/375081

LAROUSSE RESTAURANT

GOURMET CUISINE
Penstraat 5 Phone: 655418

La Rousse,
Geeft uw vakantie een extra dimensie

Open: dinsdag tot zondag vanaf 18.00 uur
Maandag's gesloten.

Security aanwezig.

Pim en Marjolein

Happy Hour

dagelijks van 5 - 7 uur.
Drankjes 1/2 prijs
snacks on the house

Bapor Kibra Terrace
at Rodeo Ranch Seaquarium

Restaurant Memories

Garden Restaurant *Memories*

AL FRESCO RESTAURANT "MEMORIES" WILL OFFER YOU AN UNFORGETTABLE CULINARY EXPERIENCE. COME AND ENJOY OUR DAILY CHANGING MENU WHILE YOU DINE UNDER OUR FLAMBOYANT TREE.

RESTAURANT MEMORIES AT LANDHUIS ZEELANDIA
KITCHEN OPEN MONDAY UNTILL SATURDAY FROM 7.00 - 10.00 DINNER
LUNCH WEEKDAYS FROM 12.00 - 2.00 P.M.
TEL.: 614 688 FAX: 615 198

Fresh and Affordable

Dr. Martin Luther King Blvd. 91/93
Tel: 657558

FISHERMAN'S WHARF